

سرگذشت صنعت، معدن و تجارت
از ۵۷ تا ۹۷

شاپور محمدی: مزایای بورس کالا برای صنایع
قابل قیاس با بازارهای غیرمشکل نیست

سعید زرنندی: ابزارهای جدید تامین مالی
برای بخش تولید باید بکار گرفته شود

سلطانی نژاد: بخشنامه جدیدی درباره
قیمت فولاد ابلاغ نشده است

تحلیل مدیران ارشد و کارشناسان از شرایط صنایع و بازار محصولات فولادی؛

قانونمندی، شفافیت و کارایی بازار در بستر بورس کالا

بانک صادرات ایران

www.bsi.ir

سپرده سرمایه گذاری اعتبار سپهر

سودی شیرین
وامی شیرین تر

بهره مندی از سود + وام ۴۸ ساعته بدون ضامن

K S C

شرکت فولاد خوزستان دربالترین سطح تعالی کشور

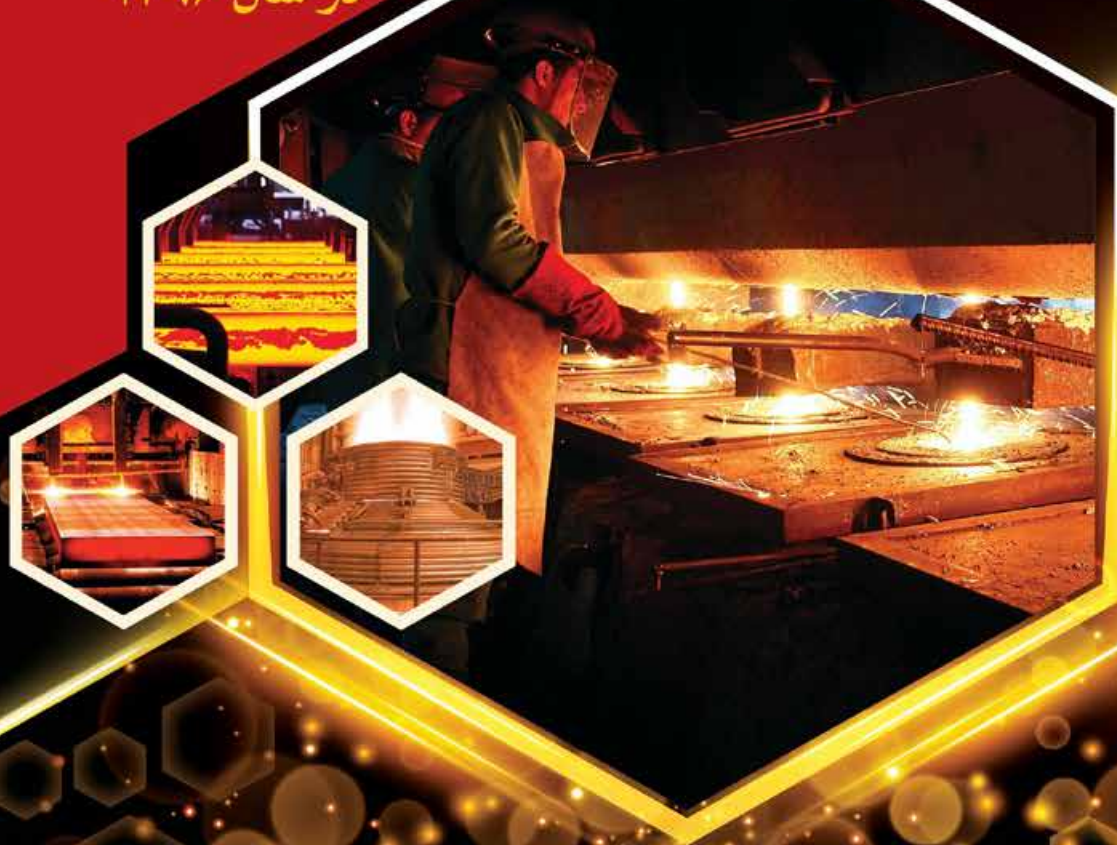

محصولات: اسلب، بلوم، بیلت

- ♦ برنده تندیس سیمین جایزه ملی تعالی سازمانی
- ♦ موفق ترین شرکت در بومی سازی فناوری صنعت فولاد کشور
- ♦ تنها فولاد ساز دریافت کننده تندیس طلایی رعایت حقوق مصرف کنندگان در ۵ سال متوالی

♦ صادر کننده نمونه کشور
در سال ۱۳۹۶

- ♦ ارتقاء بهره‌وری و تمرکز بر منابع و قابلیت‌ها
- ♦ افزایش تولید و ارتقاء کیفیت
- ♦ تامین نیازها و انتظارات مشتریان داخلی
- ♦ توسعه بازارهای صادراتی
- ♦ صیانت از محیط زیست و تحول در ایمنی و بهداشت حرفه‌ای

نشانی: اهواز، کیلومتر ۱۰ جاده بندر امام خمینی / کد پستی: ۶۱۷۸۸-۱۳۱۱۱
تلفن: ۰۶۱-۳۲۹۰۸۰۰۰-۱۵ / ۰۶۱-۳۲۹۰۸۰۰۰-۲۰ / دورنگار: ۰۶۱-۳۲۹۰۸۰۰۰-۲۰
تلفکس روابط عمومی: ۰۶۱-۳۲۹۰۸۳۱۰
www.ksc.ir / email: info@ksc.ir

معاون اول رئیس جمهوری اعلام کرد:
ایران؛ دهمین تولیدکننده بزرگ فولاد جهان

۳۶

دکتر سرقینی در نهمین همایش چشم انداز فولاد ایران:
به دنبال برداشتن کنترل ها از صنعت فولاد هستیم

۲۴

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار:
مزایای بورس کالا برای صنایع قابل قیاس با بازارهای غیر متشکل نیست

۶

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس تاکید کرد:
عبور از اقتصاد دستوری با بورس کالا

۷

مدیر عامل بورس کالای ایران:
بخشنامه جدیدی درباره قیمت فولاد ابلاغ نشده است

۸

رئیس کمیسیون معدن خانه اقتصاد ایران:
بورس بهترین سازوکار کشف قیمت و نظارت بر معاملات است

۱۴

مدیر عامل فولاد مبارکه مطرح کرد:
راهبرد اساسی گروه مبارکه: توسعه متوازن

۲۵

محمد آزاد رئیس سابق اتحادیه آهن فروشان:
خروج از بورس موجب نابسامانی در بازار فولاد می شود

۱۸

راهنمای لرجه‌های

جهان

Jahane Madan

ماهنامه علمی، تحلیلی و خبری
شماره بیست و پنجم / بهمن ماه ۱۳۹۷

رئیس شورای سیاست گذاری و علمی:

مسلم دریه

صاحب امتیاز و مدیر مسوول:

نعمت اله شهبازی

مشاور مدیر مسوول:

نوید رضا احمدی

شورای مشورتی:

شهناز نوایی، سعید صمدی، هوشنگ اسدی

مهدی رحمانپور، مرتضی شناور، حسین اصلی، شهرام هاشمی

شورای دبیران و تحریریه:

معصومه صالحی، اکرم شعبانی، طاهره گودرزی

جواد فلاح، سارا سعیدی فرزانی

حمیدرضا درخشان، فهیمه الوندی

امور هنری و گرافیک:

مرتضی طهپوری

ویراستار:

ماهر مهرولی

ارتباطات و بازرگانی:

طاهره گودرزی

نشانی:

تهران، میدان هفت تیر خیابان قائم مقام، کوچه سام - پلاک.

تلفن: ۸۸۲۹۲۲۲ - ۸۶۰۷۳۶۶۳

پست الکترونیک: jahaneadanmonthly@gmail.com

وب سایت: www.jahaneadan.com

چاپ: خاتم نو

ناظر چاپ: ضیاء فاطمی

اخبار معدن و صنایع معدنی را در سایت «جهان معدن» بخوانید

فعالان بخش معدن و صنایع معدنی می توانند اخبار مهم مرتبط با واحد متبوع خود را برای درج در سایت خبری جهان معدن ارسال کنند. علاقمندان می توانند اخبار و گزارش های خود را به آدرس تلگرامی @jahaneadanmonthly ارسال و در صورت لزوم برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۲۱۸۶۰۷۳۶۶۳ تماس بگیرند. آدرس سایت خبری جهان معدن WWW.JAHANEADAN.COM است.

مدیرعامل هلدینگ سرمایه گذاری
توسعه معادن و فلزات مطرح کرد:
**ترسیم هدف گذاری صادراتی
برای کک طبس**

۴۴

معاون طرح و برنامه وزارت صمت عنوان کرد:
**ابزارهای جدید تامین مالی
برای بخش تولید**

۲۷

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام:
**توسعه صنعت فولاد
باراه اندازی بورس کالا
سرعت گرفت**

۲۱

همایش مدیران و اعضا سندیکای لوله و پروفیل فولادی
و فولاد مبارکه برگزار شد
نماد همدلی و پیشرفت

۴۶

**سرگذشت صنعت، معدن و تجارت
از ۵۷ تا ۹۷**

۳۰

دبیرکل کانون نهادهای
سرمایه گذاری ایران:
**دولت مشکل فروش
واحدهای فولاد سازی را
باسازوکارهای بازار سرمایه
حل کننده خارج از بورس**

۱۶

شریعتمداری اعلام کرد:
**ذوب آهن پیشگام استفاده بهینه و
بازچرخانی آب در صنعت کشور**

۳۸

عملکرد ۴ دهه بخش معدن و صنایع معدنی؛
رشد ظرفیت سازی، تولید و سرمایه گذاری

۳۴

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان:
**مدیریت جهادی در
خدمت رسانی به مردم مهم ترین
آرمان انقلاب اسلامی است**

۴۳

کاوه دبیر سندیکای لوله و پروفیل ایران:
**سازوکار بورس کالامبتنی بر
معاملات اوراق باشد
نه کالای فیزیکی**

۲۲

نعمت‌اله شهبازی
مدیرمسئول

تجارب جهانی الگوی مدیریت بهینه بازار

۱- بررسی روند پیدایش و تکامل بورس‌های کالا در جهان حاکی از آن است که ظهور و بسط فعالیت‌های این گونه بازارها در عرصه اقتصاد کشورها از قرن ۱۹ به بعد در پی پاسخگویی به برخی از نیازمندی‌های اقتصادی و در بسیاری موارد رفع برخی تنگناها و موانع در بازار کالاها بوده است. به عبارت دیگر، وجود برخی مشکلات در بازار کالا (چه در بخش عرضه، تقاضا و چه در بخش توزیع) و به تبع آن نوسانات قیمت کالاها و همچنین برخی از نارسایی‌ها و ناکارآمدی‌های بازارهای سنتی از یک طرف و مزایا و منافع ایجاد و راه‌اندازی بورس‌های کالا و توانمندی آنها در رفع مشکلات فوق‌الذکر از طرف دیگر، مهم‌ترین انگیزه و عواملی هستند که موجب پدیدار شدن بورس‌های کالا در صحنه اقتصاد کشورهای مختلف گشته‌اند. نارسایی‌های بازار سنتی در شکل‌های نوسانات کاذب و عدم شفافیت در کشف قیمت و فقدان تضمین‌های لازم برای معامله‌گران از مهم‌ترین دلایل راه‌اندازی بورس‌های کالایی در کشورهای جهان بوده است. در چنین شرایطی راه‌اندازی بورس‌های کالایی و به تبع آن، استفاده از ابزارهای مشتقه به ایجاد یک نظام سازمان‌یافته دادوستد و توزیع کالاها در کشورهای مختلف منجر شده و راه ورود به بازارهای جهانی را برای کشورها تسهیل کرده است. از این رو هم‌اکنون صدها بورس کالایی مدرن در سراسر جهان دایر است که از قدیمی‌ترین آنها می‌توان به بورس تجاری شیکاگو (CME)، بورس فلزات لندن (LME)، بورس کالای نیویورک (NYMEX)، بورس کالای توکیو (TOCOM)، بورس کالای شانگهای (SHFE) و بورس کالای هند (MCX) اشاره کرد.

۲- بازار محصولات صنعتی در ایران همواره با محدودیت‌ها و دشواری‌های ساختاری زیادی روبرو بوده و بخش عمده‌ای از این مشکلات مربوط به عدم استفاده از ابزارهای نوین اقتصادی و ساختار نامناسب و ناکارآمدی بازار است که با وجود تلاش‌های بسیار انجام شده توسط دولت و مجلس شورای اسلامی در جهت اصلاح این ساختار، اما شاهد عدم بازدهی مناسب و حصول نتایج مورد انتظار در این بخش بوده‌ایم؛ به گونه‌ای که به رغم تصویب قوانین متعدد و صرف هزینه‌های بسیار برای تنظیم بازار و تعیین قیمت منطقی محصولات، اما در بخش تولید و توزیع و در پی آن مصرف کنندگان همواره با مشکلات فراوانی روبرو بوده‌اند که از جمله می‌توان به نوسانات کاذب قیمت محصولات (ناشی از ارتباط نامشخص و نامناسب میان عرضه و تقاضا)، عدم امکان مدیریت ریسک و محافظت از نوسانات آتی قیمت، فقدان یک نظام قیمت‌گذاری شفاف بر پایه تعادل میان عرضه و تقاضا و نیاز بازار، نبود یک سیستم اجرایی و ناظر بر حسن انجام تعهدات طرفین معامله، فقدان یک سیستم جمع‌آوری، پردازش و تحلیل اطلاعات و آمار تولید، واردات، صادرات و مصرف در جهت اطلاع‌رسانی به بازار و تصمیم‌گیری مطلوب و همچنین عدم هماهنگی میان بخش‌های تولیدی و بازرگانی در زمینه واردات، صادرات و بازار مصرف اشاره کرد.

۳- نیاز به ایجاد بازاری متشکل و سازمان‌یافته برای تقابل آزاد عرضه و تقاضا و دستیابی به آثار مثبت این مهم در اقتصاد تولید و مصرف، دولت و مجلس شورای اسلامی را بر آن داشت تا بستر قانونی لازم جهت تاسیس و راه‌اندازی بورس‌های کالایی را در ایران فراهم سازند. در این راستا با تصویب بند (ج) ماده (۹۵) قانون برنامه سوم و بند (الف) قانون برنامه چهارم، شورای عالی بورس موظف به تشکیل و گسترش بورس‌های کالایی در ایران شد. در پی این امر، بورس فلزات در شهریور ماه سال ۸۲ به عنوان اولین بورس کالای کشور فعالیت خود را آغاز کرد که بعدها به بورس کالای ایران تغییر نام داد.

از آن‌جا که بورس‌های کالا به عنوان نهادهایی سازمان‌یافته جهت دادوستد قانونمند و نیز توسعه بازار سرمایه و بخش‌های مختلف اقتصادی به شمار می‌روند، بنابراین نتایج عملکرد آنها می‌تواند تأثیرات بسیار مثبتی در مناسبات تولید، توزیع، مصرف و در نتیجه افزایش رفاه اقتصادی جوامع به دنبال داشته باشد؛ چرا که بورس کالا تجلی گاه خواسته‌های تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان است و در این بازار است که همه فعالان بازار، نیازهای خود را در یک فضای رقابتی، شفاف و قانونمند مطرح می‌کنند. از جمله مهم‌ترین اهداف بورس کالا می‌توان به ایجاد بازاری قانونمند و سازمان‌یافته جهت تسهیل دادوستد کالاها، سامان‌دهی بازار کالاها از طریق مکانیزم اجرایی ناظر بر تعهدات و تضمین منافع طرفین معامله، کشف شفاف قیمت کالاها براساس تعامل و تقابل عرضه و تقاضا و نیاز بازار، برقراری امکان اعمال مدیریت ریسک در بازار، امکان انجام معاملات نقد، نسبه، سلف، آتی و اختیار با استفاده از ابزارهای نوین مالی، توسعه سرمایه‌گذاری و فراهم‌سازی تسهیلات مالی برای خرید و فروش و همچنین اطلاع‌رسانی درباره وضعیت بازار داخلی و خارجی کالاها پذیرش شده به منظور افزایش سطح دانش فعالان بازار اشاره کرد.

۴- بدون تردید بورس کالای ایران در طول دوران تقریباً پانزده ساله‌ای که از عمر آن سپری می‌شود با فراز و نشیب‌های فراوانی همراه بوده است و به عنوان یک نهاد اقتصادی تازه تاسیس با الگو برداری از تجارب بورس‌های موفق جهانی، توانسته توفیقات و دستاوردهای خوبی در مسیر اهداف اولیه داشته باشد. البته بدیهی است که این نهاد ملی در طول مسیر با ضعف‌ها و کاستی‌هایی نیز مواجه گردیده و در مقاطعی از زمان به دلیل اوج‌گیری مشکلات بازار محصولات صنعتی از جمله فولاد، تا مرز توقف فعالیت و بازگشت اقتصاد کشور به سیستم قیمت‌گذاری دستوری و رانتی پیش رفته، اما با تلاش خیرخواهان و درایت به موقع مسئولان، توانسته به حیات خود ادامه دهد. از این رو اگرچه بورس کالای ایران بنابه شرایط خارجی و داخلی بویژه مشکلات تحریم و ناملایمات اقتصادی هنوز تا دستیابی کامل به اهداف اولیه و تبدیل شدن به یک بورس کالای تمام عیار در قد و قواره بورس‌های جهانی، راه طولانی در پیش دارد، اما بطور قطع و یقین و از نگاه صاحب‌نظران فعالیت این بورس در طول پانزده سال گذشته نقش بسزایی در سالم‌سازی، فساد زدایی، حذف رانت، ایجاد شفافیت در بازار، کشف قیمت‌های منطقی، قانونمندی و تقویت نظارت بر بازار و در یک کلام هدایت سود تولید به سمت واحدهای تولیدی و افزایش سرمایه‌گذاری و تسریع در رشد و توسعه صنعتی کشور داشته و به معنای واقعی در خدمت اقتصاد ملی بوده است.

تحلیل مدیران ارشد و کارشناسان از شرایط صنایع و بازار محصولات فولادی؛

قانونمندی، شفافیت و کارایی بازار در بستر بورس کالا

رییس سازمان بورس و اوراق بهادار؛

مزایای بورس کالا برای صنایع قابل قیاس با بازارهای غیر متشکل نیست

گروه سوم را افرادی قلمداد می‌کند که به دلیل ناآشنایی با مزیت‌ها و سازوکار بورس کالا به انتقاد از آن می‌پردازند و در قبال فعالیت‌های توسعه‌ای آن مقاومت می‌کنند. شرح گفت‌وگو با رییس سازمان بورس و اوراق بهادار را در ادامه می‌خوانید:

این بورس اصلاحات اساسی و ساختاری در بازار به وجود آورده است. وی گروه دوم مقاومت‌کنندگان را کسانی می‌داند که رقابت و شفافیت موجود در معاملات بورس کالا، منافعشان را محدود کرده و آنان ترجیح می‌دهند خارج از ضوابط موجود فعالیت کنند. محمدی،

رییس سازمان بورس و اوراق بهادار بر این باور است که سه گروه مقابل فعالیت بورس کالا مقاومت می‌کنند. به اعتقاد شاپور محمدی، گروه اول منتقدین، کسانی هستند که به علت عادت به گریز از تغییر، منتقد معاملات در بورس هستند چرا که

است که عده‌ای، اشکالات کوچک را بزرگ جلوه دهند تا بازار شفاف و مدرن را در مقایسه با بازار سنتی، ناکارآمد به نظر برسد. اینجاست که باید منصفانه قضاوت کردن معیار همه باشد. این نکته را نباید از نظر دور داشت که اشکالات احتمالی بورس در سایر بازارها به شکل گسترده‌تری وجود دارد و بارها اعلام شده است که بورس‌ها خود برای رفع هرگونه مشکلی استقبال می‌کنند.

❖ **به اعتقاد شما افرادی که در مقابل توسعه بورس کالا مقاومت می‌کنند چه گروه‌هایی هستند؟**

خوش‌بینانه‌ترین برداشت از منتقدین آن است که بگوییم آنان به علت سال‌ها عادت به روش‌های خاص معامله به سختی تغییرات حاصل از معاملات بورس کالا را برمی‌تابند. اما ممکن است منافع عده‌ای هم درگیر باشد. در بخش دیگر نیز این واقعیت را نیز نمی‌توان انکار کرد که بخشی از این مقاومت‌ها ناشی از ناآشنایی عده‌ای با سازوکار و مزیت‌های بورس کالا باشد. پس هر سه گروه در شکل‌گیری مقاومت علیه بورس کالا تاثیرگذار هستند؛ عده‌ای که تغییر برایشان سخت است، عده‌ای که فعالیت غیررقابتی و بدون نظارت در خارج از بورس منافی برای آنان دارد و سوم، افرادی که آشنایی اندکی نسبت به مزیت‌ها و دستاوردهای

❖ **همواره تاکید داشته‌اید بورس کلید حل مشکلات اقتصادی کشور است؛ اما بعضاً شاهد برخی مقاومت‌ها در مسیر توسعه بورس کالا و انرژی هستیم و حتی در برخی مواقع این مقاومت‌ها به سطح مسئولان نیز رسیده است. چه عواملی را ریشه این مقاومت‌ها می‌دانید؟**

به طور طبیعی بسیاری از کالاها در بازارهای سنتی معامله می‌شوند و وقتی بازار مدرنی از جنس بورس تشکیل می‌شود، نوعی دوگانگی به وجود می‌آید. از سویی، عده‌ای به بازار سنتی عادت کرده‌اند و از سوی دیگر، بازار مدرنی مثل بورس کالا یا انرژی، اصلاحات و تغییرات ساختاری و عمده‌ای را در مبادلات ایجاد می‌کنند که به این ترتیب وجود این مقاومت‌ها طبیعی است. همچنین ممکن است برخی مقامات به مطالبات گروهی از فعالان بازارهای سنتی، اهمیت بدهند و حامی تداوم کار در بازار سنتی شوند.

❖ **آیا بورس‌های کالایی را عاری از اشکال می‌دانید؟**

ما نمی‌گوییم بورس هیچ ایرادی ندارد، ممکن است اشکالاتی هم وجود داشته باشد اما حتماً شفاف‌تر و سالم‌تر از باقی بازارهاست و در قیاس با کارکرد سایر بازارها حتماً اشکالات کمتری دارد. در این شرایط طبیعی

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس مطرح کرد:

عبور از اقتصاد دستوری با بورس کالا

عضو کمیسیون اقتصادی خانه ملت بر لزوم تقویت بازار سرمایه، ایجاد مشوق برای صنایع جهت استفاده از ظرفیت‌های این بازار و عدم هرگونه دخالت در روند نظام بازار و رقابت در بورس کالا تأکید کرد.

علی‌اکبر کریمی با بیان اینکه باید نهایت جدیت و دقت را برای ایجاد شفافیت و فضای رقابتی در اقتصاد با استفاده از ظرفیت‌های بازار سرمایه داشت، گفت: باید توجه کرد که از مهم‌ترین کارکردهای بازار سرمایه، ایجاد شفافیت و رقابت در اقتصاد است، اما بعضاً مشاهده می‌کنیم که با برخی دخالت‌ها، از کارآمدی بازار سرمایه کاسته می‌شود که باید به جد از این اقدام پرهیز شود.

این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس به کارکردهای بورس کالای ایران اشاره کرد و افزود: بورس کالا در اقتصاد به منظور ایجاد فضای رقابتی، شفافیت و فاصله گرفتن از اقتصاد دستوری راه‌اندازی شد و به همین دلیل نیز شاهد ورود گسترده کالاهای تولیدکنندگان پرشمار به این بازار بوده‌ایم. اما در ماه‌های اخیر شاهد برخی دخالت‌ها در جریان معاملات بورس کالا بوده‌ایم که نه مصرف‌کنندگان و نه تولیدکنندگان از این دخالت‌ها حمایت نمی‌کنند.

کریمی با بیان اینکه مجلس نیز بر لزوم احترام به نظام بازار و لزوم تقویت بورس کالا تأکید دارد، افزود: بورس کالا بستری است که قیمت کالاهای آن براساس عرضه و تقاضای بازار و به صورت شفاف کشف می‌شود و نباید دخالتی در آن صورت گیرد تا فضای رقابتی در اقتصاد حاکم شود؛ در این بین نظارت بر روند معاملات و گرفتن تصمیمات درست با استفاده از آمارهای بورس کالا که بیانگر میزان مازاد یا کمبود یک محصول است می‌تواند به نهادهای تصمیم‌گیر کمک شایانی کند.

وی به نقش مهم بازار سرمایه در شرایط فعلی کشور برای استفاده از حجم نقدینگی موجود در جامعه اشاره کرد و گفت: باید به کمک ظرفیت‌های موجود در بازار سرمایه نقدینگی جامعه را به سمت فعالیت‌های تولیدی هدایت کرد؛ چرا که بزرگ‌ترین نیاز تولیدکنندگان تأمین نقدینگی است. وی به مدیران بازار سرمایه پیشنهاد کرد برنامه‌ای برای هدایت نقدینگی برای فعالیت‌های تولیدی و صندوق‌های پروژه محور و انتشار اوراق ارائه کنند و گفت: حوزه نفت و گاز، مسکن و بافت فرسوده، زیرساخت‌های کشور همچون حمل و نقل ریلی و جاده‌ها حوزه‌هایی هستند که می‌توانند پیش‌تاز باشند. در این زمینه بازار سرمایه باید برنامه‌ای برای این حوزه‌ها داشته باشد تا این اتفاق خوب برای استفاده از پتانسیل‌های این بازار در هدایت نقدینگی رخ بدهد. ■

بورس کالا دارند.

کنار این سه گروه، شاید لازم باشد بر ضرورت تقویت بازار سرمایه هم به‌عنوان نکته چهارم تأکید کنیم. ما وظیفه داریم، اطلاع‌رسانی خود را قوی کنیم تا کارشناسان همه ابعاد مساله را تحلیل کنند. گاهی افراد در تحلیل‌های خود واقعیت را می‌گویند اما جنبه‌ای از واقعیت را می‌گویند و عده‌ای دیگر، به بخش دیگر و متفاوتی اشاره می‌کنند و در نتیجه، اختلاف‌نظر شکل می‌گیرد. اگر همه ابعاد موضوعات اطلاع‌رسانی شوند، شاید از دامنه اختلاف‌ها و شکاف‌ها کاسته شود.

♦ مدتی پیش وزیر نفت عنوان کرد «در عرضه‌های قبلی نفت در بورس انرژی، خودمان به خریداران اعلام کردیم که از بورس انرژی نفت خام را خریداری کنند، اما از این به بعد می‌گوییم از این بازار خریداری نکنند». آیا نگاه برخی دولت‌مردان ما به بورس را انتقادی یا ناهمراه می‌دانید؟

سابقه بورس ما ۵۰ سال است. برخی از بورس‌های دنیا ۲۰۰ سال و بیشتر سابقه دارند و به این ترتیب بورس انرژی و کالا برای جا افتادن و اثبات ظرفیت‌های کامل خود در اقتصاد نیاز به زمان دارند. البته، برخی عنوان می‌کنند چرا بورس مشتری‌یابی نمی‌کند؟ درباره ایده مشتری‌یابی باید یادآور شد بورس‌ها عموماً توسعه‌دهنده بازار هستند و ماموریتشان یافتن مشتری نیست. زیرا اگر دنبال یافتن مشتری بروند از ماموریت اصلی‌شان یعنی ایفای نقش داور بی‌طرف و منصف، منحرف می‌شوند. در واقع مشتری‌یابی با اصول حرفه‌ای و ماهیت بورس، سازگار نیست و ناظر مجاز نیست مشتری پیدا کند. وظیفه بورس فراهم کردن ابزار انجام معاملات آزاد، رقابتی و شفاف و نیز دهد و توسعه نهادهای مالی است. در این بین پیدا کردن مشتری نه فقط در زمره وظایف بورس نیست بلکه عامل انحراف از ماموریت‌های اصلی است.

باید تأکید کنم، شفافیت حتماً در بورس کالا و انرژی بیشتر از بازارهای دیگر است. کارآمدی بورس‌ها حتماً از بازارهای غیرمتشکل بیشتر است. بورس‌ها یک بستر برای معاملات هستند و در واقع بورس‌های کالا غیر از بازار شفاف و رقابتی، چه تعریفی دارند که کسی بخواهد مقابل آن بایستد؟ تفاوت اصلی بورس با بازارهای دیگر، شفافیت است. ♦ آینده بورس کالا و انرژی را چگونه می‌بینید؟

من به بورس‌های کالا و انرژی بسیار خوش‌بین هستم ولی باید حوصله لازم را به خرج داد به طوری که در آینده شاهد رشد سهم این بورس‌ها در اقتصاد کشور خواهیم بود. اما در خصوص بحث عرضه نفت در بورس انرژی، این اراده در وزارت نفت احساس می‌شود چرا که هم وزیر نفت و هم مجلس در این راستا کمک‌های زیادی کرده‌اند. ■

مدیر عامل بورس کالای ایران:

بخشنامه جدیدی درباره قیمت فولاد ابلاغ نشده است

انتشار اوراق آتی صندوق‌های کالایی در دستور کار بورس کالا

کالا تغییر نکرده و همان فرمول قبلی است که مطابق با مصوبه آخر ستاد تنظیم بازار تعیین شده است. یعنی قیمت پایه بر مبنای شاخص‌هایی توسط وزارت صنعت استخراج و به عرضه کننده اعلام می‌شود و سپس بر مبنای مکانیزم عرضه و تقاضا رقابت می‌شود.

به گفته وی، این امکان وجود دارد که قیمت‌های موجود در بازار آزاد نرخ‌های معتبری نباشد و شاید قیمت‌ها بر مبنای چند معامله صورت بگیرد.

سلطانی نژاد با تأکید بر اینکه در بورس حجم معاملات میلگرد و فولاد مشخص و شفاف است، عنوان کرد: اگر چه حجم عرضه محصولات فولادی در بورس کالا به صورت عمده فروشی است ولی حد مشخصی از تفاوت بین عمده و خرده فروشی محصولات وجود دارد.

مدیر بورس کالا یادآور شد: حجم عرضه محصولات فولادی که در بورس کالا انجام می‌شود همگی برای سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولید کنندگان ارسال می‌شود. به این ترتیب نظارت بر قیمت عمده فروشی در بورس و برآورد نرخ خرده فروشی محصولات فولادی در بازار آزاد مشخص شده و اگر گران فروشی در این زمینه وجود داشته باشد را پیگیری می‌کنند.

وی تصریح کرد: ادعای نوسان شدید قیمت محصولات فولادی در بازار آزاد شاید بر مبنای قیمت‌های معتبری نبوده و یا بر مبنای انتظارات آتی متفاوتی صورت گرفته باشد. اما در سطح عمده و خرده فروشی در بورس کالا آرامش خوبی حاکم شده و اگر همه عرضه کنندگان به سمت عرضه روی بیاورند به تناسب کف عرضه محصولات، بازار کاملاً خواهد بود.

مدیر عامل بورس کالای ایران همچنین با خبر دادن از آغاز معاملات اوراق آتی مبتنی بر واحدهای صندوق‌های سرمایه گذاری کالایی در آینده نزدیک عنوان کرد: همزمان با توسعه بازار آتی زعفران و برنامه راه اندازی معاملات قراردادهای اختیار معامله زعفران تا پایان سال جاری، ایجاد بازار اوراق آتی مبتنی بر واحدهای صندوق‌های سرمایه گذاری کالایی نیز در دستور کار بورس کالا قرار دارد که در صورت تأیید

مدیر عامل بورس کالای ایران با اشاره به فضای آرام حاکم در رینگ فلزات بورس کالا گفت: مبنای کشف قیمت محصولات فولادی هنوز در بورس کالا تغییر نکرده و همان فرمول قبلی است که مطابق با مصوبه آخر ستاد تنظیم بازار تعیین شده است.

حامد سلطانی نژاد مدیر عامل بورس کالای ایران پیرامون تغییرات جدید در بازار آهن و فولاد بر اساس ابلاغیه جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: با توجه به برچیده شدن محدودیت‌ها در بخش سقف قیمت‌ها و نرخ پایه، هم اکنون بازار به نسبت متعادلی در رینگ فلزات بورس کالا حکمفرما شده اما در عین حال مطابق با حداقل کف عرضه تعیین شده برای محصولات فولادی و فلزی باید از سوی عرضه کنندگان رعایت شود.

سلطانی نژاد اظهار داشت: عرضه کننده‌های بزرگ محصولات فولادی به طور عموم، عرضه حداقلی تعیین شده برای خود را رعایت می‌کنند ولی برای اینکه بازار به ثبات کامل برسد باید مواردی که برای کف عرضه‌ای که وزارت صنعت و دستور العمل‌های ستاد تنظیم بازار تعیین کرده‌اند، همواره رعایت شود تا به این ترتیب سمت عرضه دغدغه‌ای وجود نداشته باشد.

وی با بیان اینکه به هر تغییر قیمتی نباید لزوماً با دید منفی نگاه کرد، یادآور شد: وقتی قیمت‌ها در بورس به طور مستمر ثابت و بدون نوسان باقی بمانند دیگر به آن بازار نمی‌توان اصطلاح بورس را اطلاق کرد. بالا و پایین رفتن قیمت‌ها جزو ذات بازار است و اگر نوسان قیمت‌ها را در این بازار شاهد نباشیم مشکلات و معضلاتی مثل تفاوت فاحش قیمت‌ها با خارج از بورس و احتمال بروز ناهنجاری‌ها ایجاد خواهد کرد. مدیر عامل بورس کالا درباره بخشنامه منتسب به وزارت صنعت برای تعیین نرخ آهن و فولاد با مبنای قرار گرفتن آخرین نرخ CIS در بازار داخلی و سوء استفاده از این بخشنامه در شرایط تحریمی و همچنین شکل گیری حباب قیمتی ۱۰۰۰ تومانی میان نرخ میلگرد در بورس کالا با بازار آزاد گفت: بازار CIS یک بازار جهانی با تغییرات لحظه‌ای است اما مبنای کشف قیمت محصولات فولادی هنوز در بورس

نماینده سابق ایران در اوپک مطرح کرد؛ نرخ جهانی کالاها در سیطره بورس‌های کالایی

نماینده سابق ایران در اوپک می‌گوید: امروزه قیمت بسیاری از محصولات استراتژیک از طریق معاملات بورسی به سراسر دنیا مخابره می‌شود که این روند مزایای فراوانی برای کشورهای دارای بورس مرجع دارد؛ ما نیز در ایران باید با ایجاد مشوق‌هایی، زمینه رشد عرضه محصولات در بورس کالای ایران را فراهم کنیم تا بتوانیم در حوزه صادرات و اثرگذاری بر قیمت‌های منطقه‌ای بهتر عمل کنیم.

محمدعلی خطیبی به اثرات مثبتی که مکانیسم بورس کالا برای صنایع مختلف به خصوص پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی به همراه داشته اشاره کرد و گفت: طی سال‌های گذشته شاهد ضابطه، نظم و کشف قیمت‌ها بر اساس عرضه و تقاضا در معامله فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی بوده‌ایم به طوری که شفافیت به وجود آمده در روند دادوستدهای سابقه‌دار است که دلیل این اتفاق‌ها، عرضه محصولات در بورس کالا است.

نماینده سابق ایران در اوپک با بیان اینکه امروز بسیاری از کشورها با استفاده از ظرفیت‌های بورس‌های کالایی، بر قیمت‌های منطقه‌ای و بین‌المللی تأثیر می‌گذارند و مانع باید این رویکرد را دنبال کنیم، گفت: شمار زیادی از قیمت محصولات استراتژیک از طریق معاملات بورسی به سراسر دنیا مخابره می‌شود که این روند مزایای فراوانی برای کشورهای دارای بورس مرجع دارد.

به عقیده خطیبی، افرادی که به دنبال رقابت سالم هستند و از شفاف شدن آمار معاملات خود هراس ندارند، همواره حامی بورس هستند و از این رو مسئولان ارشد اقتصادی نیز همواره باید بر جذابیت‌های بورس به منظور حضور شرکت‌ها و کالاهای بیشتر بیفزایند. نماینده سابق ایران در اوپک با بیان اینکه آمارها و روند معاملات، بیانگر روند رو به رشد بورس کالای ایران است، افزود: بنده معتقدم باید با ایجاد مشوق‌هایی، زمینه رشد عرضه‌ها و ورود بازیگران جدید داخلی و خارجی را در بورس کالا بیشتر کرد زیرا هر چه دامنه رقابت گسترده‌تر و شمار بازیگران بیشتر باشد، شاهد شفافیت بیشتری در معاملات خواهیم بود.

خطیبی با اشاره به اینکه فاصله گرفتن از معاملات پر ابهام در صنعت پتروشیمی که واسطه رونق معاملات در بورس کالا رقم خورده است، اتفاقی ارزشمند در اقتصاد ما به شمار می‌رود، گفت: اگر فعالان صنعت با مشکلی در روند معاملات بورس کالا روبه‌رو می‌شوند، باید با بررسی مشکل در کارگروه‌های مشخص در جهت رفع آن مشکل و بهبود جریان دادوستدها تلاش کنند.

وی افزود: تجربیات مثبت از بورسی شدن محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی باعث شده تا شاهد عرضه چند نوبت نفت خام در بورس انرژی باشیم که در صورت اجرای قدرتمند، این عرضه‌ها می‌تواند راهی برای رشد فروش این کالا به شکل سالم و شفاف باشد. خطیبی در پایان اظهار داشت: یکی از مزایای عرضه یک محصول در بورس کالا، انحصار شکنی یک تولیدکننده است. چرا که وقتی آمار شفاف می‌شود، امکان رفتار سلیقه‌ای و بازی عرضه‌کننده در بازار وجود ندارد؛ از این رو وقتی معامله محصولی خارج از بورس انجام می‌شود، امکان نظارت بر عملکرد شرکت‌ها نیز به مراتب پایین می‌آید و آن زمان است که زمینه برخی سوء استفاده‌ها برای عده‌ای خاص مهیا می‌شود؛ از این رو تأکید می‌شود که دولت با ایجاد مشوق‌هایی برای ورود شرکت‌ها به بورس کالا و عرضه محصولات‌شان در این بازار، زمینه شفافیت حداکثری و جلوگیری از هرگونه فساد را مهیا کند. ■

سازمان بورس و اوراق بهادار راه اندازی خواهد شد. مدیرعامل بورس کالای ایران در تشریح جزئیات انتشار اوراق آتی مبتنی بر واحدهای صندوق‌های سرمایه گذاری کالایی اظهار کرد: بر اساس طرحی که در دست اقدام داریم، مقرر شده امکان عرضه و انتشار اوراق آتی مبتنی بر واحدهای صندوق‌های سرمایه گذاری کالایی را فراهم کنیم. با این اقدام، بازار صندوق‌های سرمایه گذاری کالایی به نوعی دوطرفه می‌شود که جذابیت آن برای سرمایه‌گذاران افزایش می‌یابد. سلطانی نژاد افزود: صندوق‌های سرمایه گذاری کالایی، صندوق‌هایی هستند که بخشی از منابع مالی خود را صرف خرید یک نوع کالای مشخص و سایر انواع اوراق بهادار می‌کنند و طبق طرح جدید قرار است امکانی فراهم شود تا سرمایه‌گذاران بتوانند واحدهای این نوع صندوق‌ها را در قالب اوراق آتی نیز معامله کنند. مدیرعامل بورس کالای ایران تأکید کرد: این بازار شرایط سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در بازار کالاها را فراهم می‌کند و موجب می‌شود نقدینگی به سمت دارایی‌های مالی هدایت شود. از طرف دیگر سرمایه‌گذاران در واحدهای صندوق‌های کالایی می‌توانند از طریق خرید اوراق آتی این واحدها، ریسک خود را کاهش دهند.

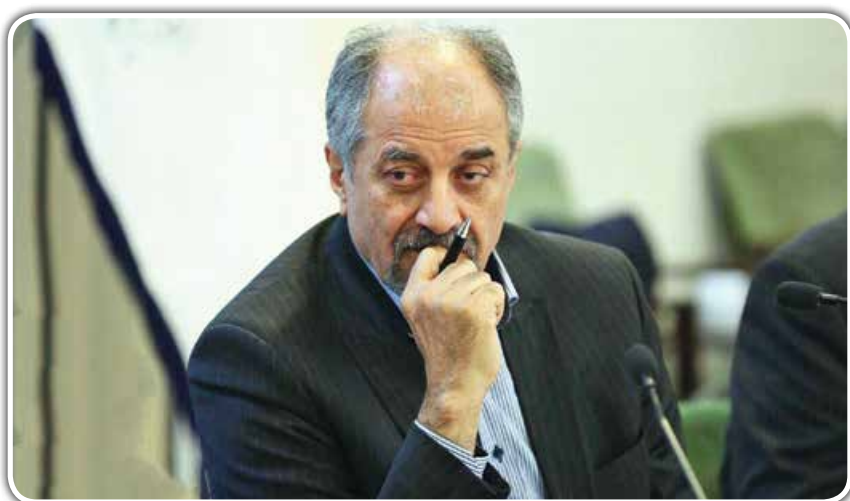
وی با بیان اینکه انتشار این اوراق می‌تواند برخی نگرانی‌ها، نسبت به کاهش ارزش دارایی‌ها در برابر روند تورم را مرتفع کند، گفت: انتشار این اوراق از طریق کاهش تمایل عمومی برای تبدیل ریال به ارزهای خارجی موجب حفظ ارزش پول ملی می‌شود، زیرا چنان‌که گفته شد این نوع اوراق و صندوق‌های سرمایه گذاری می‌تواند ارزش دارایی‌ها را در برابر تورم حفظ کند. به این ترتیب بر مبنای مکانیسم‌های طراحی شده و طبق مقررات بازار سرمایه میزان دارایی‌های این صندوق‌ها به طور شفاف برای نهادهای نظارتی کاملاً مشخص و روشن خواهد بود. همچنین انتشار این اوراق می‌تواند مقدمه‌ای برای تأسیس و فعالیت صندوق‌های ملی در چارچوب اقتصاد ایران باشد که این نوع صندوق‌های سرمایه گذاری ملی به افزایش دارایی سرمایه‌گذاران منجر خواهد شد.

سلطانی نژاد در پایان اظهار داشت: همزمان با برنامه‌های اعلام شده بورس کالای ایران برای توسعه ابزارهای مالی همچون صندوق‌های سرمایه گذاری کالایی، بورس کالا از آغاز سال جاری با تأسیس بازار آتی زعفران، گام بلندی را برای اصلاح ساختار بازار این محصول برداشته است. چرا که بازار معاملات آتی ابزار مناسبی در اختیار تولیدکنندگان قرار می‌دهد و به کشاورزان قدرت پیش‌بینی می‌دهد و به افزایش منافع آنان منجر می‌شود. این در حالی بود که در گذشته واسطه‌ها قبل از برداشت، محصول زعفران را به قیمت بسیار پایین از کشاورزان خریداری می‌کردند و بعد با قیمت‌های بالاتری می‌فروختند، اما هم‌اکنون نفع اصلی نصیب کشاورزان می‌شود. ■

دکتر سبحانی رییس انجمن فولاد:

مشکل مازاد تولید فولاد در کشور را باید با تسهیل صادرات حل کرد

فروش در خارج از بورس کالا موجب رقابت منفی بین فولاد سازان می شود

زمانی که موضوع عرضه محصولات زنجیره فولاد در بورس کالا مطرح شد، همواره این امید وجود داشت که با حذف دست دلالان و رانتهای موجود در بازار آزاد، تحولی بنیادین در معاملات فولاد ایجاد شود؛ کارشناسان بارها شفافیت معاملات در بورس کالا را دلیل محکم عرضه محصولات فولادی در بورس عنوان می کردند؛ با اعتماد به ساختار شفاف این ابزار معاملاتی، این امید در دلها به وجود آمد که چون موضوع قیمت از طریق عرضه و تقاضا در بورس به دست می آید و خریدار و فروشنده با مشخصات حقیقی به عرصه معامله وارد می شوند در نتیجه امکان قیمت گذاری دستوری و ایجاد رانت تا حدود زیادی از بین می رود. تا پیش از ورود محصولات

فولادی به بورس کالا، افزایش قیمت محصولات منوط به دریافت مجوز از کمیسیون تنظیم بازار فولاد بود که فرآیندی زمان بر و پیچیده محسوب می شد، از طرفی با توجه به مشکلات سیستم فروش، حواله ها بیشتر در اختیار واسطه ها قرار می گرفت که این موضوع باعث تحمیل هزینه های سنگین به مصرف کنندگان این بازار می شد؛ با تاسیس بورس و ورود تولیدکنندگان فولاد به آن، کشف نرخ شکل دیگری به خود گرفت و بر اساس مکانیزم عرضه و تقاضا انجام گرفت. این امر منجر به سوددهی بسیاری از شرکتهای عرضه کننده محصولات فولادی شد که با ورود پول به چرخه تولید، توانستند بسیاری از طرحهای توسعه ای خود را راه اندازی کنند. این روزها اما با سر گرفتن

زمانی که موضوع عرضه محصولات زنجیره فولاد در بورس کالا مطرح شد، همواره این امید وجود داشت که با حذف دست دلالان و رانتهای موجود در بازار آزاد، تحولی بنیادین در معاملات فولاد ایجاد شود؛ کارشناسان بارها شفافیت معاملات در بورس کالا را دلیل محکم عرضه محصولات فولادی در بورس عنوان می کردند؛ با اعتماد به ساختار شفاف این ابزار معاملاتی، این امید در دلها به وجود آمد که چون موضوع قیمت از طریق عرضه و تقاضا در بورس به دست می آید و خریدار و فروشنده با مشخصات حقیقی به عرصه معامله وارد می شوند در نتیجه امکان قیمت گذاری دستوری و ایجاد رانت تا حدود زیادی از بین می رود. تا پیش از ورود محصولات

طاهره گودرزی

عرضه محصولات در بورس کالا از زمان تاسیس چه مزایایی به همراه داشته و خواهد داشت؟

بورس فلزات در شهریور سال ۸۲ راه اندازی شد و بعد از آن به بورس کالا نام گرفت. تا پیش از این زمان، قیمت گذاری محصولات فولادی تعزیراتی بود و قیمت ها به گونه ای بود که به اندازه قیمت فروش کارخانه، تاجری که محصول را می خرید

سود می برد. به عنوان مثال ذوب آهن در آن زمان محصولی را که از کارخانه ۲۱۰ تومان می فروخت، در بازار به قیمت ۴۵۰ تومان عرضه می شد و این سود در جیب واسطه ها می رفت. سال ۸۲ که بورس راه اندازی شد، مطابق قانون برنامه و بودجه هرکالایی که به بازار بورس وارد شود از شمول قیمت گذاری خارج می شود و در بورس کشف قیمت می شود. این باعث شد

امروز در شرایطی هستیم که تولید بیش از تقاضای بازار است. سال ۹۷، در شرایطی که تولید ۲۵ میلیون تن محصول فولادی داشته‌ایم، میزان فروش داخلی‌مان تا پایان سال از ۱۳ میلیون تن تجاوز نخواهد کرد. این یعنی ۱۲ میلیون تن مازاد تولید که باید صادر شود

پیامدهای منفی خروج این محصولات از بورس کالا را چه می‌دانید؟

باید ببینیم که اگر از بورس خارج شوند. قرار است با چه مکانیزمی فروخته شوند. برای شرکت‌های بزرگی مثل فولاد مبارکه با ۱۰ میلیون تن، ذوب آهن با ۲٫۵ میلیون تن و فولاد خوزستان با ۳٫۵ میلیون تن و ... تولید، خروج از بورس و حذف مکانیزم قیمت گذاری باعث ایجاد خلل در فروش

محصولات می‌شود. همچنین با حذف مکانیزم فروش در بورس کالا رقابت منفی بین کارخانه‌های بزرگ فولادی ایجاد می‌شود. لذا به شیوه قیمت گذاری که پیش از تشکیل بورس وجود داشته و کاملاً منسوخ شده نیز نمی‌توانیم بازگشت کنیم. ویژگی مهم بورس این است که کارکرد آن برای خریدار، فروشنده و سیستم‌های نظارت شفاف است. حذف بورس این شفافیت را از بین می‌برد و مسائل و مشکلات ناشی از عدم شفافیت را ایجاد می‌کند. اکثر شرکت‌های بزرگ یک سهم دولتی دارند و دستگاه‌های نظارتی بر آنها نظارت دارند به این مفهوم که وقتی خارج از بورس معامله می‌کنند، دستگاه‌های نظارتی از آنها مطالبه شفافیت در فروش از قبیل نام خریدار، قیمت فروش و ... را خواهند داشت؛ به نظر من بورس کالا بهترین مکانیزم برای انجام این معاملات در چنین شرایطی به شمار می‌آید.

چه پیشنهادی برای بهبود عملکرد بخش معدن و صنایع معدنی در سال‌های آینده دارید؟

امروز در شرایطی هستیم که تولید بیش از تقاضای بازار است. سال ۹۷، در شرایطی که تولید ۲۵ میلیون تن محصول فولادی داشته‌ایم، میزان فروش داخلی‌مان تا پایان سال از ۱۳ میلیون تن تجاوز نخواهد کرد. این یعنی ۱۲ میلیون تن مازاد تولید که باید صادر شود. توصیه من این است که مسئولان کشور، چه در گمرک، وزارت صمت و چه بانک مرکزی شرایطی را فراهم کنند تا تولیدکنندگان بتوانند به سهولت تا صادرات ۱۲ میلیون تن مازاد را انجام دهند. با این حال آمار سال جاری نشان می‌دهد که امکان صادرات بیش از ۸ میلیون تن برای ما فراهم نیست. در واقع ۵ میلیون تن مازاد تولید در شرایط پس از انجام صادرات هم وجود دارد که یا باید در انبارها دپو شود یا باید از میزان تولید کاسته شود. برای اینکه از میزان تولید کاسته نشود و تولیدکنندگان هم با مشکل نقدینگی و مالی مواجه نشوند بهترین راه این است که صادرات را تسهیل کنند و بخشنامه‌ها و مقررات مستقیم و غیرمستقیم که مانع صادرات می‌شوند با همیاری مسئولان این امر حذف شوند. همچنین جا دارد من در پایان به این نکته هم اشاره کنم که شیوه قیمت گذاری محصولات در گمرک شیوه صحیحی نیست، به طور مثال کالایی که ۳۵۰ دلار به فروش می‌رسد، گمرک ۴۰۰ دلار قیمت می‌زند به این معنا که صادر کننده ۳۵۰ دلار بابت کالایی که صادر می‌کند پول می‌گیرد ولی متعهد به ۴۰۰ دلار بازگشت ارزی خواهد بود، تعهد بازگشت ارزی باید هماهنگ با قیمت صادرات باشد.

قیمت‌های ۲۱۰ و ۲۲۰ تومان کارخانه به قیمت حاشیه بازار در بورس برسد. یعنی همان محصول حدود ۴۰۰ تومان در بورس عرضه می‌شد و سودی که در جیب واسطه‌ها می‌رفت به جیب کارخانه و تولید برگشت و تولیدکنندگان از این طریق توانستند خطوط تولید را توسعه دهند و نوسازی انجام دهند و بخش خصوصی به دلیل پایین‌تر آمدن قیمت‌ها، مایل به سرمایه‌گذاری شد. تا به امروز هم بورس به

همین شیوه کار خود را ادامه داده است یعنی محصول به صورت رقابتی بین خریدارها قیمت کشف می‌شود و قیمت پایه‌ای را فروشنده اعلام می‌کند که با رقابت خریدارها قیمت کشف و مبنای معامله می‌شود و این شیوه‌ای است که از ابتدای تشکیل بورس وجود داشته است.

از ابتدای سال ۹۷ در این شیوه مداخله‌های صورت گرفت (وزارت صنعت، معدن و تجارت با بخشنامه‌هایی قیمت پایه را به صورت کاذب کاهش داد و باعث شد قیمت پایه فروشنده نیز به تبع آن کاهش یابد در حالی که رقم دیگری در بازار وجود داشت) و محدودیت‌هایی چه به لحاظ نوع عرضه و فروش و چه به لحاظ قیمت پایه اعمال شد و باعث به هم ریختگی بورس و ناکارآمد جلوه دادن این نوع معاملات شد. مسئولان متوجه این موضوع شدند و بلافاصله اقدام به صدور بخشنامه‌هایی برای اصلاح این مشکل کردند و روند فعالیت بورس را به روال پیشین بازگرداندند و به این نتیجه رسیدند که بورس بر اساس روال پیشین باید حرکت خود را ادامه دهد. بورس کالا در این مسیر مکانیزم خاص خود را دارد، شورای عالی بورس دستورالعمل‌های معامله بورس را صادر و ابلاغ می‌کند. اگر غیر از این سازوکار، مداخله‌ای خارج از سیستم انجام گیرد و محدودیت ایجاد شود این جریان باعث ناکارآمدی بورس می‌شود.

با توجه به اینکه در دوران رکود اقتصادی قرار داریم، آیا برای حل مشکل فروش واحدهای صنعتی و معدنی این راهکار را مفید می‌دانید؟

دلیلی برای خروج از بورس وجود ندارد برای اینکه این فراز و نشیب‌ها و نوسانات در سال‌های گذشته همواره وجود داشته ولی مدیریت خیلی خوبی بر روی آن انجام شده است. بورس تنظیم کننده قیمت در بازار است، حذف آن نه تنها مشکلی را حل نمی‌کند بلکه مزایایی برای عرضه کننده و خریدار نیز ندارد. اگر بورس به خوبی فعالیت خود را انجام دهد دلیلی وجود نخواهد داشت که بخواهیم آن را حذف کنیم.

قیمت گذاری در بورس باید برای محصولات نهایی باشد. قیمت گذاری محصولات میانی باید تابعی از قیمت محصول نهایی باشد تا مشکلی ایجاد نشود. وقتی قیمت فولاد به دلیل همین رکود اقتصادی پایین می‌آید طبیعی است که قیمت محصولات بالادستی آن مثل گندله، آهن اسفنجی و سنگ آهن نیز باید به تناسب فولاد تعدیل شود. اگر زنجیره تولید با هم حرکت کنند مشکلی ایجاد نخواهد شد.

ریس انجمن سنگ آهن ایران تاکید کرد:

بورس کالا راهکاری مناسب برای تعیین قیمت و تنظیم بازار و شفافیت معاملات

زغال سنگ و چه برای عرضه محصولات خود به صنایع پایین دستی همواره با مناقشاتی روبرو بوده است که حتی بحث واردات و صادرات این محصولات را نیز تحت تاثیر قرار داده بود. در چنین شرایطی بحث ارزش گذاری زنجیره فولاد و نحوه تعاملات خریدار و فروشنده با ورود به بورس کالا شکل مدون تر و شفافتری به خود گرفت. در گفت و گویی با مهندس مهرداد اکبریان رییس انجمن سنگ آهن ایران، به این بحث پرداخته ایم که شرح این گفت و گو در پی می آید:

اکرم شعبانی

معدنی (زنجیره فولاد) و فلزات غیر آهنی در بورس از جمله عرضه هایی بوده است که همواره مبحث ورود آنها به بورس کالا با استقبال کارشناسی روبرو بوده است؛ با توجه به وضع تحریم های اقتصادی علیه ایران، عرضه در بورس یکی از موارد شناخته شد که می تواند به فروش بدون واسطه در سطح داخلی کمک کند؛ با این حال این روزها زمزمه خروج برخی از محصولات زنجیره فولاد از بورس کالا شنیده می شود، در حالی که زنجیره فولاد پیش از به کارگیری سازوکار بورسی در زنجیره تولید آن، چه برای تامین محصولی مانند سنگ آهن یا

سختن از عرضه محصولات مختلف در بورس کالا که به میان می آید، بیشتر کارشناسان ساختار بورسی را یکی از شفاف ترین ساختارهای بازار عرضه و تقاضا می خوانند و بر این موضوع تاکید دارند که بورس کالا یکی از دستاوردهای متری چند دهه گذشته ایران در حوزه اقتصاد به شمار می رود. بر همین اساس هم در سال های گذشته تلاش بر این بوده تا عرضه محصولات تولید داخل (اعم از کشاورزی، صنعتی، معدنی) در بورس کالا انجام گیرد، عرضه محصولات پتروشیمی و محصولات

حضور محصولات فلزی و معدنی در بورس کالا چه مزایایی برای آنها داشته است؟

همه کسانی که دست اندرکار بحث تولید و عرضه محصولات معدنی و فولادی هستند اذعان دارند که بورس یک راهکار بسیار مناسب برای تعیین قیمت و تنظیم بازار و شفافیت معاملات است. به همین دلیل در همان ابتدای طرح این مبحث اکثراً موافق بورس بودند و از ورود این محصولات به بورس کالا حمایت می کردند. انجمن سنگ آهن به عنوان یک تشکل تخصصی سنگ آهن که بالادست بسیاری از صنایع دیگر محسوب می شود و محصولاتی که تولید می کند محصولات مورد نیاز و ماده خام دیگر صنایع به حساب می آید، همیشه راهکار بورس را تایید می کرد. بورس تشکیل شد و همکاری های خوبی با شرایط عرضه معدنی ها و فولادی ها داشت و

حتی به نظر من در مقطعی بورس در این رابطه عملکرد بسیار موفق عمل داشت ولی اینکه چرا نتوانسته خیلی در این رابطه موفق عمل کند، به یک سری نکات ریز بازمی گردد که بارها در گفت و گوهایی مختلف به آن اشاره شده است. عمده ترین دلیل عدم موفقیت بورس این است که تولیدکنندگان بزرگ مواد معدنی و فولادی ما که تعیین کننده شرایط بازار هستند، دولتی بوده و سیاست های خود را از نهادهای دولتی اقتباس می کنند و بیشتر تابع سیاست گذاری دولت هستند تا شرایط بازار؛ بارزترین ویژگی بورس شفاف و آزاد بودن آن است، لذا وقتی با شرایط دستوری بخواهید وارد بورس شوید قطعاً به مشکل برمی خورید یا قیمت هایی که ارائه می شود با شرایط بازار همخوانی ندارد و یا اینکه مجبور به دادن امتیازات ویژه ای به افرادی می شوید که این خود تبدیل به یک رانت می شود. برای همین

❖ یکی از مزیت‌های بورس

حمایت از مصرف‌کننده

نهایی است. چون بورس

می‌تواند قیمت‌ها را به

قیمت‌های واقعی نزدیک‌تر

کند در مواردی شاید اینطور

به نظر بیاید که کالا در

بورس با قیمت بالاتری به

فروش خواهد رفت ولی

واقعیت این است که وقتی

زنجیره تولید در بورس

عرضه می‌شود، محصول

نهایی که تولید می‌شود

قیمت ارزان‌تری نسبت به

محصولی دارد که تمام قیمت

گذاری‌هایش بر اساس

قیمت‌های دستوری و پشت

درهای بسته بوده است

دارد. به همین دلیل می‌گوییم وقتی شرایط بهتر شد می‌توانیم دوباره به بورس بازگردیم.

❖ از نظر شما حضور در بورس چه مزایایی و در کنار آن خروج از بورس چه معایبی در بردارد؟

یکی از مزیت‌هایی که بورس برای کشور دارد حمایت از مصرف‌کننده نهایی است. چون بورس می‌تواند قیمت‌ها را به قیمت‌های واقعی نزدیک‌تر کند در مواردی شاید اینطور به نظر بیاید که اگر کالایی وارد بورس شود با قیمت بالاتری به فروش خواهد رفت ولی واقعیت این است که در طول زمان نشان داده شده که وقتی زنجیره تولید در بورس عرضه می‌شود، محصول نهایی که تولید می‌شود قیمت ارزان‌تری نسبت به محصولی دارد که تمام قیمت گذاری‌هایش بر اساس قیمت‌های دستوری و پشت درهای بسته بوده یعنی مصرف‌کننده نهایی از حضور

بورس در معاملات منتفع می‌شود. درست است که واحدهای تولیدی حق حیات دارند و باید حمایت شوند ولی مصرف‌کننده نهایی نیز نباید با قیمت‌های غیرواقعی خرید کند. متأسفانه تورم، افت تولید، افت مصرف، پایین آمدن ارزش ریال و... تأثیرات منفی بر قیمت نهایی و حق و حقوق مصرف‌کننده نهایی ایجاد کرده و تقریباً تمام مصرف‌کنندگان از قیمت و نحوه عرضه هر محصولی در داخل کشور ابراز نگرانی می‌کنند که با قیمت‌های بالا خرید می‌کنند، لذا نباید راهکارهایی ارائه شود که این شرایط را تشدید کند. منظور این نیست که بورس حذف شود بلکه بورس همیشه به عنوان بستری مناسب برای معاملات در کشور باید باشد ولی کارشناسی این مسائل که چقدر از این محصولات و کدام حلقه زنجیره باید در بورس باشد و حضور کدام محصول در بورس پیش از موعد است یک خرد جمعی را می‌طلبد. هم دولت و هم بخش خصوصی اگر بخواهند به تنهایی تصمیم‌گیری کنند دچار اشتباه می‌شوند، لذا مجموعه آرا و تفکرات هستند که می‌تواند یک فرمول کلان تنظیم بازار تعیین کند تا در این شرایط هم تولیدکننده بتواند حفظ حیات کند و هم عرضه و تقاضا در شرایط بالانس نگه داشته شود تا دچار کسری کالا در هر زمینه‌ای نشویم.

پیشنهاد صریح ما به دولت این است که اتاق‌های فکر با حضور تولیدکنندگان مواد معدنی شامل سنگ آهن، گندله، کنسانتره و مصرف‌کنندگان این محصولات یعنی تولیدکنندگان فولاد، آهن اسفنجی، لوله و پروفیل، ذوب آهن و... باید در یک مقطع با هم مذاکره کنند، تنها موضوع قیمت نیست بلکه به جز قیمت بحث نقدینگی، نحوه پرداخت‌ها، کاهش و افزایش میزان تقاضا برای موادی که در طول سال به فراخور نوسان و شرایط بازار و تأثیر نوسانات بر روی کارخانجات کوچک در زمان کاهش حجم تقاضا هم مطرح است. به طور کلی عرضه‌کنندگان کوچک و متوسط هستند که از بازار بیرون می‌روند و وقتی شرایط بهتر می‌شود این واحدها با خسارت‌های کلان قصد بازگشت به بازار را دارند. سخن آخر این است که ما نیاز به یک ضربه گیر در بازار داریم. □

شرکت‌ها نتوانستند آن طور که باید در بورس فعالیت مستمر و گسترده‌ای داشته باشند، عرضه‌ها به صورت محدود انجام شد و به آن صورت نتوانست گسترده‌ای که روز اول برای آن برنامه ریزی شده بود را انجام دهد.

نکته دیگری که وجود دارد این است که بخش مواد معدنی و فولادی با مشکل آینده بازاریابی روبروست. برای اینکه بازارهای داخلی و خارجی مواد معدنی و فولادی در حال کوچک شدن است و شرایط صادرات روز به روز به دلیل عوامل داخلی و خارجی سخت‌تر می‌شود، در بازارهای خارجی به دلیل کم میلی مشتریان خارجی به اضافه مشکلات حمل و نقل، ترانسفر و بیمه صادرات ایران تضعیف شده و از بعد داخلی هم سامانه نیما و بازگشت ارز و برداشتن معافیت‌های مالیاتی و یا مالیات ارزش افزوده که خیلی کارآمد عمل نکرده، باعث شده صادرکنندگان

تضعیف شوند. لذا بازار صادراتی ما خیلی قدرتمند نیست، زیرا برای مصرف داخلی به طرح‌های عمرانی و حرکت‌های کلان که در کشور انجام می‌شود، متکی هستیم، که با توجه به تحریم‌ها آینده روشنی برای آنها نمی‌توان در نظر گرفت. امروز اولویت ما برای بخش معدن و مخصوصاً فولاد حفظ شرایط موجود و تولید است تا بتوانند حیات خود را حفظ کنند تا این دوران سخت تمام شود. بورس یک محیط رقابتی است و در چنین محیطی کسی که نتواند رقابت کند یا قیمت را پایین بیاورد باید از بورس کنار گذاشته شود. به نظر من قصد دکتر سرقینی از اظهار این مطلب حفظ حیات برای تولیدکنندگان معدنی و فولادی در کشور است. این قضیه کوتاه مدت خواهد بود و همیشگی نیست و در بدبینانه‌ترین پیش‌بینی‌هایی که در اقتصاد کشور صورت گرفته، اذعان می‌شود این شرایط گذرا خواهد بود و و نهایتاً یک تا دو سال آینده به شرایط نرمال خود بازمی‌گردیم و آن زمان خواستار تقویت بورس خواهیم بود و راهکار آخر در شرایط نرمال کشور شفافیت قیمت گذاری معاملات است.

❖ در دوران رکود چگونه می‌توان معاملات را به پیش برد؟

تا دو سال پیش ما هیچ راهکاری را به غیر از بورس که منتج به قیمت گذاری دستوری یا هرگونه محدودیت یا شرط برای عرضه و تقاضا را تایید نمی‌کردیم و بر این باور داریم که بهترین فرمول، بازار است که بر اساس فرمول عرضه و تقاضا، بازار شرایط را متعادل می‌کند. امروز هم همین اعتقاد را داریم ولی سوای موضوع ملی یعنی شفافیت در شرایط عرضه و تقاضا که برای کشور است، باید از واحدهای کوچک صنعتی و معدنی حمایت از سوی دولت صورت گیرد و اگر این حمایت انجام نشود شاید واحدهای کوچک و متوسط نتوانند حتی در این دوران کوتاه مدت دوساله را طی کنند. حتی شرکت‌های بزرگ هم در شرایط خطر هستند ولی واقعیت این است که واحدهای کوچک و متوسط بیشتر در شرایط هراس هستند. در این شرایط ما انتظار حمایت از سوی دولت را داریم که اگر این حمایت‌ها وجود داشته باشد دیگر نمی‌شود هم حمایت‌ها راداشته باشیم و هم اینکه همه را پای میز بورس بکشانیم. این دو باهم به طور همزمان تناقض

رئیس کمیسیون معدن خانه اقتصاد ایران:

بورس بهترین سازوکار کشف قیمت و نظارت بر معاملات است

اسفنجی و اسلب نیازی به عرضه در بورس ندارند، اما شمش همچنان باید در بورس عرضه شود و سال آینده نیز به احتمال زیاد کنترل‌ها را از شمش بر خواهیم داشت.» چنین اظهارنظری مخالفان و موافقان خاص خود را داشته است؛ سعید صمدی دبیر انجمن زغالسنگ ایران از جمله مخالفان خروج این کالا از بورس است، صمدی بر این باور است که در شرایط فعلی بهترین سازوکار تعیین قیمت محصولات معدنی، فلزی و هر نوع کالای دیگری در ایران بورس کالا است؛ شرح گفت‌وگوی جهان معدن با سعید صمدی دبیر انجمن زغالسنگ ایران در زیر می‌آید:

اکرم شعبانی

در کنار این موضوع بحث شفاف سازی معاملات که منجر به توسعه و پیشرفت اقتصادی می‌شود نیز از جمله مزایایی بود که با پیوستن به بورس تحقق آن نزدیک تر می‌شد. در عین حال برخی از کارشناسان بر این باورند که سازوکار بورس کالا، نقش موثری در ایجاد انگیزه برای سرمایه گذاری بخش خصوصی در صنایع مادر به ویژه صنایع فولادسازی ایفا کرده است؛ با تمام این احوال اما این روزها زمزمه‌های خروج برخی محصولات زنجیره فولاد از بورس کالا به گوش می‌رسد، در همین راستا معاون معدنی وزارت صمت در همایش چشم انداز فولاد عنوان کرد: «امروز به دنبال برداشتن کنترل‌ها از صنعت فولاد هستیم، به طوری که آهن

حذف رانت معاملات فولاد و محصولات معدنی از جمله اهدافی بود که به هنگام ورود این محصولات به بورس کالا بر آن تاکید می‌شد، با این حال وجود سقف رقابت قیمتی معضلی بود که شرکت‌های فولادی حاضر در بورس هر از گاهی از آن شکایت داشتند، شهریور ماه سال جاری با حذف سقف رقابت قیمتی تلاش شد تا شرایط برای یکسان سازی قیمت‌ها بین بورس کالا و بازار آزاد و حذف واسطه‌ها در این بازار فراهم شود؛ در ماه‌های اخیر با توجه به نوسان قیمت ارز بر ادامه حضور این کالاها در بورس تاکید و عنوان می‌شد این حضور می‌تواند قدرت پیش بینی و برنامه ریزی را در بازار فولاد افزایش دهد.

ارزیابی شما از معامله محصولات فلزی و معدنی در بورس کالا چیست و درباره طرح برخی مباحث در مورد خروج این محصولات از بورس و معامله در خارج از بورس چه نظری دارید؟

بورس سازوکاری است که در دنیا تعریف مشخصی دارد و محلی برای رقابت سالم و بدون دخالت دولت برای کشف قیمت کالاهای مختلف است و به همین دلیل بورس در دنیا مرجع تصمیم‌ها، رقابت و قیمت گذاری بسیاری از کالاهاست؛ به عنوان مثال بورس لندن یا London Metal Exchange (LME) مرکزی است که بر اساس آن قیمت فلزات در این بورس مشخص می‌شود، بورس در ایران یک نهاد نوپاست و سال‌های خیلی زیادی از فعالیت آن نمی‌گذرد، طبیعتاً تا زمانی که بورس به بلوغ برسد و از آسیب پذیری‌ها و مشکلات عبور کند و نقاط ضعف خود را به تدریج رفع کند زمان زیادی می‌برد ولی به اعتقاد من بهترین سازوکار برای تعیین قیمت محصولات معدنی، فلزی و هر کالایی در کشور ما بورس است یعنی اگر بورس را حذف کنیم یا جایگزین دیگری بخواهیم برای آن تعیین کنیم

آن جایگزین قطعاً بهتر از بورس نخواهد بود. در بورس، چند پارامتر خیلی خوب وجود دارد: نخست آن که سرعت معامله و کشف قیمت در فضای رقابتی است و همچنین عرضه و تقاضا کاملاً شفاف است، یعنی مشخص است و از قبل اعلام می‌شود که چه کالایی قرار است عرضه شود و در عین حال متقاضی آن کالا هم مشخص است و در ارتباط و زمان رقابت برای قیمت گذاری هیچ گونه تبعیض و شرط غیراقتصادی در کالاها نمی‌تواند وجود داشته باشد، و این را باید بدانیم زمانی که شرایط غیر اقتصادی برای عرضه یک کالا گذاشته می‌شود به همان نسبت از سازوکار بورس فاصله گرفته شده و من فکر می‌کنم بحث دکتر سرقینی در ارتباط با خروج پاره‌ای از کالاها از بورس این نبوده که این کالاها در بورس عرضه نشوند، بلکه عرضه در بورس خارج از الزامات و مقرراتی که دولت به شکل غیراقتصادی برای یک عرضه کننده و یا متقاضی کالا تعیین می‌کند و یا شروطنی را مشخص می‌کند برای عرضه کالا و یا شروطنی را برای متقاضیان کالا تعیین می‌کند که این شروط غیراقتصادی هستند حالا یا شروط تنظیم بازار، یا سیاسی یا حاکمیتی

هم که باشد هر اندازه این شروط تعداد بیشتری داشته باشند فاصله با سازو کار بورس را افزایش می‌دهد؛ لذا به اعتقاد من به هیچ وجه به صلاح نیست که کالاها و محصولات معدنی و صنایع معدنی از بورس خارج شوند؛ اتفاقاً باید دایره شمول اینها بیشتر شود و حتی به اعتقاد من در سال‌های آینده باید محصولات دیگری مثل کرومیت، زغالسنگ یا سایر کانی‌ها هم وارد و از طریق سازو کار بورس عرضه شوند که دقیقاً در عین شفافیت کاملاً برای تمام فعالان اقتصادی مشخص شود که بازار یک کالا چه شرایطی دارد و این کالا با چه قیمتی عرضه شده است؟

❖ **با توجه به اینکه در شرایط فعلی ما در دوران رکود اقتصادی قرار داریم، به نظر شما خروج این کالاها از بورس کالا مشکل فروش را در این واحدها برطرف می‌کند؟**

از دیدگاه من خروج به هیچ وجه مفید نیست؛ در دوران رکود باید فروشنده و خریدار را آزاد بگذاریم تا بتوانند معامله خود را انجام دهند؛ اگرچه ممکن است یک جنس صادراتی یا یک جنسی که در بورس کشف قیمت شده را با راهکاری خارج از بورس به فروش برسانند اما تا جایی که من اطلاع دارم عمده شرکت‌های معدنی و شرکت‌های فلزی در کشور ما شرکت‌های شبه دولتی هستند لذا دست مدیرعامل باز نیست؛ اما اگر یک شرکتی ۱۰۰ درصد خصوصی باشد و هیچ گونه سهام دولتی و شبه دولتی نداشته باشد این شرکت حق دارد کالای خود را به هر طریقی که می‌خواهد به فروش برساند یا از طریق بورس و یا از طریق مذاکره، این به تصمیم اعضای هیات مدیره شرکت بازمی‌گردد؛ اما زمانی که وارد بحث شرکت‌های شبه دولتی می‌شویم به دلیل نظامات مدیریتی خاصی که روی آنها حاکم است دست باز ندارند تا کالای خود را با هر قیمتی بفروشند و مجبور هستند تشریفات فروش یا مزایده یا هر نوع تشریفات دیگری را طی کنند لذا تشریفات بورس بهترین، سریع‌ترین و شفاف‌ترین تشریفات است، ولی در بورس باید مقررات زدایی و قواعد زدایی و شرط زدایی انجام شود، به عنوان مثال نباید تعریف خاصی از خریدار ارائه دهند. به نظر من نیاز است که دست همه را باز بگذارند و اجازه دهند کسی که جنسی از بورس می‌خرد حتی در صورت تمایل آن را صادر کند، بخشی از صادرات ما می‌تواند به کشورهای همسایه صورت گیرد با توجه به مشکلات تحریم و مشکلاتی که ما در زمینه کشتیرانی و بیمه و حمل و نقل دریایی داریم از طریق حضور در بازارهای کشورهای منطقه و کشورهای همسایه که احتیاج به بحث کشتیرانی ندارند و خرید و فروش با اینها تابع بسیاری از مقررات جهانی نیست که قرار باشد تحریم روی آن تاثیر بگذارد، تقریباً می‌توان گفت در میان کشورهای آسیای میانه مثل ترکمنستان، تاجیکستان، افغانستان و ازبکستان کارخانه فولاد نداریم و این کشورها عمدتاً در بحث فلزات وابسته به خارج هستند و ما باید به سمتی برویم که بتوانیم بازار این کشورها را به دست بیاوریم. بازار عراق هم به همین شکل است که می‌تواند بازار فوق‌العاده خوبی برای فلزات ما باشد. همچنین کشورهای حوزه قفقاز مانند آذربایجان، ارمنستان و حتی گرجستان در همین راستا قرار می‌گیرند، و به واردات وابسته هستند؛ بخشی از بازار این کشورها در دست ترکیه و بخشی در اختیار روسیه است در حالی که ما هم شرایط رقابتی داریم و می‌توانیم با اینها وارد رقابت شویم و با قیمت مناسب کالای خود را عرضه کنیم و چون از دایره حمل و نقل دریایی و کشتیرانی خارج می‌شویم طبیعتاً بسیاری از مشکلات و مسائل را ما می‌توانیم از آن عبور کنیم و نگاه به این بازارها بسیار اهمیت دارد.

زمانی که ما وارد بحث نگاه به این بازارها می‌شویم این امکان وجود دارد شرکت تولید کننده فلزات نتواند به دنبال بازاری در این کشورها برود و قطعاً هم اینطور است، طبیعتاً برخی از تجار، پبله و ران و افرادی که به امر صادرات مشغول هستند، می‌توانند در این حوزه فعال باشند و اینها هم باید حق داشته باشند که بتوانند به راحتی از مصرف کننده و تشریفات دیگری این جنس را خریداری و صادر کنند و لذا طبیعتاً این مقررات صادرات مجدد و مقرراتی که بر روی بورس می‌گذارند تمام اینها موجب می‌شود که خرید و فروش محدود شود و به همین دلیل امروز ما در بحث فولاد، فاصله فوق‌العاده زیادی با قیمت جهانی در داخل ایران داریم که این هم به دلیل وضع چنین مقرراتی است و ضرر این تفاوت قیمت را تولیدکنندگان

فولاد و معادن می‌پردازند؛ چرا که به دلیل رکود بسیاری از ساخت و سازها انجام نشده بسیاری از صنایع فعالیت زیادی ندارند لذا طبیعتاً ما نمی‌توانیم نگاه گسترده‌ای به بازار داخلی داشته باشیم و نگاه صادراتی ما برای کشورهای همسایه طبعاً از طریق تجارت است که باید آزاد باشند و بتوانند به راحتی خرید خود را انجام دهند و لذا به میزانی که ما مقررات زدایی از بحث صادرات و واردات و بورس داشته باشیم به همان میزان نتیجه مثبت دریافت می‌کنیم و صادرات ما افزایش پیدا خواهد کرد و مشکلات ما کمتر خواهد شد.

❖ **پیامدهای تغییر در سازو کار فعلی معامله محصولات فلزی و معدنی چیست؟**

من اعتقاد دارم که بورس اساساً یک الزام فنی است و حتی من بورس را به اندازه‌ای برای صنایع لازم می‌دانم که آن را هم پایه محیط زیست قرار می‌دهم، شما نمی‌توانید در یک فضایی کار کنید و مقررات محیط زیست را رعایت نکنید؛ بورس به شما فضای تنفس تجاری، معاملات شفاف و فضای فعالیت بدون تبعیض میان تولیدکننده و مصرف کننده می‌دهد؛ لذا طبیعتاً من اساساً خروج از بورس را هیچ گونه پیامد مثبتی همراه نمی‌دانم ولی اگر قرار باشد از بورس خارج شوند شفافیت کاهش پیدا می‌کند، ممکن است برخی معاملات شبهه دار انجام شود و مسائل متعدد همچون معاملات دستوری اتفاق بیفتد و بعد نیاز است که ارگان‌های نظارتی به این مسائل ورود پیدا کنند ولی در حال حاضر ارگان نظارتی به راحتی می‌تواند به سایت بورس کالا وارد شود و هر روز و هر ساعت را رصد کند و ببیند که در هر لحظه چه کالایی به چه قیمتی و توسط چه کسی به فروش رسیده و چه کسی آن را خریداری کرده است لذا طبیعتاً خروج از بورس هیچ پیامد مثبتی ندارد مگر برای یک سری تولیدکنندگان واقعاً خصوصی که البته تا جایی که من در جریان هستم تولیدکنندگان واقعاً خصوصی بسیاری از موارد کالای خود را با توافق می‌فروشند چرا که به دنبال منافع خود هستند و هیچوقت علیه منافع خود تبانی نمی‌کنند و اساساً الزاماتی که دولت برای آنها وضع می‌کند برای این تولیدکنندگان دردسرساز خواهد بود و در کنار این ما اگر بخواهیم از حالت رکود خارج شده و به شفافیت برسیم باید فضا و شمول بورس را گسترش دهیم و به کالاهای بیشتر و به معاملات بیشتر بپردازیم؛ به عنوان مثال شمش فولاد در میزان بسیار محدودی در بورس انجام می‌گیرد ولی سایر معاملاتی که خارج از بورس انجام می‌گیرد واقعاً برای تجار و فعالان این عرصه شفاف نیست و طبیعتاً به نسبتی که شفافیت در هر بیزنس و صنعت و تجارتی کم شود به همان نسبت آسیب پذیری بیشتر می‌شود.

❖ **عرضه محصولات در بورس کالا چه مزایایی به همراه داشته و خواهد داشت؟**

شرایط برابر برای تمام مصرف کنندگان ایجاد می‌شود، تبعیض را از بین می‌برد و شفافیت ایجاد می‌کند؛ خود بورس محلی است که فعالان اقتصادی می‌توانند در لحظه شرایط بازار را رصد و بر اساس آن سرمایه گذاری کنند و بر اساس آن سرمایه‌ها به سمت کالاهایی می‌رود که اقبال بیشتری دارد و اقتصادی‌تر است و نهایت مساله این است که بورس جلوی هر گونه فساد و تبانی را می‌گیرد؛ برای بورس در ایران زحماتی کشیده شده که بورس ما به نسبت بورس‌های کالای جهانی مثل شانگهای، توکیو و لندن ما هنوز ابتدای راه هستیم و مشکلات و مسائلی ممکن است که داشته باشیم اما نباید این مشکلات به سمتی رود که ما بخواهیم اصل بورس را فنا کنیم و زیر سوال ببریم. کسانی که مخالف بورس هستند مخالف شفافیت، عدم تبعیض و ... هستند. لذا دولت باید به این سمت برود که بورس را فعال کند و حتی یکی از گزینه‌هایی که می‌تواند شفافیت را در بورس افزایش دهد این است که بورس علاوه بر گسترش کالاهای می‌تواند سطح کالاها را خردتر کند که مصرف کنندگان بیشتری بتوانند در این رقابت‌ها شرکت کنند و میزان رقابت‌ها افزایش داشته باشد؛ اساساً چیزی که از صحبت‌های آقای سرقینی متوجه شدم این بود که ایشان مخالف بورس نیست و بحثی که ایشان مطرح کرده‌اند از این دیدگاه بوده که دولت وارد سازو کار بورس نشده و دستورات و ابلاغ‌های دولتی و حاکمیتی را به بورس تحمیل نخواهند کرد. ۱۵

دیر کل قانون نهادهای سرمایه گذاری ایران:

دولت مشکل فروش واحدهای فولاد سازی را با سازوکارهای بازار سرمایه حل کند نه خارج از بورس

بزرگترین مشکل اقتصاد ایران، رانت، فساد و عدم شفافیت است

معاملات بالتبع نقش بازار سرمایه در اقتصاد کم رنگ می شود. گفتنی است سعید اسلامی بیدگلی، فارغ التحصیل دکتری مدیریت مالی از دانشگاه شهید بهشتی و نخستین ایرانی تحلیل گر بین المللی سرمایه گذاری (CIIA)، دارای سوایقی چون: دبیر کل قانون نهادهای سرمایه گذاری ایران، عضو شورای عالی بورس، عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی، عضو هیات مدیره شرکت مشاور سرمایه گذاری آرمان آسی، عضویت در انجمن جهانی مدیریت مالی، عضویت انجمن مهندسی صنایع ایران، عضو انجمن مدیریت ایران، عضو انجمن فارغ التحصیلان دانشگاه صنعتی شریف و... نیز هست.

پیشین موجب شده است. حضور مستمر نهادهای نظارتی، تولید کنندگان، مصرف کنندگان و تجار به همراه حضور کارشناسان و ناظران، بازاری شفاف و عاری از خلل در روند عرضه و تحویل کالا نوید می دهد. ایجاد اطمینان بین طرفین معامله، تأیید اصالت فروشنده و عرضه کننده، تضمین پرداخت وجه و تسویه کالای مورد معامله، کشف قیمت، شفافیت و... از مزایای معامله در بورس کالا است. دکتر سعید اسلامی بیدگلی در گفت و گو با جهان معدن در این باره عنوان کرد که خروج محصولات معدنی و زنجیره فولاد از بورس کالا در صورت تحقق، باعث کاهش حجم معاملات در بازار سرمایه می شود و با کاهش حجم

بی شک از مهمترین اهداف تأسیس بورس کالا ایجاد بازاری قانونمند، شفاف سازی معاملات و کشف قیمت هادر بستری مبتنی بر عرضه و تقاضا، حذف واسطه گری های غیر ضروری و مبادله آزاد کالا بین عرضه کنندگان و تقاضا کنندگان است. این مهم در سایه همکاری و همراهی شرکت های حاضر بورس در کنار متقاضیانی تحقق می یابد که خود به دنبال ایجاد شفافیت در انجام معاملات هستند، بنا به عقیده بیشتر کارشناسان با واقعی شدن قیمت کالاها در بستر بورس کالا و کنار رفتن واسطه های پر شمار، سود حاصل از تولید به سمت تولید کنندگان رفته و توسعه صنایع مختلف را در سال های

درستی طراحی کند تا به میزان شفافیت در اقتصاد کشور کمک کند. یکی از مباحثی که مطرح می شود این است که حتی در زمان حضور شرکت های فولادی در بورس با توجه به اینکه بیشتر آنها شرکت های دولتی هستند، اعمال نفوذ هایی برای تعیین قیمت وجود داشته و قیمت ها همچنان به صورت دستوری تعیین می شدند!

حذف رانت ها و کاهش فساد کار بسیار مشکلی است؛ تا زمانی که دولت فکر می کند می تواند همه مشکلات را از طریق دستوری حل کند و حرکتی خلاف جریان اقتصاد انجام دهد، شاید در کوتاه مدت آثار آن به نفع دولت باشد اما در بلندمدت با بحران هایی که در اقتصاد ایجاد می شود شاهد زیان دولتی ها نیز خواهیم بود. نکته دوم، برخی بخش ها دارای انحصارات مختلف هستند، طبیعتاً تولید کنندگان این بخش های بزرگ که چند دهه ای به عنوان واحدهای دولتی فعالیت می کنند، به دلیل داشتن این انحصارات در مقابل ایجاد آزادی و شفافیت بیشتر مقاومت

نظر شما درباره طرح برخی مباحث در مورد خروج محصولات فلزی و معدنی از بورس کالا و معامله در خارج از بورس چیست؟

طی دو سه سال اخیر همه تلاش ما این بوده که بیشتر کالاها به خاطر فرآیندهای شفاف سازی که در بورس وجود دارد به این حیطه وارد شوند. قیمت گذاری در بستر بورس می تواند به حذف رانت در کشور کمک کند که یکی از مشکلات اصلی اقتصاد کشور ماست. طبیعتاً نخست باید دلایل پیشنهاد خروج از بورس را مورد بررسی قرار داد. در جلسات مربوط به بازار سرمایه این بحث را تا به حال نشنیدیم و به عنوان کارشناس اقتصادی موافق شفافیت هر چه بیشتر در قیمت ها و واگذاری ها هستیم و اطمینان دارم بزرگترین مشکل اقتصادی ایران رانت، فساد و عدم شفافیت است و خروج کالاها از بورس می تواند مشکلات را بیشتر کند. مطلع هستیم که در فرآیندهای مالی و فرآیندهای تحویل بورس نیز مشکلاتی وجود دارد. اما به نظر من بهتر است دولت عزم خود را برای حل مشکلات در بورس جزم کند و سازوکارهای

عدم تعادل در بازار فولاد را باید با همخوانی تولید و صادرات ایجاد کرد

مرتضی علی اکبری

معاون مالی و اقتصادی شرکت سرمایه گذاری معادن و فلزات کشور

شرکت‌هایی که دولتی هستند به اجبار کالای خود را در بورس عرضه می‌کنند، در واقع دیدگاهی که در میان آنها وجود دارد این است که کنترل بازار را همچنان در اختیار داشته باشند؛ پیش‌تر از اینها نظر بر این بود که تمامی عرضه‌ها باید در بورس صورت بگیرد در حالی که در همان زمان هم تعدادی از شرکت‌های فولادسازی محصولات خود را خارج از بورس هم عرضه می‌کردند در واقع به نظر می‌رسد بحث مطرح شده درباره خروج محصولات معدنی و زنجیره فولاد بدان معناست که اجبار فعلی از آن برداشته شود چرا که حتی در آن شرایط هم معاملات روند سختی برای عرضه در بورس نداشت. در صورتی که بازار مقداری از حالت انحصاری خارج شود و با افزایش تعداد تولیدکننده‌ها و تولید تنوع در عرضه و تقاضای بازار ایجاد شود، قاعدتاً نیاز است تا روند آزادانه‌تری در انجام معاملات ایجاد شود. اما به طور کلی اگر دولت دست از نرخ گذاری دستوری در حوزه سنگ آهن و فولاد بردارد قطعاً با تنوع و حجم تولیدی که در شرایط فعلی وجود دارد بازار جذاب‌تری ایجاد می‌شود.

با عرضه این محصولات در بورس، تنوع بیشتری در مشتریان ایجاد می‌شود به این معنا که از انحصار چند مشتری مشخص خارج شده و عرضه و تقاضا به شکلی بهتر و شفاف‌تر انجام می‌گیرد؛ زمانی که معاملات خارج از بورس انجام بگیرد به خصوص در رابطه با کالایی که انحصاری باشد مشکل ایجاد می‌شود، در گذشته کالای تولید داخلی ما به اندازه مصرف نبود و ما ناچار به انجام واردات بودیم و به دلیل اینکه تولید کالای داخلی محدود بود اساساً انحصار ایجاد شده بود و افراد خاصی همیشه خریدار این کالای خاص بودند؛ پس از عرضه به بورس کالا انتظار می‌رفت به دلیل روند شفاف انجام معاملات و ایجاد رابطه میان تولیدکنندگان با خریداران کالا وضعیت مناسب‌تری در بازار به وجود آید، اما در حال حاضر با توجه به اینکه میزان تولید افزایش پیدا کرده و ما حتی صادرات این محصولات را انجام می‌دهیم دیگر نیازی به عرضه در بورس نداریم.

در واقع من بر این باورم که عرضه یا عدم عرضه کالا در بورس نباید بر مبنای یک اجبار انجام بگیرد این مساله باید تبدیل به انتخابی شود که تولیدکننده خود تصمیم گیرنده آن باشد. اگر صادرات بتواند مانند دوران پیش از تحریم استمرار داشته باشد قطعاً خروج از بورس عملکرد مثبتی خواهد بود ولی اگر صادرات محدودتر شود، حضور یا عدم حضور آنها در بورس تفاوت چندانی ایجاد نمی‌کند چرا که این به معنای عرضه بیشتر در برابر تقاضای کمتر است. بهترین راه حلی که می‌توان به کار گرفت این است که فرمولی ایجاد شود تا میزان عرضه و تقاضا با میزان تولید و صادرات همخوانی داشته باشد. در چنین شرایطی بازار به تعادل دست می‌یابد. □

می‌کنند، به هر حال باید درک کنیم مجموع این سازوکارها، اقتصاد ایران را به جایی رسانده که در مزیت رقابت پذیری، شاخص‌های شفافیت و فساد اوضاع مناسبی نداریم. دولت نیز برخی زمان‌ها با بحران‌های خیلی جدی مواجه می‌شود، برای اینکه این صنایع بسیار بزرگ هستند و روی درآمدهای ملی و ارزی تاثیر می‌گذارند و با این سیاست‌گذاری‌ها فقط چاله‌های کوتاه مدت را رد می‌کنیم و در چاه‌های بلندمدت گرفتار می‌شویم.

با توجه به اینکه در دوران رکود اقتصادی قرار داریم، آیا برای حل مشکل فروش واحدهای صنعتی و معدنی این راهکار را مفید می‌دانید؟ در کشوری زندگی می‌کنیم که معمولاً مسیرهای کوتاه مدت به قوانین بلندمدت تبدیل می‌شوند و در سازوکارهای کوتاه مدتی که دارای شفافیت نیستند، نهادهای قدرتی شکل می‌گیرند که رفع آن نهادها و مشکلات برای بلند مدت پیچیدگی‌های خیلی جدی ایجاد می‌کند. لذا حس من این است که باید به سمتی برویم که این سازوکارها در داخل بازار سرمایه شکل بگیرد و اگر دولت می‌خواهد به نهادها، شرکت‌ها و تولیدکنندگان کمک کند، بهتر است آن کمک در بستر قوانین شفاف باشد و تا جایی که امکان دارد، اعلام عمومی شود.

با توجه به اینکه در شرایط فعلی عرضه و تولید فولاد بیش از تقاضاست آیا بهتر نیست شرایط صادرات تسهیل شود یا تولید کاهش داشته باشد؟

زمانی که ظرفیت تولید را افزایش می‌دادند این هشدارها داده شد، ولی در آن زمان به شدت تمرکز بر روی افزایش تولید بود. برای اینکه فکر می‌کردند با باز شدن بازارهای جهانی می‌توانند بخشی از بازارهای جهانی را پوشش دهند، به ویژه کشورهای همسایه ما عمدتاً کشورهای مصرف کننده هستند. منتهی دو اتفاق کاملاً جدی پیش آمد که عامل اول در سال‌های آتی تشدید خواهد شد، اینکه ما امروز در کشور به دلیل شرایط رکودی مشکل تقاضا داریم و احتمال ادامه این معضل در سال‌های آتی با رکودی که حداقل برای یک سال آینده پیش بینی می‌شود، بیشتر و بیشتر هم خواهد شد. مساله دوم این است که تعامل با بازارهای جهانی بسیار محدود است، هر چند فکر می‌کنیم با سازوکارهایی می‌توانیم تحریم‌ها را دور بزنیم ولی خود دور زدن تحریم‌ها گران تمام می‌شود و باعث می‌شود شرایط رقابتی در بازارهای جهانی را از دست بدهیم. در نتیجه ممکن است این فاصله بیشتر شود. البته حدس من این است که بخشی از این تولید در سال‌های آتی به همین دلایل کاهش پیدا خواهد کرد.

خروج محصولات فلزی و معدنی از بورس، چه تاثیری بر عملکرد بورس کالا می‌گذارد؟

مهم‌ترین تاثیری که خروج معاملات از بورس، بر بورس کالا می‌گذارد، باعث کاهش حجم معاملات می‌شود. با کاهش حجم معاملات بخشی از فعالانی که در آن حوزه‌ها فعالیت می‌کنند، نیز درآمدهایشان کاهش پیدا می‌کند و نقش بازار سرمایه در اقتصاد کمرنگ می‌شود. منتهی بحث من اثر دوم است که بسیار کلیدی‌تر است، و آن تقویت مداوم سازوکارهاست که همه تلاش‌هایی که این سال‌ها برای توسعه بازار سرمایه کردیم را به خاطر مقاومت گروه‌هایی که صاحب منافع و قدرت خارج از بازار در عدم شفافیت هستند، به هم می‌زند و عملاً انگیزه بسیار زیادی که بعد از این همه سال تلاش در تعداد معدودی از مسئولان ایجاد شده تا نیاز اقتصاد ایران به توسعه بازار را درک کنند (الزاماً توصیه من این نیست که اقتصاد بازار محور باشد) ولی این نقش اندک بازار سرمایه در یک دهه گذشته نقش بسیار پایینی بوده و همه این‌ها با مشکل مواجه می‌شود و انگیزه‌ها را برای بهبود سازوکارهایی که به توسعه بازار سرمایه و بهبود فضای رقابتی می‌پردازد با محدودیت مواجه می‌کند. □

محمد آزاد رییس سابق
اتحادیه آهن فروشان:

خروج از بورس کالا موجب نابسامانی در بازار فولاد می شود

حضور محصولات معدنی و فولادی در بورس کالا باعث واقعی شدن قیمت کالاها، تزریق سود به تولید و شفافیت اقتصادی و در نتیجه افزایش سرعت پیشرفت و توسعه این صنایع شده است. این دیدگاهی است که در گفت‌وگو با بیشتر کارشناسان معدنی و فولادی در رابطه با حضور محصولات این بخش در بورس کالا به آن اشاره می‌شود. در واقع صاحب‌نظران معدنی بر این باورند که بورس کالا با وجود فراز و نشیب‌های اقتصادی سال‌های اخیر، بستری شفاف و رقابتی برای حضور تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان فراهم آورده و به واسطه این بستر معاملاتی، کشف واقعی

قیمت‌ها بر اساس مکانیسم عرضه و تقاضا ایجاد شده است. با توجه به در نظر گرفتن شرایط بحران اقتصادی در داخل کشور انتظارات از چنین ابزاری در نظام اقتصادی ایران این بود که بورس کالا تسهیل‌کننده فروش داخلی و در عین حال جذب خریدار خارجی باشد، صادرات در شرایط تحریم آن چیزی بود که انتظار می‌رفت با حضور در بورس کالا برای شرکت‌ها محقق شود. در عین حال در شرایطی که برخی از پیش‌بینی‌ها با توجه به زیرساخت‌ها، پتانسیل‌ها و تجارب بورس کالا، خبر از تمایل تعداد بیشتری از تولیدکنندگان و فعالین بازار فولاد به حضور در این حیطه می‌داد زمزمه‌هایی مبنی بر

خروج محصولات معدنی و فولادی از بورس کالا آغاز شد؛ زمزمه‌هایی که مخالفان و موافقان خود را به همراه داشت، کارشناسان اگرچه در بیشتر موارد بر مزایای حضور در بورس تاکید دارند اما در عین حال برخی بر این باورند که حضور محصولات معدنی و فولادی در شرایط فعلی در بورس چندان به نفع فعالان این بازار و نیز سازوکار بورس کالا نیست؛ در این رابطه ماهنامه جهان معدن در گفت‌وگویی با مهندس محمد آزاد رییس پیشین اتحادیه آهن فروشان نظر وی را در رابطه با ادامه معاملات در بورس کالا و نیز خروج این محصولات از بورس جویا کرده و به واسطه این بستر معاملاتی، کشف واقعی

اکرم شعبانی

نظر شما درباره طرح برخی مباحث در مورد خروج محصولات فلزی و معدنی از بورس کالا و معامله در خارج از بورس چیست؟ به نظر من اگر بخواهند این محصولات را از بورس خارج کنند دوباره نابسامانی به بازار بازمی‌گردد. محصولات با قیمت‌های متفاوت و رقابت‌های نابجا و ناسالم فروخته و بازار آشفته می‌شود. بورس کالا هر عیبی که داشته باشد، برای شفاف سازی قیمت‌ها و تعیین قیمت بر روی تابلو نقش مثبت و مهمی داشته است، همه کارخانه‌ها به قیمت روی تابلو در بورس کالا توجه دارند حتی شرکت‌هایی که کالاهای خود را در بورس عرضه نکرده‌اند نیز از قیمت‌های تابلوی بورس استفاده می‌کنند که یک وحدت رویه‌ای در قیمت گذاری کالاها ایجاد کرده است. لذا برای من روشن نیست که چرا قصد خروج محصولات فلزی از بورس کالا را دارند. **با توجه به اینکه در دوران رکود اقتصادی قرار داریم، آیا برای حل مشکل فروش واحدهای صنعتی و معدنی این راهکار را مفید می‌دانید؟**

راهکار را می‌شود در خود بورس و در تابلوی بورس اصلاح کرد و نیازی به خروج از بورس و معاملات پنهانی نیست. درست است که در دوران رکود اقتصادی قرار داریم و این شرایط برای همه است، ولی اگر قرار باشد که فروش بیشتری داشته باشند می‌توانند قیمت پایه‌شان را در تابلوی بورس کمتر بگذارند. به عنوان مثال وقتی قیمت میله گرد را

۳۲۱۶ تومان اعلام می‌کنند و جای رقابت می‌گذارند برای اینکه قیمت را افزایش دهند می‌توانند قیمت پایه را ۳۰۰۰ تومان اعلام کنند، رقابتی هم که ایجاد می‌شود هم می‌تواند مثبت و هم منفی باشد اما خیلی بهتر است که خریدار بتواند قیمت را هم مثبت بزند هم منفی. فساد خارج از بورس در معاملات به وجود می‌آید که کارخانه‌هایی به صورت پنهانی و با قیمت پایین‌تر معامله را انجام می‌دهند.

خروج از بورس کالا چه پیامدهای منفی برای صنایع و بازار محصولات به همراه خواهد داشت؟

کالاها استاندارد لازم خود را از دست می‌دهند برای اینکه کسی که می‌خواهد ارزان‌تر بفروشد و در رقابت کالای خود را به فروش برساند، می‌تواند در تولید محصول سهل انگاری کند و این سهل انگاری باعث شود استاندارد لازم از بین برود و مشکلات عدیده‌ای به وجود آید.

عرضه محصولات در بورس کالا چه مزایایی به همراه داشته و خواهد داشت؟

تنها مزیت اصلی بورس کالا شفاف سازی قیمت‌ها و معاملات بوده است. قیمت‌ها در بستر بورس کالا کشف و معاملات شفاف سازی شده است و هیچ معامله‌ای پنهانی صورت نگرفته است و خریدار و فروشنده هر دو معلوم بوده‌اند. لذا اگر بخواهند بورس را حذف کنند شفافیت در معاملات از بین می‌رود. ■

زمانی فر کارشناس ارشد بازار سرمایه:

حل مشکل قیمت گذاری فولاد در بورس کالا باعث توسعه سرمایه گذاری و تولید شد

جیب عده معدودی سرازیر می‌شد، در درون این صنعت حفظ شد؛ پس از آن بود که صنایع امکان رشد بیشتر یافتند و حتی شروع به سودآوری مطلوب کردند. ماهنامه جهان معدن در گفت‌وگویی با مهندس زمانی فر کارشناس ارشد بازار سرمایه به بررسی پیامدهای مثبت معامله در بورس کالا و پیامدهای منفی خروج از بورس پرداخته است:

طاهره گودرزی

(الف) قانون برنامه چهارم، شورای عالی بورس موظف به تشکیل و گسترش بورس‌های کالایی در ایران شد. در پی این امر، سازمان کارگزاران بورس فلزات تهران در شهریور ماه سال ۸۲ به عنوان اولین بورس کالای کشور فعالیت خود را آغاز کرد. همزمان با ایجاد ساختار بورس کالا، شاهد تولد رقابت در بازار فولاد بودیم و بخش اعظم سود که پیش از این به

با توجه به احساس نیاز برای ایجاد بازاری متشکل و سازمان یافته به منظور تقابل آزاد عرضه و تقاضا و دستیابی به اثرات مثبت آن در اقتصاد تولید و مصرف، دولت و مجلس شورای اسلامی بر آن شدند تا بستر قانونی لازم جهت تاسیس و راه اندازی بورس‌های کالایی را در ایران فراهم سازند. در این راستا با تصویب بند (ج) ماده (۹۵) قانون برنامه سوم و بند

نظر شما درباره طرح برخی مباحث در مورد خروج محصولات فلزی و معدنی از بورس کالا و معامله در خارج از بورس چیست؟

مهمترین هدف تشکیل بورس کالا شفافیت در بازار بوده است و نباید به این شفافیت خدشه‌ای وارد شود. پیش از اینکه کالاها در بورس معامله شوند، در اختیار خود شرکت‌ها بودند، طبق اظهارات شرکت‌ها و تولیدکنندگان مشکلات زیادی در بحث رانت در آن زمان وجود داشت. مهمترین ویژگی بورس کالا که باید به آن توجه کرد، شفافیت و بحث کشف قیمت است ولی به دلیل اینکه گاهی اوقات بورس با دخالت‌های دولت همراه می‌شود، کشف قیمت در آن دچار خدشه می‌شود. به نظر کارشناسان شفافیت بورس برای دولت، تولیدکنندگان، نهادهای نظارتی، مصرف کنندگان و ... است که همه این گروه‌ها و ذینفعان از آن استفاده می‌کنند. هر کالایی که در بورس عرضه شود به شفافیت در اقتصاد کمک می‌کند و اگر از بورس خارج شود، به اصل شفافیت لطمه می‌زند. در گذشته برای حل مشکلاتی که در معاملات وجود داشت بورس تشکیل شد اما دلیل اینکه برخی از دولتی‌ها علاقمند به خروج از بورس هستند و اینکه کالاها در بورس عرضه نشوند مشخص نیست. شاید یک سری مشکلات و سخت‌گیری‌هایی در بورس کالا وجود داشته باشد، ولی با کمک دولت، وزارت صنعت، معدن و تجارت و تولیدکنندگان قابل حل است. مقرراتی در بورس کالا وجود دارد که ممکن است با بعضی از توقعات نهادهای دولتی منطبق نباشد ولی غیرقابل حل نیست و با مذاکره می‌توانند به نقاط اشتراک برسند.

متأسفانه با کوچک‌ترین مشکلاتی که در معامله یک کالا بر اساس قوانین موجود در بورس پیش می‌آید، اولین راه حلی که مطرح می‌شود خروج از بورس کالا است که اصلاً درست نیست و با مواردی از جمله عدم شفافیت، احتمال وجود رانت و توزیع مواجه می‌شوند. سازوکارهای موجود در بورس از نظر احراز خریدار، فروشنده و ضمانت در تحویل کالا مواردی است که سابقه‌ای ۱۵ ساله دارد لذا به

خاطر برخی ناهماهنگی‌ها نباید آهنگ خروج از بورس کالا را نواخت. با توجه به اینکه در دوران رکود اقتصادی قرار داریم، آیا برای حل مشکل فروش واحدهای صنعتی و معدنی این راهکار را مفید می‌دانید؟ به هیچ عنوان این راهکار مناسب نیست. در دوران ۱۴ ساله‌ای که از تشکیل بورس کالا می‌گذرد، هم رکود اقتصادی وجود داشته هم رونق و رشد اقتصادی. برای همین در همه شرایط، بورس کالا بهترین راهکار و شفاف‌تر از بازار بیرون است. **معامله در بورس کالا چه مزایا و معایبی برای صنایع و بازار محصولات به همراه دارد؟**

هدف بورس تشکیل یک بازار متشکل و سازمان یافته است. بورس از زمانی که تشکیل شد، مساله قیمت گذاری کالاها را حل کرد و رانت را از بین برد. در گذشته قیمت‌ها توسط دولت و به صورت دستوری تعیین می‌شد لذا خیلی از تولیدکنندگان مایل به توسعه سرمایه گذاری نبودند، از زمانی که مشکل قیمت گذاری در بورس کالا حل شد، علاقمندی به سرمایه گذاری در بورس توسعه پیدا کرد و ظرفیت فولاد افزایش پیدا کرد. برای همین می‌توان گفت بورس کالا باعث توسعه در سرمایه گذاری و تولید می‌شود.

بحث دیگر بورس، تشکیل یک بازار متشکل و قانونمند است. یکی از مشکلاتی که همیشه در بازار وجود داشته است، عدم تعهد خریدار نسبت به پرداخت تعهدش و فروشنده نسبت به تحویل کالا بوده است. بورس این مساله را با مقررات خود حل کرده و تضمین کیفیت و کمیت تحویل کالا از دیگر مزیت‌های بورس است.

تأمین سرمایه در بورس بحث دیگری است که مطرح می‌شود. بسیاری از تولیدکنندگان با فروش و یا انتشار سلف موازی در بورس سرمایه‌های کلانی را در بورس تأمین کرده‌اند که به هیچ وجه از طریق بانک‌ها نمی‌توانستند این سرمایه را تأمین کنند که این هم از مزیت‌های ویژه بورس کالاست. □

بازار غیر رسمی نباید تعیین کننده قیمت محصولات فلزی شود

پتروشیمی است که حساسیت زیادی نیز بر روی آنها وجود دارد فعالان این بازار همچنان به سازوکار معاملاتی خود در بورس ادامه می‌دهند.

در این راستا دستورالعملی توسط نهاد ناظر (شرکت ملی صنایع پتروشیمی) تنظیم شده است. کارگروه‌های تخصصی تنظیم بازار ایجاد شده‌اند و فعالان صنایع بالادستی و پایین‌دستی به همراه نهادهای نظارتی و تنظیم‌گر، نمایندگان در این کمیته‌ها دارند. بر روی عرضه و تقاضای انواع محصولات پتروشیمی در بورس نظارت کافی وجود دارد و در کل ساختار بسیار مناسبی تشکیل شده است. این در حالی است که بسیاری از مشکلاتی

که پیش‌تر در رابطه با توزیع این محصولات وجود داشت (به دلیل وجود دست‌های پنهانی، مانند دست‌کاری قیمت و ارائه کالا تنها به افراد خاص) با مکانیسم‌های موجود به حداقل رسیده است. با بررسی این تجربیات موفق به نظر بنده مبحث خروج محصولات فلزی و معدنی از بورس کالا یک کار کارشناسی شده نیست.

با در نظر گرفتن این نکته که بورس مکانیسم کشف قیمت دارد و قیمت‌ها در آن با توجه به قیمت‌های عرضه و تقاضا کشف می‌گردد، این موضوع می‌تواند باعث کنترل قیمت‌ها در بازار غیررسمی نیز گردد.

می‌توان گفت با خروج از بورس مکانیسم کنترل قیمت‌ها از بین می‌رود و در بازار غیررسمی این اراده افراد است که تعیین‌کننده قیمت‌هاست.

در حال حاضر معاملات محصولات فلزی حجم بسیار وسیعی از معاملات کل را شامل می‌گردد. همچنین در معاملات محصولات فلزی که شرکت‌های بازرگانی هم حضور دارند حساسیت‌های کمتری نسبت به محصولات پتروشیمی وجود دارد و این می‌تواند نقطه عطفی در معاملات محصولات فلزی محسوب گردد، زیرا محدودیت‌های کمتری برای فعالیت در بورس در مورد این محصولات وجود دارد.

در حقیقت سخن پایانی آن است که همگی باید بجای حذف صورت مساله به توسعه این بازار کمک کنیم تا فعالان بازار در مسیر صحیح‌تری که همان مسیر شفافیت است، گام بردارند. □

باقری کوپایی

عضو هیات‌مدیره کارگزاری بانک مسکن

بحث خروج محصولات فولادی و معدنی از بورس کالا بارها و در برهه‌های مختلف مطرح شده و مهم‌ترین امتیازی که حضور این محصولات در بورس کالا دارد این است که موجب روند مناسب و مثبت معاملات و همچنین ایجاد شفافیت بیشتر در انجام این معاملات می‌شود. حضور در بورس کالا برای شرکت‌ها و افرادی که در نهایت باید به نهادهای نظارتی پاسخگو باشند بسیار حائز اهمیت است. اینکه شما به چه کسی کالا را فروخته‌اید و با چه قیمتی، در بورس کالا کاملاً حل شده است.

در حقیقت اگرچه در وظایف بورس چنین موضوعی قید نشده اما واقعیت این است که کمک به دولت از مکانیسم‌های بورس کالا در جهت

احصای درآمد از معاملات از طریق شفاف‌سازی روند معاملات است. دریافت انواع مالیات توسط دولت در بورس قابل‌ردیابی و کاملاً شفاف است و منافع بسیار خوبی برای دولت در پی خواهد داشت.

خریداران و فروشندگان واقعی که در روند کلی معاملات قرار دارند به این نکته اذعان دارند که کشف قیمت‌ها تاثیر مثبتی در کنترل بازارها داشته است. در شرایط حضور در بورس و تقابل مناسب عرضه و تقاضا، ظن هماهنگی قیمت‌ها وجود ندارد و قیمت‌ها به خوبی کشف شده و تقابل مناسبی میان عرضه و تقاضا به وجود می‌آید و به تبع آن قیمت تعادلی کشف می‌شود. درباره زمزمه‌های خروج محصولات فلزی و معدنی از بورس کالا ابتدا نیاز است که جنبه علمی این خروج مطرح شود، این که خروج از بورس کالا درحالی‌که از میان رفتن شفافیت را به دنبال دارد، نهایتاً چه فایده و ارزش افزوده‌ای را به دنبال دارد؟ قرار است در صورت خروج، مطابق با چه مکانیسمی توزیع محصول اتفاق بیافتد.

در این رابطه باید دید که خروج از بورس کالا به نفع چه اشخاصی تمام می‌شود؟ شاید زمانی که معاملات خارج از بورس انجام شود منفعتی برای درخواست‌کنندگان این طرح در پی داشته باشد؟! از نظر بنده خروج از بورس به جای رفع مشکل در واقع پاک کردن صورت مساله است. این درخواست در راستای شفافیت در اقتصاد و اصلاحات بنیادی اقتصادی که مقام معظم رهبری بر آن در شرایط فعلی تاکید دارند، نیست.

تجربه موافقی که در حال حاضر وجود دارد، معاملات محصولات

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام:

توسعه صنعت فولاد با راه اندازی بورس کالا سرعت گرفت

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام معتقد است که یکی از اتفاقات مثبت اقتصادی پس از انقلاب اسلامی، عزم ملی برای راه اندازی بازاری متشکل به نام بورس کالای ایران بود؛ چراکه سازوکار این بورس باعث واقعی شدن قیمت کالاها، تزریق سود به تولید و شفافیت اقتصادی شد و در پی این اقدام، توسعه صنعت فولاد و پتروشیمی پس از انقلاب اسلامی سرعت گرفت.

غلامرضا مصباحی مقدم عنوان کرد: اقتصاد بدون شفافیت و رقابت نمی تواند در مسیر درست خود قرار گیرد، به طوری که در اقتصاد دولتی ما، یکی از تصمیم های اساسی و اثر بخش راه اندازی بورس کالا و ورود کالاهای اساسی و مواد اولیه به این بورس بوده است.

رئیس کمیته فقهی بازار سرمایه افزود: بورس کالا با وجود فراز و نشیب های اقتصاد کشور طی سال های اخیر، بستری شفاف و رقابتی را برای حضور تولید کنندگان و مصرف کنندگان فراهم کرده و در واقع به واسطه این بستر معاملاتی شاهد کشف واقعی قیمت ها بر اساس مکانیزم عرضه و تقاضا هستیم. هر چه حضور شرکت ها و تولیداتشان در بورس کالا بیشتر باشد، روند کشف قیمت بهینه تر رقم می خورد و نوسان های شدید و غیرعادی قیمت ها در اقتصاد نیز به حداقل می رسد. عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با اشاره به اینکه بورس کالا در این سال ها بر رشد کیفیت محصولات اثر مثبتی داشته است، گفت: تنها کالاهای باکیفیت و دارای استاندارد لازم می توانند در بورس کالا عرضه شوند. از این رو حضور شرکت ها در این بورس به نوعی یک اعتبار کیفی محسوب می شود که این رویکرد باید با حمایت مسوولان در خصوص جایگاه بورس کالا در اقتصاد نیز تقویت شود. وی در تشریح مزیت های بورس کالا در صنعت فولاد و پتروشیمی گفت: قبل از ورود محصولات فولادی و پتروشیمی به بورس کالا، قیمت ها به شیوه دستوری تعیین می شد و مصرف کنندگان نیز به دلیل وجود واسطه های پر شمار، با نوسان های شدید قیمتی روبرو می شدند. حتی با وجود دریافت خوراک ارزان قیمت از سوی تولید کنندگان، محصول نهایی با نرخ های بالا از سوی واسطه ها به مصرف کنندگان به فروش می رسید که این روند با راه اندازی بورس کالا و واقعی شدن قیمت ها تغییر کرد.

مصباحی مقدم در پایان با تاکید بر اینکه تامین مواد اولیه تولید کنندگان داخلی از بستر بورس کالا باعث حفظ منافع آنها می شود، اظهار کرد: معتقدم وجود قانون رفع موانع تولید که عنوان می کند، تولیدات داخل پس از عرضه در بورس کالا و تامین نیاز داخل می تواند مجوز صادرات بگیرند، می تواند راهگشا باشد و در راستای تولید داخل و صادرات عمل کند. □

چالش های اصلی اکتشافات معدنی

امیر رهگذر

عضو هیات مدیره اتحادیه حفاران غیر نفتی

با توجه به چهلمین سالروز پیروزی انقلاب اسلامی و با پشت سر گذاشتن دومین همایش و نمایشگاه تخصصی بین المللی اکتشاف مواد معدنی به

عنوان فردی که بیشتر از ۴۵ سال در حوزه های مختلف معدنی حضور داشته، باید بگویم پیش از پیروزی انقلاب اسلامی شرایط کار در عرصه های مختلف بسیار با زمان حال متفاوت بود.

در دهه ۱۳۵۰ و قبل از انقلاب کلیه فعالیت های معدنی و اکتشافی با حضور مستمر کارشناسان روسی ادامه می یافت که فعالیت های نسبتا خوبی به خصوص در بخش اکتشافات داشتند، به همین دلیل اغلب ابزار آلات، ادوات و دستگاه های حفاری روسی بودند و تقریبا پیشرفت کاری خوبی هم به دست آمده بود.

در دهه اول انقلاب به دلیل وقوع جنگ تحمیلی و سایر مشکلاتی که به وجود آمد، بخش اکتشافات و معدن نتوانست فعالیت های مثبتی داشته باشد تا اینکه از نیمه دهه دوم به بعد به همت سازمان زمین شناسی، شرکت ملی فولاد ایران، شرکت ایمیدرو و تهیه و تولید که جایگاه کارفرمایان بخش اکتشاف را داشتند اقدامات مفید و چشمگیری به وجود آمد و در آن دوران دستگاه ها و ماشین آلات و ابزار و ادوات معدنی و اکتشافی با توجه به شرایط خوب ارزی و گمرکات از شرایط خوبی برخوردار شده و تقریبا می توان گفت که تکنولوژی روز دنیا در آن زمان به ایران وارد و منجر به پیشرفت کلی اکتشاف و استخراج شد.

اما مشکلات فراوانی تقریبا از ۵ سال قبل به این طرف به خصوص سال های ۹۵ و ۹۶ و ۹۷ گریبان گیر این صنعت مهم و استراتژی کشور شد که به اختصار به شرح ذیل می آید.

- کاهش چشمگیر در اعلام مناقصات از طرف شرکت های دولتی و شرکت های بزرگ و فعال و هلدینگ های خصوصی

- پایین بودن قیمت تعرفه های حفاری و غیر قابل مقایسه با شرایط فعلی که در این زمینه اتحادیه حفاران غیر نفتی نزدیک به یک سال است اقدامات و پیگیری های مفید و موثری نموده است.

- افزایش بی رویه قیمت ابزار آلات و ادوات حفاری در زمینه های مختلف به خاطر بی ثباتی قیمت ارز در کشور و افزایش چند صد در صدی کلیه هزینه ها.

اتحادیه حفاران غیر نفتی در مواردی چون آموزش حفاران که در چند مرحله صورت گرفت و همچنین اقدامات خوب و موثری در خصوص افزایش تعرفه های حفاری و اقدامات مفیدی در رابطه با ثبت سفارش و تامین ارز با قیمت مناسب در جهت خرید ابزار آلات گام های مفیدی برداشته ولی نیازمند به همکاری همه دستگاه های ذینفع در این بخش هستیم.

در پایان بایستی اضافه کنم با همت مدیران دلسوز و با تجربه در سطح وزارت و با تلاش بی دریغ مهندسان و کارشناسان جوان که در این بخش تعدادشان کم نیست، می توانیم اندوخته های فراوان و پنهانی را در دل خاک این سرزمین که در کمتر سرزمینی همانند دارد کشف و استخراج کنیم چرا که در سایه همین اکتشافات مواد معدنی است که اساس مستحکم و زیربنای صنایع در کشور بنیان گذاشته می شود؛ آگاه باشیم که نیازمندی های تمامی شاخه های صنایع داخلی از همین منابع تامین شده و این نکته مهم را فراموش نکنیم که کشف هر چه بیشتر ذخایر معدنی در کشور به منزله آمار بالای دارایی و اندوخته های آن کشور خواهد بود. □

کاوه دبیر سندیکی لوله و پروفیل ایران: سازوکار بورس کالا مبتنی بر معاملات اوراق باشد نه کالای فیزیکی

معاملات به صورت اوراق و آتی انجام می‌شود. اگر چه کارشناسان بر این باورند که امروزه قیمت بسیاری از محصولات استراتژیک از طریق معاملات بورسی به سراسر دنیا مخابره می‌شود و همین شکل معاملات مزایای فراوانی برای کشورهای دارای بورس مرجع دارد، با این وجود مهندس امیرحسین کاوه دبیر سندیکی لوله و پروفیل در این گفت‌وگو با اشاره به نوسانات قیمت ارز و تاثیر آن بر معاملات بورس کالا بر این باور است که سازوکار فعلی کارکرد اصلی بورس کالای ایران را زیر سوال برده است. شرح این گفت‌وگو در پی می‌آید:

اکرم شعبانی

اما در شرایط فعلی و وجود تحریم‌ها کمتر خریدار خارجی امکان ورود به بورس کالا را دارد، این بدان مفهوم است که عملاً امکان صادرات از مسیر بورس کالا با چالش‌های فراوانی نسبت به قبل روبرو شده است. اگر چه موافقان بر این باورند که با ورود کالاهای تولید داخل به بورس امکان قیمت‌گذاری دستوری از بین رفته و حذف دلالتان نوسان قیمت‌ها را از بین برده است اما در گفت‌وگوی ماهنامه جهان معدن با دبیر سندیکی لوله و پروفیل ایران او بر این نکته تاکید دارد که اساساً سازوکار راهاندازی بورس کالا در ایران مشابه خارجی نداشته و معاملات فیزیکی کالا در دیگر بورس‌های کالایی دنیا انجام نمی‌گیرد و بیشتر

اگر چه حضور محصولات معدنی و فولادی از دید بسیاری از کارشناسان امری مثبت و در جهت شفاف سازی معاملات بوده است اما در عین حال عده‌ای معامله این محصولات را به دلیل باقی بودن نرخ‌های دستوری و گاهی رانت بازی میان عده‌ای از فروشندگان کالا ناکارآمد تلقی می‌کنند؛ برخی معتقدند که سازوکار بورس کالا برای معامله برخی محصولات فولادی به گونه‌ای است که عرضه‌کنندگان می‌توانند در قیمت‌های حاضر در بورس اعمال نفوذ کنند. پیشتر از جمله مزایای بورس کالا بر این نکته تاکید می‌شد که خریدار داخلی و خارجی امکان دستیابی یکسان به محصولات را دارد،

پس به نظر شما عرضه محصولات در بورس کالا هیچ مزیتی نداشته است؟

بورس کالا برای عرضه‌کنندگان کوچک که تولیدات و کالای خود را با قیمت‌های بالاتر بفروشند و یک نقاب قانون‌مداری هم داشته باشد عملکرد مثبت دارد اما برای اقتصاد کشور و مردم مفید نبوده و نیست و حتی چنین راهکاری بر اساس تعریف بورس‌ها و اقتصاد آزاد هم شکل گرفته نشده و بیشتر شبیه یک کار ساختگی بوده است.

پیامدهای مثبت و منفی معاملات محصولات صنعتی در بورس کالا به نظر شما چیست؟

پیامد مثبت معامله در بورس این است که روند گرانی و ارزانی بازار را می‌توان در آن به نمایش گذاشت یعنی بحث کشف قیمت در بورس کالا معلوم است و ربطی به بازار ندارد، اما به اجبار از آن تبعیت می‌شود چرا که فروشنده قیمتی را در بورس کالا کشف می‌کند و این تبدیل به سندی می‌شود که با همان قیمت در بازار به فروش برسد، به قول معروف این یک بستر فروش به میل خود است.

اگرچه این نکته هم قابل تأمل است که آمار و ارقام موجود در بورس به خودی خود کارآمد نیست و تنها ارایه تحلیلی از این آمار و ارقام است که می‌تواند آن را قابل استفاده کند یعنی در بورسی که انحصاری هست این موضوع بیان شود، به این مفهوم که میزان عرضه به اختیار عرضه‌کننده باشد، سقف رقابت‌ها باز باشد، و عرضه و تقاضا در بورس قابل کنترل باشد. وقتی تقاضا و عرضه در بازار تحت کنترل است چگونه مکانیزم عرضه و تقاضای واقعی و معتبری وجود خواهد داشت. وقتی میزان تقاضا و عرضه دارای محدودیت باشد چگونه مکانیزم عرضه و تقاضا که پایه بورس است می‌تواند تعیین قیمت معتبری باشد. □

دیدگاه شما درباره طرح برخی مباحث در رابطه با خروج محصولات فلزی و معدنی از بورس کالا و معامله در خارج از بورس کالا چیست؟

این نکته زمانی قابل توجه می‌شود که بدانیم در هیچ کجای دنیا در حال حاضر هیچ بورسی وجود ندارد که کالای فیزیکی در آن مورد معامله قرار گیرد و کشورهایی هم که ۳۰ سال اقدام به راهاندازی سازوکاری مشابه کردند به اشتباه خود پی برده‌اند و بیشتر به معاملات اوراق و آتی می‌پردازند. در حقیقت چنین سازوکاری در اصل یک انحراف بوده است که معاملات فیزیکی مثل فولاد و زعفران و... را هم به آن وارد کرده‌اند. مشابه بورس کالای ایران را در هیچ کجای دنیا شاهد نیستیم و این یک کار ساختگی و بی برنامه بوده است. هیچ گاه مواد اولیه که بایستی در هر کشوری دارای ثبات قیمتی باشد در بورس کالا عرضه نمی‌شود که هر هفته بدون سقف مجاز رقابت، نوسان قیمت داشته باشد، این یعنی تولیدکننده هرگز نمی‌تواند برنامه‌ریزی خاص خود را برای فروش و تولید داشته باشد چرا که قیمت‌ها هر هفته تغییر می‌کند و چنین فرآیندی پروسه تولید را در میان تولیدکنندگان با مشکل مواجه می‌کند، به خصوص که ما با نوسانات شدید ارزی مواجه هستیم و مبنای قیمت‌گذاری بورس کالا را دلار قرار داده‌اند و این نوسانات در تبدیل دلار به ریال و به تبع آن بر روی سازوکار بورس اثرگذار خواهد بود؛ لذا بهتر است بورس به کارکرد اصلی خود بازگردد و از اختراع روش‌های معاملاتی که همانندی برای آنها در دنیا وجود ندارد و یا پیش‌تر وجود داشته و اکنون منسوخ شده دست بردارد. ما باید بدانیم که با طرح‌های روی کاغذ نمی‌توانیم اقتصاد کشور را بر هم بزنیم. بورس در دنیا تعریف خاص خود را دارد و هیچ کالای انحصاری در بورس عرضه نمی‌شود. پس بهتر است مواد اولیه (فولاد، مس، آلومینیوم و...) بر اساس قیمت تمام شده نهاده‌های ریالی و سود معقول بدون وجود انحصار بر اساس مکانیزم واقعی بازار آزاد تعیین قیمت شوند.

بورس کالا در مسیر بورس‌های دنیا موفقیتهای خوبی داشته است

خروج محصولات فلزی و فولاد از بورس کالا هیچ کمکی به این معاملات نمی‌کند بلکه حتی با کمتر شدن شفافیت معاملات در روند انجام آنها مشکل هم ایجاد می‌کند؛ در واقع منطبق ورود این محصولات

فلزی و معدنی به بورس کالا در همان ابتدا هم ایجاد شفافیت در انجام معاملات بوده است که اکنون با خروج از بورس و حضور دوباره دلالت در انجام معاملات مشکلات بار دیگر در این حوزه بروز خواهد کرد؛ در واقع با در پیش گرفتن چنین روندی تمام تلاش بورس کالا و بهایی که برای حضور در بورس پرداخت شده و سازوکاری که ایجاد و تجربه‌ای که کسب شد تا نقطه مناسبی برای انجام معاملات ایجاد شود به هدر می‌رود؛ اکنون که شرایط نوسانات ارزی برای تمام اقتصاد کشور مشکل ایجاد کرده نمی‌توان مسائل موجود را از چشم بورس کالا دید، باید این واقعیت را پذیرفت که اقتصاد ما به طوری کلی تحت آماج تلاطمات ارزی قرار گرفته و اگر چنین تلاطماتی در بورس کالا مشکلی ایجاد کرده نمی‌توان انجام معاملات در بورس کالا را دلیل این مشکلات پنداشت، بهترین اتفاقی که در حال حاضر می‌تواند به محصولات فلزی و معدنی کمک کند این است که با ادامه روند فعلی و تاب آوردن مشکلات - همچون دیگر گروه‌های کالایی - این دوران را پشت سر بگذاریم.

قطعا در پیش گرفتن این روال نمی‌تواند برای معامله‌گران این بازار مفید باشد، تاثیری که بر جای می‌گذارد این است که رانت را در این معاملات افزایش می‌دهد؛ شفافیت و نظارتی که در حال حاضر بر روی معاملات وجود دارد جایگاه این شرکت‌ها را بالا می‌برد چرا که سلامت معاملات تضمین می‌شود اما با خروج از بورس کالا سندسازی با خروج از نظارت به راحتی انجام می‌گیرد و فساد در معاملات ایجاد می‌شود در حقیقت تبعات این خروج منفی است و سودی به حال این شرکت‌ها ندارد. باید این واقعیت را در نظر داشته باشیم که درآمد بورس کالا از انجام معاملاتی است که درون این سازمان انجام می‌گیرد، چرا که این سازمان مثل سازمان‌های دولتی بودجه‌ای در اختیار ندارد که بتواند روی آن حسابی باز کند و با انجام معاملات است که می‌تواند به درآمد دست پیدا کند؛ در واقع باید گفت بورس کالا یک نهاد اقتصادی است که در کنار دیگر نهادهای اقتصادی شفافیت در معاملات را به همراه می‌آورد و هر اندازه که سیطره معاملات در این نهاد کاهش پیدا کند به همان اندازه تاثیر منفی بر جای می‌گذارد؛ سرمایه‌گذاری که در سال‌های اخیر بورس در حوزه نرم افزاری و بستر معاملات انجام داده در حقیقت به روند پیشبرد صحیح امور و نیز ایجاد شفافیت بیشتر کمک می‌کند.

در پایان یادآوری این نکته ضروری است که بورس‌های کالایی در دنیا به چند منظور اساسی ایجاد می‌شوند: شفافیت در انجام معاملات؛ تسهیل شرایط خریدار و فروشنده؛ بازاریابی و معرفی محصول در کنار شناسایی تولید کننده از جمله امتیازهایی هستند که بورس‌های کالایی به ما ارائه می‌دهند؛ در کنار این موارد ما باید امتیاز کوتاه شدن دست واسطه را در زمانی که خریدار و فروشنده ارتباط مستقیم دارند هم در نظر بگیریم، در چنین شرایطی تامین محصول هم راحت‌تر اتفاق می‌افتد؛ در شرایطی که برخی بانک‌ها برای فعالان بورسی امتیازهایی را در نظر می‌گیرند و خریداران هم اعتباری کسب کرده‌اند؛ فاکتورهای رسمی و شفافی در معاملات وجود داشته که در خریدهای دلالتی تمام این امتیازات از بین می‌روند و مشکلات این صنف بیشتر می‌شود. به عنوان مثال در طرح جامع مالیاتی خرید خارج از بورس را برای تولید کنندگان مشکل کرده است، این اهدافی است که تمام بورس‌های کالایی دنیا به دنبال دستیابی به آنها هستند و تولید کنندگان و خریداران محصولات فلزی و معدنی هم در بورس کالا تا حدود زیادی به آنها دست یافته بودند. ■

اعمال نفوذها و دستورالعمل‌های دولت نباید مانع شفافیت بورس شود

مجید شیخ انصاری

مدیر کالای کارگزاری آپادانا

از نظر من بورس کالا یک بازار واقعی نیست؛ به معنای واقعی عرضه و تقاضا در این بازار انجام نمی‌گیرد، در واقع عمده معاملات

در بورس کالا به اجبار دولت انجام می‌گیرد؛ به این مفهوم که شرکت‌ها و کارخانه‌های دولتی در اغلب موارد مجبور به عرضه در بورس کالا هستند و این اجبار باعث می‌شود تا خریدارها ناچار به این بازار وارد شوند بنابراین بورس کالا بستر بازاری عرضه و تقاضا به حساب نمی‌آید و در واقع یک بستر اجباری است که شفافیت خود را هم به آرامی از دست می‌دهد.

به عنوان مثال، اگر کارخانه X عرضه در بورس کالا داشته باشد این عرضه باید به صورت شفاف انجام بگیرد و خریدار خاص خود را داشته باشد تا قیمت‌گذاری و دخالت در کشف قیمت‌ها از سوی فروشنده و خریدار ایجاد نشود ولی در بسیاری از موارد، شرکت X به واسطه زیرمجموعه‌های مرتبط با این شرکت روی قیمت‌گذاری دخالت ایجاد می‌کند و تقاضای بازار را مدیریت می‌کند. این مساله علی‌الخصوص در فلزات اساسی به شدت قابل مشاهده است. در مواردی حتی شرکتی موظف به عرضه در بورس کالا با قیمت مشخص بوده، ولی به صورت شفاهی اعلام کرده که اگر کسی در بازار خرید انجام دهد یا محصول تحویل نمی‌شود یا بایستی ما به تفاوت پرداخت شود.

از مجموع این اتفاقات علی‌الخصوص در عرضه محصولات فلزی و معدنی که در بورس قدرتمندند و شرکت‌های بزرگ و تعیین کننده‌ای هستند می‌توان نتیجه گرفت که اصولا بورس کالا نقش تعیین کننده‌ای در بازار محصولات کشور ندارد، در نتیجه ورود و خروج آنها چندان تاثیری در روند بازار ندارد. چرا که اعمال نفوذها و فشارها و دستورالعمل‌های بالادستی، حتی اگر این صنایع در بورس باقی بمانند، مانع شفافیت و کارایی بازار در بورس کالا می‌شود. اگر بورس کالا هویت مستقلی داشته باشد و با نامه‌های بالاسری وزارت صنعت و ... در تصمیم‌گیری‌ها تغییر ایجاد نکند شاید در چنین حالتی خروج این محصولات از بورس کالا تفاوت فاحشی در بازار ایجاد می‌کرد اما در شرایط فعلی با توجه به اینکه خروج این محصولات کارمزد بورس کالا را کاهش می‌دهد تنها از این منظر به ضرر بورس کالا و صنعت کارگزاری است. ■

معاون امور معدنی وزارت صمت در نهمین همایش چشم انداز فولاد ایران با نگاهی به بازار:

به دنبال برداشتن کنترل‌ها از صنعت فولاد هستیم

آهن اسفنجی و اسلب نیازی به عرضه در بورس ندارند، اما شمش تا سال آینده باید در بورس عرضه شود

اگر به هر دلیل از جمله تحریم‌ها یا سایر مشکلات بازار نتوانیم فولاد صادر کنیم، قادر به صادرات گندله، آهن اسفنجی و غیره خواهیم بود.

سرقینی ادامه داد: هر چند هدف صادرات ۱۲ میلیون تنی فولاد در سال ۹۷ تحقق نخواهد یافت، اما دست کم کارخانجات ما در زنجیره فولاد با تعطیلی مواجه نمی‌شوند. به گفته این مقام مسئول، مصرف داخلی فولاد همواره با تولید ناخالص داخلی و رشد کشور متناسب بوده اما این روزها به دلیل رکود صنعت ساختمان در این بخش دچار مشکل شده و مصرف سرانه فولاد پایین آمده است.

سرقینی تاکید کرد: پیش بینی‌ها نشان می‌دهد در ۲ تا سه سال آینده اتفاق مهمی در بخش مسکن نخواهد افتاد، بر این اساس باید خود را برای بازارهای جدید آماده کنیم. به گفته وی، در معادن سنگ آهن صحبت از ظرفیت ۵۵ میلیون تنی در سال‌های آینده و افق ۱۴۰۴ می‌شود که تحقق آن نیازمند زیرساخت‌های آب، برق، ریل و معدن است. سرقینی گفت: در افق ۱۴۰۴ کمبود اساسی در سنگ آهن دست کم به میزان ۸۰ میلیون تن خواهیم داشت و اگر در این زمینه اقدام اساسی انجام نشود همه زحمات بی نتیجه خواهد ماند.

وی یادآور شد: دستیابی به ظرفیت بیش از ۲۰۷ میلیون تنی زنجیره فولاد در حالی است که در سال ۱۳۹۲ این ظرفیت فقط ۱۲۰ میلیون تن بوده و تاکید ویژه وزارت صنعت موجب این رشد شده است.

این مقام مسئول ادامه داد: دستیابی به ظرفیت یاد شده می‌تواند رونق چشمگیری برای صنعتگران و تجهیزات سازان به دنبال داشته باشد.

وی از تشکیل اتاق فکری برای ایده گرفتن از فولاد سازان و سایر صنایع معدنی خبر داد و گفت: به زودی پایش طرح‌های فولادی را از سر خواهیم گرفت.

معاون وزیر صنعت و معدن و تجارت به سیاست‌های وزارتخانه در تنظیم بازار اشاره و خاطرنشان کرد: امروز به دنبال برداشتن کنترل‌ها از صنعت فولاد هستیم، به طوری که آهن اسفنجی و اسلب نیازی به عرضه در بورس ندارند، اما شمش همچنان باید در بورس عرضه شود و سال آینده نیز به احتمال زیاد کنترل‌ها را از شمش بر خواهیم داشت. □

معاون امور معدن و صنایع معدنی وزارت صمت با بیان اینکه توسعه صنعت فولاد در یکی از پنج موفقیت بزرگ نظام مقدس جمهوری اسلامی و شاید جزو ۲ موفقیت نخست است، گفت: ظرفیت تولید فولاد از ۵۰۰ هزار تن در ابتدای انقلاب، امروز به بیش از ۳۵ میلیون تن در سال افزایش یافته است. به گزارش جهان معدن، دکتر سرقینی در همایش «چشم انداز فولاد ایران با نگاهی به بازار» عنوان کرد: امروز ظرفیت زنجیره فولاد به ۲۰۷ میلیون و ۵۰۰ هزار تن رسیده که رشدی بسیار چشمگیر محسوب می‌شود.

وی بیان داشت: در صنعت سیمان نیز از ظرفیت هشت میلیون تنی ابتدای انقلاب، امروز به ۸۸ میلیون تن ظرفیت دست یافته‌ایم و ۲۲ میلیون تن ظرفیت قابل وصول دیگر در این صنعت وجود دارد.

سرقینی یادآور شد: بر اساس آمارها متوسط رشد جهانی در سال ۲۰۱۸ فقط چهار درصد بود، اما در همین زمان جمهوری اسلامی ایران رشد ۱۸ تا ۱۹ درصدی را در بخش تولید تجربه کرد.

وی اظهار داشت: امروز با چالش‌های متعددی در صنعت فولاد مواجه هستیم که تحریم و محدودیت‌های بین‌المللی اقتصادی فقط یکی از این موارد است.

به گفته این مقام مسئول، دستیابی به هدف صادرات ۲۰ میلیون تنی در سال‌های آینده به معنای گرفتن سهم جدید از بازار و نفوذ به بازارهای جدید است که کار آسانی نیست و باید اقدام‌های ویژه‌ای در این زمینه انجام شود.

وی یادآور شد: با وجود تامین سنگ مورد نیاز از داخل کشور، همچنین دانشگاه‌های مجرب و نیروی انسانی آموزش دیده متأسفیم که بگوییم هزینه ارزی هر تن فولاد یکصد دلار است.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت تاکید کرد: بهینه‌سازی هزینه‌ها در صنعت فولاد یکی از چالش‌های این صنعت است، همچنین بهینه‌سازی مصارف به ویژه آب که امروز در شرکت‌های بزرگی همچون ذوب آهن و فولاد با مشکل مواجه شده‌ایم از دیگر چالش‌های قابل ذکر است.

وی خاطر نشان کرد: با این حال زنجیره فولاد در کشور به گونه‌ای استقرار یافته که

مدیرعامل فولاد مبارکه مطرح کرد:

راهبرد اساسی گروه مبارکه؛ توسعه متوازن

ناظران هیات رییس، نماینده سازمان بورس، (دیانتی به عنوان) بازرس و (جوانبخت به عنوان) منشی جلسه و به ریاست حمیدرضا عظیمیان، مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه برگزار شد، پس از ارائه گزارش توجیهی افزایش سرمایه شرکت توسط رییس مجمع، سوالاتی درباره این افزایش سرمایه توسط سهامداران شرکت مطرح شد که هیات رییس به آن پاسخ دادند.

بر اساس این گزارش، از مهم ترین نکات مطرح شده در این پرسش و پاسخ می توان به موضوعاتی چون سوددهی در سال آینده با توجه به تحریم ها، کمبود آب و خرید ذوب آهن اصفهان اشاره کرد. حمیدرضا عظیمیان به عنوان رییس مجمع در پاسخ به این پرسش ها گفت: از ۲۷ مهر سال جاری، شرکت فولاد مبارکه اصفهان در فهرست تحریم های آمریکا قرار گرفته است؛ به همین خاطر برای صادرات مشکلاتی خواهیم داشت. البته برنامه هایی برای دور زدن تحریم های آمریکا داریم و برای جلوگیری از مقابله با این دور زدن، از بیان جزئیات آن معذوریم. وی با بیان اینکه با وجود تحریم ها فروش داخلی ماهیجانات زیادی نخواهد داشت، افزود: به طور حتم با مشکل آب روبه رو هستیم و برای این مشکل برنامه هایی مثل انتقال پساب شهرهای اطراف و بازیابی آب های مصرف شده (در دست اجرا) داریم. این در حالی است که با توجه به سه برابر شدن میزان تولید شرکت فولاد مبارکه نسبت به سال ۱۳۷۲، میزان مصرف آب نسبت به آن زمان به یک چهارم کاهش یافته است. مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه اصفهان تصریح کرد: برای خرید ذوب آهن برنامه ای نداریم و به نظرم بهتر است که شرکت فولاد مبارکه از رشته تخصصی خود خارج نشود.

در پایان مجمع اول، سهامداران به این افزایش سرمایه رای مثبت دادند و این افزایش سرمایه به ثبت رسید. در مجمع دوم، با همان ترکیب هیات رییس، موضوع افزایش سرمایه برای کمک های اجتماعی شرکت فولاد مبارکه مطرح شد. حجم کمک های فولاد در سال گذشته به میزان ۱۰ میلیارد تومان بود. با توجه به افزایش مشکلات اجتماعی، پیشنهاد شد که میزان این کمک ها، ۵ میلیارد تومان افزایش و به ۱۵ میلیارد تومان برسد. سهامداران و حاضران در مجمع، به این پیشنهاد رای مثبت دادند و این موضوع نیز به تصویب رسید. □

مهندس حمیدرضا عظیمیان مدیرعامل فولاد مبارکه در همایش چشم انداز صنعت فولاد طی سخنانی عنوان کرد: توسعه متوازن گروه فولاد مبارکه و احداث نورد گرم شماره ۲ از مهمترین راهبردهای اساسی شرکت است.

وی با تأکید بر اینکه احداث نورد گرم شماره ۲ فولاد مبارکه با هدف تولید ورق های زیر ۲ میلیمتر در نظر گرفته شده است تصریح کرد: از کارشناسان و شرکت های مشاوره ای برای این موضوع دعوت به همکاری کرده ایم. وی خاطرنشان کرد: در ادامه این طرح ها اجرای طرح خط نورد در بندرعباس را نیز در دست مطالعه و بررسی داریم.

مهندس عظیمیان در ادامه با اشاره به اهمیت خط نورد ۲ گفت: با توجه به تحریم ها دو راهکار برای احداث این خط نورد پیش رو داریم: اول اینکه نورد شماره ۲ را در فولاد مبارکه و با استفاده از تکنولوژی روز دنیا با در نظر گرفتن تحریم ها اجرا کنیم؛ راهکار دوم این است که مشابه خط نورد گرم فعلی فولاد مبارکه را با توجه به نقشه های موجود در بندرعباس اجرا کنیم که در حال بررسی هر دو راه هستیم.

وی خاطرنشان کرد: باید در نظر داشته باشیم منابع محدود و پروژه هایی که به آنها نیاز داریم زیادند. در این صورت باید با اولویت بندی حساب شده پروژه های را انتخاب کنیم که بیشترین و سودمندترین بازگشت سرمایه را در کوتاه ترین زمان ممکن در پی داشته باشد. مهندس عظیمیان در همین خصوص خاطرنشان کرد: فولاد مبارکه بر آن است با بهره مندی از خرد جمعی همه کارشناسان خبره حوزه صنعت فولاد کشور بهترین راه را انتخاب کند و شرایطی فراهم سازد تا این شرکت همچنان بتواند با حفظ سهم ۵۰ درصدی خود در تولید فولاد کشور در راه خدمت رسانی به جامعه همچون ستاره های درخشان در صنعت فولاد کشور بدرخشد.

موافقت با افزایش سرمایه فولاد مبارکه

در ادامه گفتنی است مجمع عمومی فوق العاده شرکت فولاد مبارکه اصفهان بهمن ماه با حضور ۷۵ درصد سهامداران و با هدف افزایش سرمایه از ۷۵ هزار میلیارد ریال به ۱۳۰ هزار میلیارد ریال برگزار شد. در ابتدای مجمع عمومی فوق العاده شرکت فولاد مبارکه اصفهان که با حضور نمایندگان از سهام عدالت و (امور) سهام ایمیدرو به عنوان

ریس هیات عامل ایمیدرو مطرح کرد:

ایجاد ۳ هزار شغل در طرح‌های افتتاح شده امسال

۸۱ تاکنون ۱۱۰ طرح به ارزش ۱۴.۴ میلیارد دلار سرمایه گذاری وارد بخش معدن و صنایع معدنی کرد. در حال حاضر بیش از ۷۰۰ هزار نفر در این بخش مشغول به کار هستند.

ریس هیات عامل ایمیدرو در مورد اقدامات صورت گرفته در بخش اکتشاف نیز گفت: اجرای برنامه ۲۷۰ هزار کیلومتر مربعی اکتشاف در بیش از ۴۰۰ پهنه در ۲۰ استان به اتمام رسیده و اکنون پهنه‌ها در مرحله واگذاری به بخش خصوصی است. وی تاکید کرد: تلاش می‌کنیم کیفیت ملی اکتشافات را افزایش دهیم.

غریب پور درباره عملکرد سال جاری گفت: تولید فولاد طی ۹ ماهه امسال از رشد قابل توجهی برخوردار بوده است و از مرز ۱۹ میلیون تن گذشته است.

به گفته وی، ۳۰ درصد تولید فولاد جهان با تجارت بین‌المللی مبادله می‌شود. آمار صادرات فولاد ایران از میانگین دنیا بالاتر است. غریب پور با بیان اینکه در حال حاضر انقلاب تعرفه‌ای در واردات فولاد رخ داده است، افزود: وضع تعرفه‌های بالای فولاد، این محصول را به محصولی استراتژیک در کشورهای صنعتی تبدیل کرده است. وی تاکید کرد: باید چاره‌اندیشی کنیم و در منطقه‌ای با جمعیت ۴۰۰ میلیون نفری پیرامونی، سهم بیشتری در بازار و صادرات داشته باشیم.

غریب پور با یادآوری اینکه در سال ۹۶ رشد صادرات فولاد به بیش از ۳۹ درصد رسید و از مرز ۹ میلیون و ۴۰۰ هزار تن گذشت، گفت: امسال رشد صادرات ما بالای ۱۱ درصد خواهد بود و در ۹ ماهه بیش از ۷ میلیون تن صادرات داشته‌ایم.

وی بخش دیگری از سخنانش را به موضوع بازار اختصاص داد و

خداداد غریب پور رییس هیات عامل ایمیدرو خبر داد که طی ۹ ماه سال جاری با راه‌اندازی طرح‌های جدید، ۳ هزار شغل ایجاد شده است.

غریب پور تصریح کرد: در مدت ۹ ماه امسال، ۸ طرح به ارزش ۱.۲ میلیارد دلار به بهره‌برداری رسیده و موجب اشتغالزایی ۳۰۰۰ نفری شده است.

معاون وزیر صنعت معدن و تجارت در این رویداد که جمعی از مدیران دولتی و بخش خصوصی زنجیره فولاد حضور داشتند، اظهار داشت: طی سال ۹۷ اشتغال بخش معدن و صنایع معدنی به ۶۰۰۰ نفر می‌رسد.

وی با بیان اینکه در دولت یازدهم و دوازدهم ۴.۴ میلیارد دلار سرمایه گذاری در این بخش انجام شده است، تصریح کرد: در چهل‌مین سالگرد انقلاب اسلامی مفتخر هستیم که اعلام کنیم، صنعت فولاد جزو صناعی است که حرف‌های بسیاری در تولید ثروت دارد.

غریب پور تاکید کرد: خبر خوش، قرار گرفتن ایران در جایگاه دهم تولید فولاد است که به واسطه تلاش‌ها و تکیه بر ظرفیت‌ها صورت گرفته و این امر از افتخارات چهل‌مین سالگرد انقلاب اسلامی است.

ریس هیات عامل ایمیدرو درباره دستاورد جدید در صنعت فولاد گفت: خوشبختانه ایمیدرو موفق به کسب دانش تولید کک سوزنی الکتروگرافیتی شد.

وی با ابراز قدردانی نسبت به پیشکسوتان این صنعت گفت: خدمات کهنه کاران صنعت فولاد را ارج می‌نهیم. صادرات بیش از ۳ میلیارد دلاری فولاد، ارزآوری قابل ملاحظه‌ای نصیب کشور کرده است.

غریب پور در بخش دیگری از سخنانش اظهار داشت: ایمیدرو از سال

معاون طرح و برنامه وزارت صمت عنوان کرد:

ابزارهای جدید تامین مالی برای بخش تولید

معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: نقش صنعت بیمه در نظام تامین مالی در اقتصاد بسیار مهم است و باید تلاش کنیم بخشی از سرمایه‌های موجود در این بخش را به طرف تولید سوق دهیم.

دکتر سعید زرنندی گفت: در برنامه ششم از بیمه مرکزی خواسته شده است، استفاده از منابع این بخش در راستای تامین مالی پایدار در اقتصاد ملی انجام شود.

وی گفت: با توجه به ساختار مالکیت موسسات بیمه و وابستگی آنها به بانک‌ها، بخشی از منابع موسسات بیمه‌ای، در سپرده گذاری بانکی است. بنابراین پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین سقف برای سپرده گذاری منابع مالی موسسات بیمه نزد بانک‌ها و موسسات اعتباری کشور است. به این ترتیب بخش بیشتری از منابع تجهیز شده، با اطمینان بیشتر صرف تامین مالی بخش‌های مولد اقتصاد کشور شوند.

معاون طرح و برنامه وزارت صمت تاکید کرد: در دنیا بخش سرمایه گذاری شرکت‌های بیمه به اندازه‌ای قوی است که عمده هزینه عملیاتی شرکت‌های بیمه از محل درآمدهای سرمایه گذاری تامین می‌شود و از زاویه بخش تولید نیز، شرکت‌های بیمه جزء اصلی‌ترین تامین کنندگان مالی پروژه‌های بزرگ و بلندمدت اقتصادی محسوب می‌شوند.

وی تصریح کرد: ساختار سرمایه گذاری برای شرکت‌های بیمه باید تغییر کند تا بیمه‌ها ترغیب شوند، به صورت حرفه‌ای به سرمایه‌گذاری‌های مستقیم در حوزه‌های مولد تولیدی ورود کنند. معاون طرح و برنامه خاطر نشان کرد: وزارت صنعت، معدن و تجارت، آمادگی تعامل کامل با شرکت‌های بیمه و معرفی پروژه‌های سودآور و اولویت‌دار برای سرمایه گذاری مستقیم را دارد. زرنندی گفت: پروژه‌های مذکور می‌توانند در قالب مشارکت در ساخت (پروژه‌های دارای درصد پیشرفت فیزیکی بالا)، جذب منابع جهت سرمایه در گردش و همچنین جذب منابع در راستای توسعه، بازسازی و نوسازی و سایر انواع سرمایه‌گذاری‌های مستقیم به عنوان طرف سرمایه پذیر شرکت‌های بیمه باشند.

وی در پایان تاکید کرد: رویکرد جدید ما، استفاده از ابزارهای جدید تامین مالی برای تولید است و به دنبال استفاده از همه ظرفیت‌های اقتصادی همچون بورس، بیمه و... باشیم که البته

این امر مستلزم فرهنگ سازی در فعالان صنعتی نیز می‌باشد. □

اظهار داشت: این همایش گره گشای مسیر توسعه صنعت فولاد است. پرداختن به موضوع بازار به لحاظ ساختاری برای ما دارای اهمیت است.

رئیس هیات عامل ایمیدرو ابراز امیدواری کرد که به رغم تحریم‌های ظالمانه علیه ایران، این همایش بتواند راهکارهای اصولی برای رشد صادرات و مصرف را بررسی و ارائه کند.

وی همچنین به موضوع همکاری و تعامل با تشکلهای اشاره کرد و گفت: اتاق فکر معدن، آماده دریافت دیدگاه‌های تشکلهای معدن و صنایع معدنی است.

به اعتقاد غریب پور، روش‌های تسهیل گرایانه، حاصل گفت و گو با بخش خصوصی است.

وی تاکید کرد: ایمیدرو بهره‌مندی از ظرفیت‌ها و پیشنهادهای بخش خصوصی را در دستور کار قرار داده است، چرا که اعتقاد داریم موفقیت در تولید و تجارت توسط مدیران تصمیم گیر، از طریق مشاوره با خبرگان این بخش میسر می‌شود.

غریب پور افزود: ایمیدرو حامی مطالعات تحقیقاتی در بخش معدن و صنایع معدنی است. در این راستا تعامل با انجمن‌های علمی را در دستور کار قرار داده‌ایم.

رئیس هیات عامل ایمیدرو تاکید کرد: اصلاح قوانین در راستای توانمندسازی بخش خصوصی باید مورد توجه قرار بگیرد. به گفته وی، تشکیل کنسرسیوم معدن و صنایع معدنی متشکل از بنگاه‌های اقتصادی توانمند، ضروری است. چرا که تامین مالی پروژه‌ها رکن اصلی توسعه است.

غریب پور با بیان اینکه ایمیدرو حامی مطالعات تحقیقاتی در بخش معدن و صنایع معدنی است، اظهار داشت: در بخش تولید در تلاشیم تا گام‌های اساسی در کاهش مصرف حامل‌های انرژی برداشته شود. چرا که مصرف حامل‌های انرژی در قیمت تمام شده محصول، تاثیرگذار است. وی همچنین رویکرد وزارت صنعت، معدن و تجارت در سیاست‌های بازرگانی را سیاستی مثبت ارزیابی کرد.

غریب پور گفت: معادن کوچک نقش موثری در تولید ثروت مناطق کمتر توسعه یافته دارند. وی ادامه داد: بهبود رقابت پذیری در زنجیره فولاد و ارتقای بخش اکتشاف در شمار برنامه‌های این سازمان قرار

دارد. □

در دومین همایش و نمایشگاه اکتشاف مواد معدنی مورد بررسی قرار گرفت؛ رابطه دو سویه توسعه پایدار و اکتشافات بیشتر

نظر نگرفتن نظرات بخش‌ها، تشکله‌ها و انجمن‌های خصوصی در امر اکتشاف و معدن است، گفت: در بیشتر تصمیماتی که در امر اکتشاف گرفته می‌شود به نظرات فعالان بخش خصوصی کمتر توجه شده که امیدوارم نظرات این بخش را در امر اکتشاف و معدن کشور بیشتر لحاظ کنیم.

این مقام مسئول با اشاره به تدوین نقشه راه توسعه معدن خاطر نشان کرد: به نظر می‌رسد در تدوین این نقشه راه بخش‌های خصوصی نیز تا حدودی حضور داشتند و باید دانست که این نقشه یک سندی است که با وجود ایرادات، در وزارت صمت مورد موافقت معاونت معدنی و رئیس ایمیدرو و رئیس سازمان رسیده و باید همت کنیم تا این نقشه راه به اجرا درآید و از مطالب سازنده نیز استقبال می‌کنیم.

به گفته لک یکی از چالش‌های مهم در بخش معدن موضوع ارتباط صنعت و دانشگاه است که بنده معتقدم این ارتباط ضعیف است و باید توجه کرد که دانشگاهیان در کجای این بخش هستند. این استاد دانشگاه با بیان اینکه من نیز یک دانشگاهی هستم و در بخش صنعت هم فعالیت کردم، خاطر نشان کرد: طی یک سال خدمت در سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور تلاش کردم تا نظرات دانشگاهیان را در بخش صنعت داشته باشیم، زیرا معتقدم در تعامل بخش صنعت و دانشگاه است که ما قادر خواهیم بود در امور تصمیم‌گیری و اجرا در بخش معدن موفق باشیم.

رئیس پژوهشکده علوم زمین با بیان این که دانشگاهیان هیچ کاری را بدون پژوهش انجام نمی‌دهند، تصریح کرد: این موضوع بسیار ارزشمند است و اجرا و فعالیت‌ها و عملیات صحرایی را باید به عهده صنعت گذاشت و در نظر داشت که تعامل این دو بخش لازم است تا در بخش معدن کشور توسعه داشته باشیم.

گل محمدی: خبرهای خوش از اکتشافات

معدن طلا، آهن و آلومینیوم

در ادامه معاون اکتشاف سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور با ابراز خرسندی از به نتیجه رسیدن تلاش‌های کمیته اجرایی و آغاز به کار دومین همایش و نمایشگاه تخصصی بین‌المللی اکتشاف مواد

دومین همایش و نمایشگاه تخصصی بین‌المللی اکتشاف مواد معدنی با نگرش ویژه بر توسعه پایدار با هدف انتقال فناوری و توسعه مدیریت تخصصی در اکتشافات برگزار شد.

به گزارش جهان معدن دومین همایش و نمایشگاه تخصصی بین‌المللی اکتشاف مواد معدنی با نگرش ویژه بر توسعه پایدار با همکاری سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور و با حمایت وزارت صنعت، معدن و تجارت، ایمیدرو، شرکت تهیه و تولید مواد معدنی، سازمان نظام مهندسی معدن ایران، خانه معدن ایران، شرکت زرا‌ما، سازمان نقشه‌برداری، انجمن صنفی برگزار کنندگان نمایشگاه بین‌المللی ایران، انجمن سنگ ایران، شرکت ملی صنایع مس ایران و همچنین شرکت رستاک پادوین برگزار شد.

راضیه لک: کم‌توجهی به بخش اکتشاف

باعث پیشرفت نکردن معدن در کشور شده است

رئیس پژوهشکده علوم زمین سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور در آیین گشایش همایش با عرض خیر مقدم به حاضران در این نشست و ضمن با اهمیت عنوان کردن موضوع اکتشاف در کشور گفت:

اهمیت اکتشاف بر کسی پوشیده نیست و این بخش سال‌هاست که مغفول مانده و باید این سوال را داشته باشیم که چرا در بخش معدن توسعه نداشته‌ایم.

دکتر راضیه لک، با تأکید بر این که از دیدگاه ما کم‌توجهی به بخش اکتشاف باعث شد معدن آن گونه که باید در کشور پیشرفت نکند و در ادامه به طرح این سوال پرداخت که وظیفه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور در بخش اکتشاف چیست؟ وی تصریح کرد: سال گذشته قولی داده بودیم و بهمن ماه امسال و در چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران به زودی شاهد بهره‌برداری از دسترسی آزاد به اطلاعات پایه تولیدی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور خواهیم بود که این امر بستر مناسبی برای اکتشاف مواد معدنی فراهم می‌کند.

رئیس پژوهشکده علوم زمین با بیان این که یکی از چالش‌های مهم در امر اکتشاف در

معدنی گفت: اولویت و استراتژی ما در این نشست زمین پاک است و به ارائه چکیده‌ای از اهداف جهانی پیشرفت پایدار در بخش معدن پرداخت.

دکتر عباس گل‌محمدی با بیان این که یکی از مولفه‌های اقتصاد دور از نفت، معدن و صنایع معدنی است، گفت: برای قدم برداشتن در این موضوع باید به بحث اکتشافات توجه کرد که بر همین اساس توسعه پایدار در اکتشافات معدنی در دستور کار قرار گرفته است و باید با توجه به مسائل زیست محیطی این صنعت اشتغال‌زا را پیش ببریم.

به گفته وی، آنچه ما را موظف می‌کند که به آن توجه ویژه داشته باشیم این است که ما یک زمین و یک منبع برای استفاده منابع معدنی بیشتر نداریم و مشکلاتی در کنار استفاده از این منابع زمین داریم که همه باید به آنها توجه داشته باشیم.

گل‌محمدی با بیان این که نیازمند استفاده از منابع طبیعی به نحو مطلوب هستیم، گفت: باید بهر موری در استفاده از منابع مختلف را در نظر داشته باشیم که بر همین اساس امروزه مصرف سوخت‌ها و انرژی‌های فسیلی و گازی در حال کاهش و استفاده از انرژی‌های پاک در حال افزایش است.

به گفته معاون اکتشاف سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور در کشورهای در حال توسعه در امر معادن بیشتر بر فلزات پایه تاکید دارند و کشورهای پیشرفته به عناصر استراتژیک و فلزات خاص توجه دارند که بر همین اساس ما نیز با توجه به مسائل موجود باید از دانش‌های روز استفاده کنیم و با توجه به دستاوردهای آن به سمت زمین پاک پیش برویم.

این مقام مسئول با بیان این که در ۴۰ سال آینده میزان نیاز ما به مواد معدنی به حدود دو برابر حال حاضر خواهد رسید، گفت: وضعیت ایران از نظر ذخایر معدنی بسیار پر بار و مستعد است و دانستن و اشراف بر دانش مواد معدنی زیربنایی پیشرفت در معدن و صنایع معدنی است.

وی با بیان این که ایران وضعیت مناسبی از نظر پتانسیل دارد ولی از نظر اکتشاف کار زیادی برای انجام دادن داریم، خاطرنشان کرد: چند معدن در کلاس جهانی داریم و خوشبختانه در بخش طلا، سنگ آهن و بوکسیت به عنوان سه ماده حیاتی برای توسعه صنعت آلومینیوم، آهن و فلزات به زودی خبرهای خوشی از سوی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور خواهیم داشت.

گل‌محمدی تصریح کرد: در بحث اکتشاف با توسعه و پیشرفت دانش حرکت از ذخایر بزرگ با عیار بالا به سمت ذخایر عمیق با عیار پایین است که بر اساس آمار میانگین اکتشافات زیرسطحی در دنیا حدود ۸۰ متر است که ما در این زمینه جای کار زیادی داریم.

دبیر کل همایش و نمایشگاه تخصصی اکتشاف مواد معدنی با اشاره به آمار موجود در سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور گفت: تاکنون ۶ میلیون متر حفاری انجام شده و ۱۰۰ هزار کیلومتر مربع را به پروانه بهره‌برداری و گواهی کشف رسانده‌ایم و این به معنای آن است که به ازای هر کیلومتر مربع آماری کمتر ۶۰۰ متر حفاری انجام شده که برای یک محدوده اکتشافی بسیار پایین است و بر همین اساس توسعه ابزار و تجهیزات فنی در این زمینه بسیار مهم و اساسی است.

معاون اکتشاف سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور با استناد به آمار مرکز اسناد و آمار ایران سهم معادن در GDP کشور را کمتر از یک درصد عنوان کرد و گفت: باید انگیزه بیشتری پیدا کنیم تا تاثیر بیشتری در این زمینه داشته باشیم. به گفته گل‌محمدی و طی بررسی انجام شده ۵ موضوع مهم و تاثیرگذار در بخش معدن کشور شامل مسائل استراتژی، مسائل مالی، توانمندی نیروی انسانی، تجهیزات و قوانین است که با توجه به درجه اهمیت باید به این موضوعات توجه داشته باشیم.

سعدمحمدی: ایمیدرو در پنج سال گذشته ۱۳۰ هزار متر حفاری انجام داده است

معاون طرح‌های معدنی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران نیز در این نشست گفت: در پنج سال گذشته بیش از ۱۳۰ هزار متر حفاری معدنی به همت ایمیدرو و شرکت‌های تابعه

انجام شده است.

دکتر اردشیر سعدمحمدی افزود: در سال‌های گذشته به طور متوسط سالیانه ۱۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در بخش کشف و شناسایی انجام شده است. وی ادامه داد: امروز اتحادیه اروپا ۲۰ عنصر راهبردی معدنی را برای پنج سال آینده تعریف کرده است و در این راستا ایران نیز باید بداند سمت و سوی عناصر استراتژیک چیست و دلایل آن را تحلیل کند تا مباحث اکتشاف را به صورت جهت‌دار پیش ببرد.

وی افزود: ایمیدرو در سال‌های گذشته اکتشاف در سطحی به وسعت ۳۰۵ هزار کیلومتر مربع در کشور را آغاز کرد که تاکنون ۲۲۵ هزار کیلومتر مربع آن به پایان رسیده و تکلیف ۴۰۰ محدوده در ۶۵ پهنه مشخص شده است.

به گفته این مقام مسئول، تاکنون ۹۶ هزار کیلومتر مربع پهنه برای انجام عملیات ژئوفیزیک هوایی عملیاتی شده و نتیجه همه این اقدامات، کشف و شناسایی پهنه‌های جدید زغالسنگ، مس و روی در کشور بوده است.

سعدمحمدی گفت: با وجود کارخانجات المهدی، ایرالکو و هرمزال ۴۳۰ هزار تن ظرفیت برای آلومینیوم در کشور تعریف شده و با سرمایه‌گذاری یک میلیون تنی در آلومینیوم جنوب در لامرد، ظرفیت تولید آلومینیوم به بیش از یک و نیم میلیون تن افزایش خواهد یافت.

این مقام مسئول ادامه داد: برای تحقق این هدف نیازمند سه میلیون تن ظرفیت‌سازی برای آلومینا و ۶ میلیون تن ظرفیت‌سازی برای بوکسیت هستیم. معاون ایمیدرو یادآور شد: برای تحقق ظرفیت ۵۵ میلیون تنی فولاد در سال ۱۴۰۴ نیازمند ظرفیت‌سازی ۱۶۰ میلیون تنی برای سنگ آهن هستیم، بنابراین باید همواره برنامه داشته و هدفمند حرکت کنیم، زیرا موفقیت جز با برنامه، بینش و تفکر میسر نمی‌شود.

وی همچنین خواستار توجه بیشتر به مباحث آموزشی شد و یادآوری کرد: امروز مهندسان اکتشاف معدنی در حالی از دانشگاه‌ها فارغ‌التحصیل می‌شوند که واحدی تحت عنوان طراحی و اکتشاف نمی‌گذرانند.

سعدمحمدی همچنین خواستار توجه به موضوع اقتصاد در انجام فعالیت‌های معدنی شد و گفت: در طرح‌های اکتشافی اگر قرار است اقتصادی عمل کنیم، باید تعداد حفاری‌ها و معادن، مکان‌های آنها مشخص باشد و در این زمینه باید خود را با دانش و تحولات روز جهان تطبیق دهیم.

بهرامن: لزوم توجه به آینده پژوهی در بخش معدن

رییس خانه معدن ایران در مراسم افتتاحیه این نشست گفت: باید با نگاه آینده‌پژوهی، بخش معدن کشور را تعریف کنیم و بدون تکمیل مساله اکتشاف نمی‌توان به توسعه در بخش معدن دست یافت.

مهندس محمدرضا بهرامن افزود: در این راستا لازم است تا سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور به ۴۵ سال قبل برگردد و با نگاهی که در آن زمان وجود داشت به سرمایه‌گذاری بپردازد.

وی خاطرنشان کرد: نقشه راه توسعه بخش معدن و صنایع معدنی حدود چهار ماه است که تدوین شده، اما مبحث مهم آینده‌پژوهی در آن به خوبی دیده نشده است.

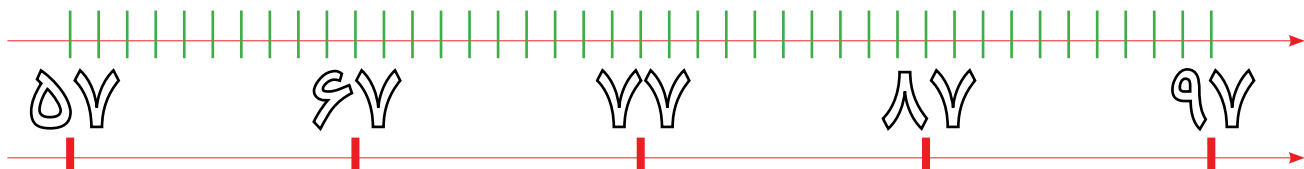
وی تاکید کرد: باید سرمایه‌گذاری‌ها در بخش معدن را به سرعت به سمت اعماق ببریم، هر چند در این زمینه اقداماتی آغاز شده اما باید جسارت آن را داشته باشیم که با نگاه سرمایه‌ای آن را به پیش ببریم.

این همایش و نمایشگاه با مشارکت ده‌ها شرکت داخلی و خارجی و سخنرانان و نمایندگانی از کشورهای استرالیا، آلمان، چین، کانادا و آمریکا به پایان رسید.

برگزاری کارگاه‌های آموزشی و نشست‌های تخصصی در حاشیه نمایشگاه و نیز برگزاری مزایده محدوده‌های اکتشافی و گواهی کشف‌های سازمان‌های مرتبط از جمله دیگر برنامه‌های جنبی دومین همایش و نمایشگاه تخصصی بین‌المللی اکتشاف مواد معدنی بود.

سرگذشت صنعت، معدن و تجارت از ۵۷ تا ۹۷

بخش‌ها نیز هر یک با ظرفیت‌های بسیار محدود و پایین مشغول به تولید بوده‌اند. تولید خودروسواری در این سال با ظرفیت حداکثر ۱۶۰ هزار دستگاه انجام می‌شد. ظرفیت تولید لوازم خانگی شامل یخچال و فریزر، ماشین لباس‌شویی و تلویزیون ۶۵۰ هزار دستگاه، فولاد ۲،۴ میلیون تن، سیمان ۷ میلیون تن، محصولات پتروشیمی ۳ میلیون تن، آلومینیوم ۴۵ هزار تن و دارو ۲۷،۳ میلیارد عدد بوده است.

در سال پیروزی انقلاب سه شهرک و ناحیه صنعتی در حال بهره‌برداری بوده و واحدهای صنعتی تولیدکننده در کل کشور یک‌هزار و ۵۰۳ واحد بوده که با اشتغال نزدیک به ۱۵۰ هزار نفر فعالیت می‌کردند.

در سال ۵۷ تعداد ۱۹۵ معدن فعال در دست بهره‌برداری بوده که ظرفیت استخراج آن ۱۹،۵ میلیون تن بوده است. در آن سال تعداد ۳۵۰ هزار واحد صنفی در کشور در حوزه خرده‌فروشی، توزیع و تولیدات صنفی فعال بودند. صندوق مکانیزه فروش در واحدهای صنفی تقریباً وجود نداشت و سهم فروشگاه‌های بزرگ و زنجیره‌ای از خرده‌فروشی ۱،۵ درصد بود. در حوزه تحقیق، توسعه و فنی و مهندسی نیز عملکرد قابل‌ذکری وجود ندارد.

در حوزه تجارت خارجی نیز ایران به عنوان کشور مصرف‌کننده دارای تراز تجاری منفی ۱۰ میلیارد دلاری بود. عموماً تأمین نیازهای اساسی کشور بر اساس واردات برنامه‌ریزی شده بود. کل صادرات غیرنفتی ایران در سال ۵۷؛ نیم میلیارد دلار و واردات در آن سال ۱۰،۴ میلیارد دلار و کل حجم تجارت ایران ۱۰،۹ میلیارد دلار بود.

در سال ۵۷ تعداد واحدهای صنعتی یک‌هزار و ۵۰۳ واحد بوده که این عدد در پایان آبان ماه ۹۷ به ۸۵ هزار و ۷۶ واحد افزایش یافته است. در حال حاضر دو و نیم میلیون نفر در بخش صنعت مشغول به کار هستند که این عدد در سال پیروزی انقلاب ۱۵۰ هزار نفر بوده است.

به گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت؛ در دوران پیش از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی با توجه به وابستگی کامل نظام حاکم بر کشور به قدرت‌های خارجی؛ تحولات صنعت، معدن و تجارت متأثر از سیر تحولات سیاسی کشور بود؛ لذا صنایع کشور در مسیر و چارچوب اهداف و سیاست‌های بازار مصرف خارجی هدایت شده بود.

اعطای وام‌های ارزان و کمک‌های کلان به بخش خصوصی وابسته به کانون‌های قدرت داخلی و انحصاری بین‌المللی، گسترش بازار داخلی بر اساس مصرف‌گرایی، عدم نظارت بر سرمایه‌گذاری خارجی و انتقال فناوری سبب تعمیق وابستگی‌های اقتصادی در این بخش در زمان پیش از انقلاب بوده است.

نگاهی به سیر تحولات صنعتی و معدنی در دوران پیش از انقلاب نشان‌دهنده وابستگی شدید در تکنولوژی، ماشین‌آلات و حتی مواد اولیه است؛ به طوری که هنگام تأخیر در ورود ماشین‌آلات و قطعات یدکی مورد نیاز، اکثر واحدهای تولیدی به حالت تعطیل درآمده‌اند.

صنعت، معدن و تجارت در سال پیروزی انقلاب

ساختار صنعت کشور در سال پیروزی انقلاب اسلامی عمدتاً با محوریت خودرو، صنایع نساجی، صنایع غذایی، لوازم خانگی و ماشین‌سازی بوده است که این

شاخص‌های کمی و مقایسه‌ای
بخش صنعت، معدن و تجارت

اکتشاف، زمین‌شناسی و معدن

صنعت، معدن و تجارت در ۴۰ سالگی انقلاب

بهره‌گیری از توانمندی‌های داخل کشور و باور این امر که ما نیز می‌توانیم دارای صنعتی پویا و سالم باشیم؛ محرک اصلی مردم و مسئولان برای قطع رابطه سلطه‌پذیری از بازارهای بین‌المللی به معنی نفی تقسیم کار در سطح جهانی و امتناع از مشارکت و محدودیت‌های استکباری است.

این امر به وضوح در قانون اساسی کشور تبیین شده است. بعد از گذشت ۴ دهه از پیروزی انقلاب اسلامی و اجرای پنج برنامه توسعه و در آستانه برنامه ششم؛ تحولات شگرفی در زمینه توسعه و خودباوری و خوداتکایی کشور در حوزه صنعت، معدن و تجارت صورت گرفته است.

با فاصله کوتاهی از پیروزی انقلاب اسلامی؛ جنگ تحمیلی ایران و عراق شرایط کشور که به سمت ثبات پیش می‌رفت را تحت‌تاثیر خود قرار داد. در این دوران با فشارهای بین‌المللی، اجرای سیاست‌های جایگزینی واردات توسط مسئولان اقتصادی صنعتی کشور بیش از پیش مورد توجه قرار گرفت؛ به طوری که وزارتخانه‌های صنعتی در قالب دو محور بهره‌برداری از وضعیت موجود و ایجاد ظرفیت‌های جدید فعالیت‌های خود را تنظیم کردند.

صنعت، معدن و تجارت در طول هشت سال جنگ تحمیلی

در طول هشت سال جنگ تحمیلی تعداد زیادی از طرح‌های صنعتی نیز راه‌اندازی شدند که از آن جمله می‌توان به صنایع آذراب و صنایع جنبی مس باهنر اشاره کرد.

از طرف دیگر به دلیل مشکلات و تنگناهای ارزی؛ تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام مورد توجه بیشتر واقع شد. طی سال‌های جنگ تمامی ارگان‌ها و نهاد‌های مختلف اقتصادی کشور دست در دست هم تلاش کردند تا از موجودیت و کین کشور دفاع کنند که البته در این مسیر موفق هم بودند.

با خاتمه جنگ تحمیلی و صدور فرامین امام خمینی (ره) درباره بازسازی سریع کشور؛ دولت برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را تهیه و به تصویب مجلس شورای اسلامی رساند. در همین زمینه بخش صنعت به عنوان یکی از بخش‌های مهم اقتصادی بیش از پیش مورد توجه قرار گرفت.

اکنون با گذشت ۴۰ سال از پیروزی انقلاب اسلامی نیز صنعت، معدن و تجارت به عنوان پیشران اقتصاد کشور در راستای استقلال اقتصاد کشور تلاش می‌کند. برخی از فعالیت‌هایی که طی این سال‌ها در بخش‌های صنعت، معدن و تجارت انجام شده را می‌توان به صورت کمی با وضعیت پیش از انقلاب مقایسه کرد.

افزایش بنگاه‌های اقتصادی از جمله اقدامات صنعت، معدن و تجارت بوده است. بررسی این موضوع در شاخص توسعه واحدهای صنعتی نشان می‌دهد در سال ۵۷ تعداد واحدهای صنعتی یک‌هزار و ۵۰۳ واحد بوده که این عدد در پایان آبان ماه سال جاری به ۸۵ هزار و ۷۶ واحد افزایش یافته است.

در حال حاضر دو و نیم میلیون نفر در بخش صنعت مشغول به کار هستند که این عدد در سال پیروزی انقلاب ۱۵۰ هزار نفر بوده است. تعداد معادن فعال در سال ۵۷؛ ۱۹۵ معدن بوده که این عدد در پایان آبان ماه سال جاری به ۶ هزار و ۳۸۶ واحد رسیده است.

واحدهای صنفی در سال ۵۷ تعداد ۳۵۰ هزار واحد بوده که این تعداد در تولد چهل سالگی انقلاب اسلامی به دو میلیون و ۵۸۱ هزار

شاخص‌های کمی و مقایسه‌ای بخش صنعت، معدن و تجارت

ظرفیت‌سازی

واحد افزایش یافته است.

بر اساس این گزارش تعداد زیرساخت‌های صنعتی در دوران پس از انقلاب اسلامی رشد چشمگیری داشته است. می‌توان گفت بخش اعظم زیرساخت‌های صنعتی در دوران پس از انقلاب ایجاد شده است. شهرک‌ها و نواحی دارای تصفیه خانه، آب، برق، گاز و تلفن از جمله این زیرساخت‌ها محسوب می‌شوند که بخش عمده آنها طی ۴۰ سال اخیر ایجاد شده است.

همچنین در حوزه اکتشاف، زمین‌شناسی و معدن نیز ظرفیت استخراج از ۱۹۶ میلیون تن در سال ۵۷ به عدد ۷۳۵ میلیون تن در سال ۹۷ رسیده است. ژئوفیزیک هوایی از عدد صفر به ۵۴۰ هزار کیلومتر خطی و شاخص نقشه‌های زمین‌شناسی از ۵۳ ورقه به ۸۶۴ ورقه افزایش یافته است. طی همین مدت صادرات غیرنفتی از عدد ۵۴۳ میلیارد دلار به حدود ۴۷ میلیارد دلار رسیده است. همچنین حجم تجارت از ۱۰۹ میلیارد دلار به بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار افزایش یافته است.

استقلال و خودباوری؛ آرمان انقلاب در تولید

بر اساس این گزارش در چهل سالگی انقلاب اسلامی صنایع کشور به سوی توسعه و استقلال حرکت می‌کند؛ چنان که تولید فولاد کشور به عنوان محصولی استراتژیک طی ۴ دهه اخیر ۴۸ برابر شده و به ۲۲ میلیون تن رسیده و در صنایع معدنی همچون استخراج مس، نیز به خودکفایی نسبی دست یافته است. پایان دادن به استیلای بیگانگان و خودباوری و خلاقیت؛ همان هدفی بود که انقلاب اسلامی از ۴ دهه پیش آن را پی گرفت و آرمانش را رسیدن به این هدف آغازین قرار داد.

پیشرفت گسترده و رشد افتخارآفرین صنعت نیز طی چهل سالی که از پیروزی انقلاب اسلامی می‌گذرد؛ چشمگیر و ستودنی بوده است. کافی است بدانیم در سال ۵۷ تنها ۳ شهرک صنعتی و نواحی مصوب و در حال بهره‌برداری در کشور وجود داشت؛ این در حالی است که این تعداد هم‌اکنون به ۹۷۸ شهرک صنعتی رسیده است.

رشد واحدهای صنعتی و معدنی

جرقه ورود صنعت به ایران را باید همزمان با تأسیس اولین کارخانه‌های ماشینی جست‌وجو کرد. تأسیس اولین کارخانه در ایران به سال ۱۲۷۰ هجری شمسی بازمی‌گردد که یک کارخانه ریسمان‌ریسی بود و در نزدیکی تهران شروع به کار کرد. پس از آن کارخانه‌های کبریت‌سازی و تولید مواد غذایی شروع به کار کردند. نوع پیدایش صنعت در آن زمان از نوع وارداتی و وابسته بود. در این دوران سهم

صنایع در تولید ناخالص ملی کشور در حداقل خود قرار داشت.

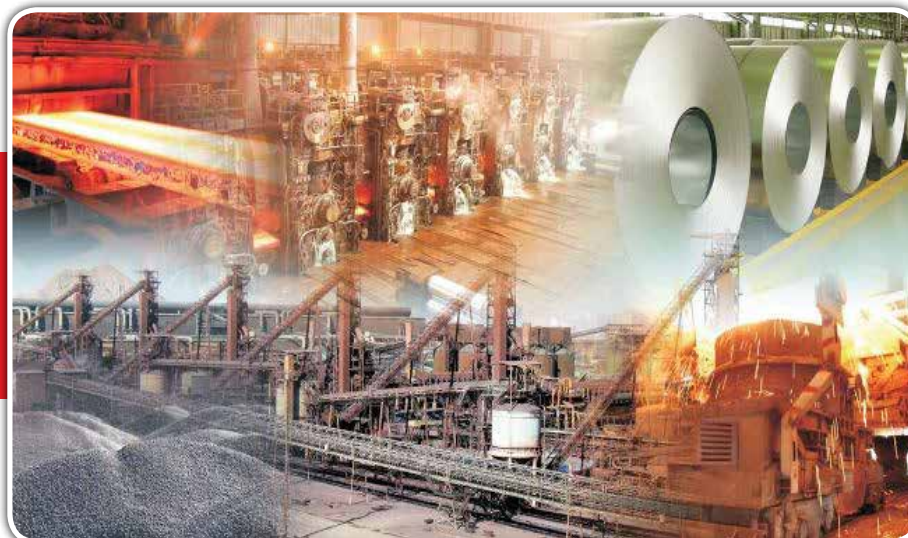
با وجود تلاش پهلوی اول برای صنعتی شدن کشور به دلیل درگیر شدن ایران با تبعات جنگ جهانی دوم؛ برنامه‌های چیده شده در این دوره به دلیل بحران‌های بین‌المللی ابتر ماند. این رکود در دوران پهلوی دوم یعنی دهه ۱۳۳۰ به مدد صنایع وارداتی مونتاژ از رکود خارج شد. در دهه ۴۰ بخش عمده‌ای از اعتبارات عمرانی دولت صرف توسعه زیربنای شد، اما اهداف برنامه به دلیل فزونی بیش از حد درآمدهای نفتی محقق نشد. برخی از اقتصاددانان ریشه بسیاری از خط مشی‌های غلط توسعه صنعتی کشور را مربوط به این دوره می‌دانند. پس از پیروزی انقلاب اسلامی و توجه راهبردهای کلان کشور به خروج از وابستگی و تأکید بر استقلال اقتصادی؛ صنعت وارد برهه جدیدی شد.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی با وجود جنگ تحمیلی هشت ساله و فشارها و تحریم‌های اقتصادی؛ جمهوری اسلامی ایران توانست در توسعه صنایع مادر، سدسازی و پروژه‌های عظیم تولید برق و افزایش شمار شهرک‌های صنعتی گام‌های بلندی بردارد. به طوری که تعداد واحدهای صنعتی در ۴۰ سال گذشته از ۱۵۰۳ واحد به بیش از ۸۵ هزار واحد رسیده و تعداد معادن فعال کشور از ۱۹۵ به ۶۳۰۰ معدن افزایش یافته است.

خودکفایی در استخراج مس

صنعت مس از جمله صنایع کلیدی در جهان محسوب می‌شود که پیشرفت در این صنعت، پایه رشد و پیشرفت در بسیاری از صنایع است. رشد این صنعت طی سال‌های پس از انقلاب خیره‌کننده بوده؛ به طوری که می‌توان گفت صنعت مس در ایران همراه با انقلاب اسلامی متولد شده است.

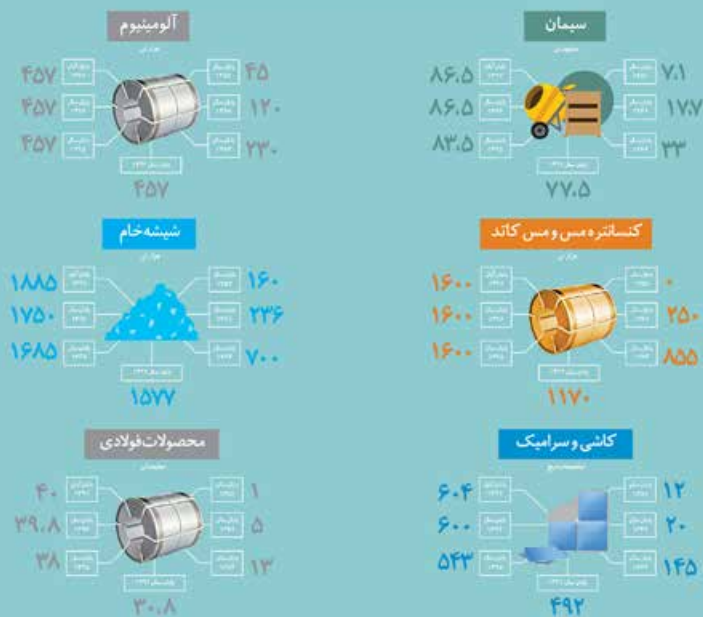
کشورمان به دلیل وضعیت زمین‌شناسی خاص و منحصر به فردی که دارد؛ از ذخایر فراوان مس برخوردار است. به ویژه آن که بخشی از کمربند جهانی مس از کشورمان عبور می‌کند. از مهمترین معادن واقع بر روی این کمربند می‌توان به معادن مس سرچشمه، میدوک، دره‌زار در استان کرمان و سونگون اهر اشاره کرد. سهم ایران از ۲۳ میلیون تن محصول مسی که به صورت کاتد در جهان تولید می‌شود؛ طبق گزارش گروه بین‌المللی مطالعات مس، یک درصد است که با توجه به اقدامات انجام شده، سهم ایران در سال ۱۴۰۰ به ۱٫۶ درصد خواهد رسید. ایران با دارا بودن بیش از ۲۲ میلیون تن ذخایر قابل بهره‌برداری مس؛ سهم ۹/۲ درصدی از ذخایر دنیا را داراست. میزان تولید معدنی مس کشور در سال جاری به حدود ۲۴۰ هزار تن خواهد رسید که ایران را جزء ۱۶ تولیدکننده برتر معدنی مس دنیا قرار داده است. با توجه به پروژه‌های پیش‌رو تا سال ۱۴۰۰ و به بهره‌برداری

شاخص‌های کمی و مقایسه‌ای بخش صنعت، معدن و تجارت

ظرفیت‌سازی

رسیدن آنها؛ سطح تولید کشور به میزان ۴۵۰ هزار تن مس معدنی خواهد رسید. پیشرفت‌های کشور در صنعت مس در دوره پس از انقلاب اسلامی فقط محدود به تولید محصول نهایی نبوده؛ بلکه در تولید و بومی‌سازی کارخانجات تولید مس و ابزارهای مورد استفاده نیز پیشرفت چشمگیری اتفاق افتاده است؛ به طوری که هم‌اکنون ۹۰ درصد قطعات مکانیکی، ۹۵ درصد آجر و سیمان نسوز، ۷۰ درصد قطعات برقی و ۶۰ درصد ابزار دقیق صنعت مس به صورت بومی و به کمک بخش خصوصی در کشور تولید می‌شود. این یعنی کشورمان در زنجیره تولید این صنعت استراتژیک به خودکفایی نسبی رسیده است.

ایران در میان ۱۰ کشور تولیدکننده فولاد

فولاد از مهمترین محصولات فلزی با کاربردهای وسیع است که نقش آن در صنایع به قدری حیاتی است که تقریباً تصور صنعتی بدون حضور فولاد غیرممکن به نظر می‌رسد.

از سال ۱۳۱۶ که آلمانی‌ها برنامه داشتند تا اولین کارخانه فولادسازی را در ایران راه‌اندازی کنند که کشتی حامل قسمت عمده تجهیزات این کارخانه توسط انگلیسی‌ها غرق شد تا سال ۱۳۹۷ که تولید فولاد خام ایران ۲۰.۸ به حدود ۲۲ میلیون تن رسیده است، بیش از ۸ دهه زمان می‌گذرد؛ اما سرعت پیشرفت این صنعت طی چهار دهه اخیر به شدت بالا بوده و حرکت جهشی اتفاق افتاده است.

در حالی ظرفیت تولید فولاد قبل از انقلاب نزدیک به ۷۰۰ هزار تن بود که امروز ظرفیت کشور به حدود ۳۴ میلیون تن رسیده است. یعنی نسبت به قبل از انقلاب؛ ظرفیت تولید فولاد در ایران بیش از ۴۸ برابر افزایش یافته است. ضمناً ظرفیت تولید زنجیره فولاد در ایران یعنی از تولید مواد اولیه تا محصول نهایی به ۲۲۰ میلیون تن رسیده است که باعث شده تا ایران بر اساس گزارش انجمن جهانی فولاد در ردیف سیزدهمین تولیدکننده بزرگ فولاد در جهان قرار گیرد.

البته حرکت رو به شد کشور به اینجا ختم نمی‌شود و برنامه‌ریزی‌ها به سمتی است که تا سال ۱۴۰۴ ایران به ظرفیت تولید ۵۵ میلیون تن در سال و صادرات ۱۵ میلیون تن فولاد برسد که البته با توجه به رتبه دوم ایران در تولید آهن اسفنجی در جهان و کسب رتبه یک بیشترین رشد تولید جهان در سال ۲۰۱۷ این هدف اصلاً دور از دسترس نیست.

صنعت کاغذ؛ نیازمند بازبینی سیاست‌ها

تولید کاغذ در کشور همواره با افت‌وخیزهای فراوانی رو به رو بوده است. توسعه صنایع هوشمند و بی‌نیازی از کاغذ در بسیاری از مراودات و امور اداری از یک سو و تلاش برای بقای جنگل‌ها و کاهش قطع درختان از سوی دیگر باعث توجه به کیفیت صنعت کاغذ به جای کمیت آن شده است.

منویات رهبر معظم انقلاب نیز گواهی بر اهمیت صنعت کاغذ است. هر چند که ایشان همواره بر حمایت از صنعت چاپ و نشر کتاب تأکید دارند؛ اما در آخرین بازدیدشان از نمایشگاه بین‌المللی کتاب، تولید کاغذ در کشور را از جمله تولیدات امتداددار خواندند و خاطرنشان کردند: مهم‌ترین تولید ملی؛ تولید امتداددار است که با برطرف شدن مشکلات کارخانه‌های کاغذ قطعاً راه برای کتابخوانی بیشتر و ارزان شدن قیمت کتاب هموارتر می‌شود. براساس آمارهای رسمی تولید انواع کاغذ در سال ۵۷ حدود ۷۳ هزار تن بوده که تا سال ۹۶ به ۷۶۷،۹ هزار تن افزایش یافته است. □

شاخص‌های کمی بخش صنعت معدن و تجارت در چهار دهه اخیر

عملکرد ۴ دهه بخش معدن و صنایع معدنی؛

رشد ظرفیت سازی، تولید و سرمایه گذاری

سنگ آهن، فولاد و مس؛ پیشرو در ظرفیت سازی

محصول	سال ۵۷	سال ۹۶	پیش بینی سال ۹۷
فولاد	۳۶۸	۲۱۸۴۰	۲۵۰۰۰
محصولات فولادی	۳۶۸	۱۹۷۷۶	۱۹۰۰۰
سنگ آهن	۸۹۱	۷۴۱۰۰	۷۵۰۰۰
مس	۰	۱۶۳	۲۰۰
آلومینیوم	۱۸	۳۳۷	۳۴۵
کنسارته زغال سنگ	۵۰۴	۱۴۹۶	۱۵۰۰
سیمان	۸۰۰۰	۵۵۱۹۲	۸۲۰۰۰

*تولید سال ۹۵ برابر با ۱۹۳ هزار تن بود اما با توجه به صرف مدت زمانی برای تغییر تکنولوژی، تولید سال گذشته کاهش یافت.

اجرای طرح ها و پروژه های استراتژیک

طی این سال ها به رغم وجود مشکلات تحریم و جنگ تحمیلی؛ طرح های عظیم و متفاوتی به سرانجام رسیده است. امروز در بخش معدن ۱۱۰ هزار نفر و در بخش صنایع معدنی ۶۰۰ هزار نفر مشغول به کار هستند.

در این میان طی سال های ۸۱ (آغاز فعالیت ایمیدرو) تا آبان سال جاری بیش از ۱۱۱ طرح معدنی و صنایع معدنی راه اندازی شده که از ارزش ۱۴,۴ میلیارد دلار برخوردار است. این تعداد طرح ۴۵ هزار شغل مستقیم و ۱۰۰ هزار شغل غیرمستقیم ایجاد کرده است.

افزایش ظرفیت های تولید، سرمایه گذاری، فعالیت های اکتشافی، رشد اشتغال و توسعه زیرساخت ها از جمله اقداماتی است که طی ۴۰ سال اخیر از سوی وزارت خانه های سابق صنایع، معادن و فلزات، صنایع و معادن و همچنین وزارت صنعت، معدن و تجارت و مجموعه ایمیدرو (از سال ۸۱ به این طرف) و بخش خصوصی به ثمر نشسته است. در همین حال آمارها نشان می دهد که بخش قابل توجهی از این ظرفیت ها طی سال های گذشته ایجاد شده است.

نگاه کلان به عملکرد ۴۰ سال گذشته

طی ۴ دهه اخیر شاهد رشد ظرفیت های تولید در بخش معدن و صنایع معدنی بوده ایم؛ به طوری که رشد ظرفیت های سنگ آهن، فولاد و مس بیشترین رشد تولید را به ثبت رسانده اند. جدول زیر نشان دهنده این است که میزان تولید فولاد از ۳۶۸ هزار تن با رشد حدود ۶۰ برابری به بیش از ۲۱ میلیون و ۸۰۰ هزار تن رسیده است. تولید محصولات فولادی هم با رشد ۵۳ برابری از ۳۶۸ هزار تن به بیش از ۱۹ میلیون تن افزایش یافته است. در این مدت تولید سنگ آهن افزایش ۸۳ برابری تجربه کرده است.

جدول رشد تولید ۹۷ نسبت به ۵۸ (هزار تن)

احداث کارخانه طلای زرشوران
احداث واحد پایلوت تیتانیوم کهنوج
احداث واحد پایلوت کرین کک
احداث واحد پایلوت آنتیموان سفیدابه
احداث واحد تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران
احداث واحد تولید عناصر نادر خاکی

احداث مناطق ویژه اقتصادی بخش معدن و صنایع معدنی
ایجاد زیرساخت‌های گسترده در بخش معدن و صنایع معدنی از جمله راهسازی، برق‌رسانی و احداث بندار تخصصی

اکتشاف

تمرکز بر اجرای برنامه‌های جدید اکتشاف؛ از اقدامات اساسی سازمان ایمیدرو طی ۵ سال گذشته بوده است. با این حال ارقام اکتشافی از سال ۸۲ به این سو نشان دهنده رشد عملکرد در این حوزه است. عملکرد اکتشاف در دو بخش حفاری و صرف بودجه مورد بررسی قرار گرفته است؛ به گونه‌ای که میزان حفاری‌ها از ۲۵ هزار و ۴۸۰ متر در سال ۸۲ به بیش از ۱۱۹ هزار متر در سال ۹۶ رسید. همچنین سرمایه‌گذاری در این بخش نیز از ۴۹ میلیارد ریال به ۱۱۴۷ میلیارد ریال سال قبل افزایش یافت.

از سوی دیگر با اجرای برنامه ۲۷۰ هزار کیلومتر مربعی اکتشاف؛ از اواخر سال ۹۲ شاهد اوج‌گیری فعالیت‌های اکتشافی توسط سازمان ایمیدرو بودیم. طی این مدت بیشترین حفاری‌ها در سال ۹۳ به ثبت رسید و از ۲۱۲ هزار متر عبور کرد، اما بیشترین رقم سرمایه‌گذاری در این بخش نیز به سال ۹۴ اختصاص یافت که در آن سال بیش از ۱۲۸۹ میلیارد ریال هزینه شد.

طی ۹ ماه سال جاری نیز نزدیک به ۵۲۰ میلیارد ریال صرف برنامه‌های اکتشافی توسط ایمیدرو و شرکت‌های تابعه شد. میزان حفاری‌های انجام شده در این مدت نیز به بیش از ۷۲ هزار متر رسید.

دستاوردها و اقدامات دیگر پس از انقلاب اسلامی

بومی‌سازی دانش فنی کارخانه احیای مستقیم فولاد تحت عنوان پِرد (PERED)

بومی‌سازی بخش‌هایی از کارخانه‌های گندله و کنسانتره سنگ آهن انتقال دانش فنی مهندسی پروژه‌های اجرا شده در بخش معدن (به ویژه در صنعت فولاد و آلومینیوم) به داخل کشور تکنولوژی شارژ گرم (Hot charging) در تولید آهن اسفنجی و همچنین شمش ریخته‌گری

توسعه و اجرای فناوری بیولیچینگ مس

احداث مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی کرج به عنوان بزرگ‌ترین مرکز تحقیقاتی بخش معدن در خاورمیانه
احداث کارخانه فولاد مبارکه به عنوان تولید کننده بزرگ‌ترین ورق‌های فولادی تخت در خاورمیانه
بهره‌برداری از معادن بزرگ سنگان، چادرملو، گل‌گهر، سرب‌وروی مهدی‌آباد و سرب‌وروی انگوران
صدور خدمات فنی مهندسی صنعت سیمن به خارج از کشور و احداث ۲ واحد تولید سیمن در سوریه و ونزوئلا
احداث بندر منطقه ویژه خلیج فارس و دستیابی به ظرفیت توسعه حمل و بارگیری ۱۲ میلیون تن

برنامه‌ریزی‌های انجام شده نیز حاکی از آن است که تا سال ۱۴۰۰ افزون بر این، ۴۲ هزار شغل ایجاد خواهد شد که حاصل ۱۶ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خواهد بود. در این میان ۵۴ طرح مشارکتی و دولتی وجود دارد. همچنین ۴۹ پروژه توسعه‌ای نیز مشمول کمک می‌شوند.

عملکرد ۵ سال گذشته: اوج‌گیری سرمایه‌گذاری و رشد ظرفیت‌های تولید

حال چنانچه نگاهی نیز به عملکرد ۵ سال گذشته داشته باشیم؛ بخش معدن و صنایع معدنی شاهد راه‌اندازی بیش از ۶۳ طرح به ارزش بیش از ۵ میلیارد دلار شد. همچنین طی ۹ ماه سال جاری نیز ۶ طرح به ارزش بیش از ۵۸۵ میلیون دلار افتتاح شده است. از سوی دیگر تا انتهای سال جاری نیز ۱۹ طرح در نوبت راه‌اندازی قرار دارند که با احتساب پروژه‌های افتتاح شده به ارزش دو میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار می‌رسد.

عملکرد کلان ایمیدرو در توسعه بخش معدن و صنایع معدنی

ایجاد ظرفیت‌های فلزات اساسی از سال ۸۱ الی ۹۷ - هزار تن			
ظرفیت (پیش‌بینی) سال ۹۷	ظرفیت - سال ۹۶	ظرفیت - سال ۸۱	نام محصول
۳۴۶۰۰ (۴۳ برابری)	۳۲۵۰۰	۸۰۰۰	شمش فولاد
۴۵۹ (۲۴ برابری)	۴۵۹	۱۹۰	کاتد مس
۴۷۵ (۲۲ برابری)	۴۲۲	۲۱۶	آلومینیوم

طرح‌های شاخص سال‌های ۹۲ تا ۹۷

احداث کارخانه‌های فرآوری سنگ آهن در سنگان به ظرفیت ۱۰ میلیون تن و سرمایه‌گذاری ۱۰ هزار میلیارد تومانی با مشارکت بخش خصوصی
توسعه بندر منطقه ویژه خلیج فارس و دو برابر شدن ظرفیت حمل و بارگیری به ۱۲ میلیون تن
راه‌اندازی ۴ طرح از فولادهای استانی به ظرفیت تولید ۳,۲ میلیون تن آهن اسفنجی
راه‌اندازی نخستین کارخانه کنسانتره سنگ آهن هماتیته
راه‌اندازی نخستین کارخانه ذوب مس به روش فلش
تولید کاتد مس به روش تانک باپولیچینگ

معاون اول رییس جمهوری در مراسم افتتاح پروژه های گروه میدکو اعلام کرد:

ایران؛ دهمین تولیدکننده بزرگ فولاد جهان

مسکن رونق پیدا خواهد کرد بنابراین بازار خوبی برای صنعت فولاد در سال آینده ایجاد خواهد شد. رضا رحمانی افزود: برنامه های کاملی در حوزه معدنی از اکتشاف تا تولید در وزارت صنعت، معدن و تجارت طراحی شده است.

وی به تبیین اقدامات وزارت صنعت، معدن و تجارت در حوزه معدن و تکمیل زنجیره فولاد پرداخت و بیان کرد: انجمن جهانی فولاد در سال ۲۰۱۷ اعلام کرده که یک هزار و ۶۸۰ میلیون تن فولاد خام در دنیا تولید شده که از این میزان ۲۲ میلیون تن مربوط به ایران بوده که ۲۲ درصد نسبت به گذشته رشد داشته است که رشد تولید فولاد خام در جهان ۶ درصد بوده و نشان دهنده آن است که ایران بالاترین رشد در تولیدکنندگان عمده جهان را به خود اختصاص داده است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: هم اکنون ۶۲ درصد فولاد خام خاورمیانه متعلق به جمهوری اسلامی ایران است. وی افزود: خوشبختانه با همت جوانان این مرز و بوم توانسته ایم در ۶ سال گذشته کشورهای مطرح فولادی جهان را پشت سر بگذاریم؛ به طوری که هم اکنون به رتبه دهم تولید فولاد خام دنیا رسیده ایم، این در حالی است که در ابتدای دولت تدبیر و امید رتبه جمهوری اسلامی در تولید فولاد خام در دنیا، پانزدهم بوده است.

رحمانی تصریح کرد: در حال حاضر ۱۱۰ میلیون تن پروژه تعریف شده در زنجیره فولاد در حال اجراست و همچنین ۲۰ میلیون تن پروژه بزرگ فولادی در سواحل جنوبی کشور تعریف شده که به این زنجیره اضافه خواهد شد. وی ادامه داد: در سال ۵۷ میزان تولید زنجیره فولاد

در چهلیمین سالگرد انقلاب اسلامی، بردسیر کرمان میزبان معاون اول رییس جمهوری، وزیر صنعت، معدن و تجارت و برخی مسئولان کشوری و استانی برای افتتاح پروژه فولاد این شهر با ظرفیت تولید سالانه یک میلیون تن فولاد بود.

اسحاق جهانگیری در مراسم افتتاح این پروژه مهم با اشاره به اینکه ایران طی سال های اخیر در بخش فولاد به پیشرفت های بزرگی رسیده و هم اکنون دهمین سازنده بزرگ فولاد در دنیا هستیم، گفت: در برخی رشته های صنعتی ذخیره نیروی انسانی کم نظیری در اختیار داریم و به لحاظ توان مهندسی برای تجهیزات کارخانه در بسیاری صنایع و صنعت فولاد از توانمندی ویژه ای برخورداریم. به گفته وی، توانمندی ایران به نقطه ای رسیده که ایرانیان بسیاری از حلقه های ابتدایی تا انتهای رشته های صنعتی و معدنی را مدیریت می کنند و باید این ظرفیت ها را به کانون های توسعه تبدیل کنیم. جهانگیری تصریح کرد: سال ۲۰۱۸ در تولید فولاد خام دهمین کشور دنیا بودیم که موفقیت بزرگی برای کشور بود، این در حالی است که زمانی بین تولیدکنندگان فولاد مطرح نبودیم. وی خاطرنشان کرد: ایران امروز در بین تولیدکنندگان فولاد به روش آهن اسفنجی در رتبه دوم دنیا قرار دارد.

بازار خوب فولاد در سال آینده

وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز در این مراسم از فعال شدن صنعت ساختمان کشور سخن به میان آورد و بیان کرد: در سال آینده حوزه

کشور، ۲/۴ میلیون تن بوده که امروز این رقم به حدود ۲۰۵ میلیون تن رسیده است و در ابتدای دولت یازدهم و دوازدهم میزان تولید ما در زنجیره فولاد ۱۲۳ میلیون تن بوده که در دهه فجر امسال با افتتاح چند طرح فولادی دیگر، به ۲۲۰ میلیون تن خواهد رسید.

وزیر صمت از پیشرفت ایران در سخت‌ترین شرایط سخن گفت و بیان کرد: خوشبختانه هم اکنون زنجیره تولید فولاد در کشور تکمیل و متوازن شده است و به جرات می‌توان این ادعا را داشت که در سال‌های اخیر خام‌فروشی در این حوزه بسیار کاهش یافته است. رحمانی خاطرنشان کرد: در کشور ۵۵ میلیون تن تولید زنجیره فولاد هدف‌گذاری شده که تا سال ۱۴۰۴ شرایط صادرات آن باید حداقل سالی ۱۵ میلیون تن باشد که این قابل تحقق است لذا برای تکمیل این زنجیره به منابع مالی حدود ۸ میلیارد یورو نیاز داریم.

وی با اشاره به اینکه ایران هم اکنون در حوزه مس رتبه پانزدهم دنیا را به خود اختصاص داده است، گفت: به دنبال آن هستیم که رتبه جمهوری اسلامی را در حوزه تولید مس به دوازدهم دنیا و رتبه تولید آلومینیوم را از هجدهم دنیا به چهاردهم برسانیم ضمن آنکه هدف‌گذاری تولید ۵۵ میلیون تن فولاد نیز برنامه‌ریزی شده است که سهم استان کرمان ۱۰ میلیون تن خواهد بود.

وزیر صمت ادامه داد: هم‌اکنون در صنعت فولاد از صفر تا صد در داخل کشور تولید می‌شود و می‌توان این ادعا را داشت که کاملاً این صنعت در کشور بومی شده و این مهم یکی از دستاوردهای چهل سالگی انقلاب اسلامی است. وی اظهار کرد: در ابتدای دولت تدبیر و امید تولید سنگ‌آهن در کشور ۶۳ میلیون تن و امروز این تولید به حدود ۸۰ میلیون تن رسیده است، ضمن آنکه با اکتشافات جدید ذخیره سنگ‌آهن کشور به حدود ۲/۵ برابر خواهد رسید.

مدیرعامل بانک پاسارگاد نیز در آستانه راه‌اندازی طرح‌های زنجیره فولاد میدکو در کرمان گفت: سرمایه‌گذاری میدکو در طرح‌های معدن

نیاز به تلفیق توانایی‌های مالی و فنی برای ایجاد بنگاه‌های بزرگ داریم

و صنایع معدنی ۶ میلیارد دلار است. مجید قاسمی افزود: این بانک پشتیبان طرح‌های صنعتی و معدنی میدکو است.

مدیر عامل شرکت مادر تخصصی میدکو نیز در مراسم افتتاح کارخانه فولادسازی بردسیر و بوتیا با بیان این مطلب که پروژه‌های میدکو تا یک سال آینده به اتمام می‌رسند، اظهار کرد: با افتتاح پروژه‌های امروز ۴/۵ میلیون تن ظرفیت تولید فولاد را در سطح شرکت‌های میدکو خواهیم داشت که با افتتاح این طرح‌ها جمعاً برای یک هزار و ۲۰۰ نفر اشتغال مستقیم و برای ۱۳ هزار و ۵۰۰ نفر دیگر اشتغال غیرمستقیم ایجاد خواهد کرد.

به گفته علی اصغر پورمند کارهای نصب کارخانه فولادسازی بوتیا تا آخر سال ۹۸ به اتمام خواهد رسید و با افتتاح ۳۵ پروژه میدکو در سطح کشور ۸ میلیون تن کنسانتره و ۷/۵ میلیون تن گندله تولید خواهد شد. برای اجرای این پروژه‌ها ۲۲ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری صورت گرفته که ۴/۲ میلیارد دلار آن تاکنون هزینه شده است که بیشتر آنها در کرمان اجرا شده‌اند.

وی از نبود برند مطرح ایرانی در جهان کله و بیان کرد: میدکو یک بنگاه بزرگ اقتصادی صد درصد خصوصی و سهامی عام با ۱/۵ میلیون نفر سرمایه‌گذار مستقیم و غیرمستقیم است بنابراین باید تلفیق توانمندی‌های مالی و فنی برای به‌وجود آمدن بنگاه‌های بزرگ داشته باشیم.

کارخانه ۲/۵ میلیون تنی گندله‌سازی شرکت بوتیای ایرانیان نیز با میزان سرمایه‌گذاری ۷۰۰ میلیارد تومان با حضور معاون اول رئیس‌جمهوری افتتاح شد. با آغاز به کار این واحد صنعتی برای ۳۰۰ نفر به‌صورت مستقیم و ۳۵۰۰ نفر به‌صورت غیرمستقیم فرصت اشتغال ایجاد می‌شود. ■

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در اصفهان اعلام کرد:

ذوب آهن پیشگام استفاده بهینه و باز چرخانی آب در صنعت کشور

ذوب آهن به انجام رساند و ارزش زیادی نیز برای استان اصفهان و صنایع این استان دارد؛ پروژه قطار شهری از اصفهان به سمت غرب استان است که قطعاً اثرات زیست محیطی بسیاری دارد.

استاندار اصفهان با اشاره به مشکلات ذوب آهن در تامین مواد اولیه گفت: اقدامات مختلفی برای حل این مشکل در دست اقدام است. پروژه دو بانده شدن راه آهن بافق - اصفهان که ردیف بودجه نیز دارد، می تواند در این امر موثر و گره گشا باشد و هزینه های شرکت ذوب آهن را نیز کاهش دهد.

وی در ادامه اهتمام این شرکت در کاهش ۳۵ درصدی مصرف آب را شایسته قدردانی دانست و گفت: رسیدگی به مشکلات ذوب آهن اصفهان اهمیت خاصی دارد و استانداری آمادگی لازم برای هرگونه حمایت از این واحد صنعتی را دارد.

دکتر محمد رضوانی فر مدیرعامل هلدینگ شستا نیز در این نشست از ایجاد یک میز تخصصی و کارگروه مستمر برای رسیدگی به مشکلات ذوب آهن اصفهان خبر داد و گفت: هم اکنون اقدامات خوبی برای تهاتر بدهی های این شرکت صورت گرفته است که البته تداوم دارد.

وی افزود: در راستای حمایت از سهام این شرکت منابع حاصل از دارایی ذوب آهن اصفهان برای افزایش سرمایه به کار گرفته می شود.

مدیرعامل هلدینگ شستا همچنین گفت: برای تامین مواد اولیه شرکت ذوب آهن تفاهم نامه ای در دست امضاء است تا در صورت تایید ۶ و نیم میلیون تن سنگ آهن برای این شرکت تامین شود.

وی ابراز امیدواری کرد که با همکاری و حمایت مسئولان این شرکت به روزهای اوج خود بازگردد.

احمد زمانی مدیرعامل شرکت صدر تامین هم در این نشست گفت: شرکت ذوب آهن اصفهان اگرچه در اصفهان قرار دارد، اما تاثیرات و اهمیت ملی دارد؛ در نتیجه مشکلات و مسائل آن هم در سطح ملی قابل تحلیل است.

نشست بررسی دستاوردها، عملکرد و مشکلات ذوب آهن اصفهان با حضور دکتر محمد شریعتمداری وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و هیات همراه، دکتر عباس رضایی استاندار اصفهان، جمعی از مسئولان هلدینگ شستا و مسئولان شرکت ذوب آهن اصفهان برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی شرکت ذوب آهن؛ دکتر محمد شریعتمداری در این نشست گفت: بسیار علاقه مند بودم که با حضور در شرکت ذوب آهن اصفهان، مادر صنعت فولاد کشور؛ قدردان زحمات تلاشگران این شرکت باشم، اما قطعاً در اولین فرصت در بین تلاشگران این شرکت حاضر خواهم شد.

وی افزود: ایجاد ذوب آهن اصفهان یکی از مهمترین ابعاد توسعه کشور که بخش صنعت است را رقم زد و در رشد ظرفیت تولید فولاد کشور که امروز به ۲۵ میلیون تن رسیده، نقش مهمی ایفا کرده است.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی افزایش بهره وری نیروی انسانی، ایجاد امنیت شغلی و صیانت از نیروی انسانی را بسیار مهم دانست که در مجموعه موجب افزایش ارزش افزوده برای سازمان می شود.

این مقام مسئول از شرکت ذوب آهن اصفهان به دلیل کاهش ۳۵ درصدی در مصرف آب قدردانی و تصریح کرد: این مجتمع عظیم صنعتی پیشگام استفاده بهینه و باز چرخانی آب در صنعت کشور محسوب می شود.

دکتر شریعتمداری با اشاره به مشکلات ذوب آهن در تامین مواد اولیه گفت: این مجتمع عظیم صنعتی در راه اندازی معادن کشور نقش مهمی ایفا کرده است و هم اکنون هم برند آن در بسیاری از معادن می درخشد، اما امروز با مشکلاتی مواجه است که برای حل آنها باید اقدامات لازم در حوزه مدیریت و مالکیت معادن انجام شود.

دکتر عباس رضایی استاندار اصفهان نیز در این نشست تلاشگران ذوب آهن اصفهان را سرمایه ای ارزشمند برای نظام جمهوری اسلامی دانست و گفت: یکی از پروژه های مهمی که می توان با ریل تولیدی

حضور ذوب آهن در نهمین همایش و نمایشگاه چشم انداز فولاد و معدن ایران

شرکت ذوب آهن اصفهان در نهمین همایش و نمایشگاه چشم انداز فولاد و معدن ایران با نگاهی به بازار حضوری فعال داشت.

به گزارش روابط عمومی شرکت ذوب آهن اصفهان؛ در این همایش که جمعی از مدیران، کارشناسان صنعت فولاد و معدن کشور و میهمانان خارجی حضور داشتند؛ شرکت ذوب آهن نیز مهمترین دستاوردهای خود را در نمایشگاه جنبی همایش در معرض دید علاقمندان به نمایش گذاشت.

دکتر جعفر سرقینی معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت در بازدید از غرفه ذوب آهن اصفهان گفت: یکی از پنج موفقیت بزرگ اقتصادی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی؛ فولاد است. وی افزود: وزارت صنعت، معدن و تجارت با پایش بازار، تشکیل اتاق فکر و جلسات هفتگی؛ مشکلات واحدهای صنعتی و تولیدی را بررسی می کند و منتظر نظرات مدیران عامل و کارشناسان واحدها می باشد. دکتر خداداد غریب پور معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) نیز در بازدید از غرفه این شرکت گفت: در حال حاضر ظرفیت تولید فولاد کشور به ۳۵ میلیون تن رسیده است و در سال جاری ایران به عنوان دهمین کشور تولیدکننده فولاد در جهان معرفی شد.

مهندس محمود کیوان آرا معاون اسبق بهره برداری شرکت ذوب آهن اصفهان در این زمینه گفت: ریشه همه ما ذوب آهن اصفهان است و این کارخانه؛ خانه اول ماست. مهندس سیروس موتمن از معاونان و مشاوران سابق مدیرعامل ذوب آهن نیز گفت: در آغاز شکل گیری شرکت ذوب آهن اصفهان و طی ۳۰ سال با افتخار و با نهایت علاقه و انگیزه در این شرکت کار کردیم و با توجه به تعامل و همکاری ها در سال های بعد، همواره افتخار می کنیم که نسل حاضر نیز همان شاگردان و همکاران ما به عنوان بهترین وارث در حال انجام وظیفه و تداوم افتخارات گذشته هستند.

مهندس موتمن در پایان افزود: مهندس یزدی زاده مدیرعامل فعلی شرکت ذوب آهن سسمبل افتخارات نسل دوم ذوب آهن و ادامه دهنده آرزوها و خواسته های مردم و بزرگان فولاد کشور است که با همکاری کارکنان شریف شرکت، موفقیت های ذوب آهن را دو چندان خواهد کرد. □

وی افزود: ذوب آهن اصفهان با توجه به امکانات کنونی خود قادر به تولید ۴ میلیون تن فولاد در سال است اما هم اکنون این مقدار تولید ندارد؛ بنابراین تلاش ما این است که این ظرفیت محقق شود تا مشکلات این مجموعه کاهش یابد.

مدیرعامل شرکت صدر تأمین تصریح کرد: برخی از خصوصی سازی های صورت گرفته غیرکارشناسی بود که متأسفانه بخش مهمی از این آسیب ها متوجه ذوب آهن اصفهان گردید و باعث شد این شرکت امروز با مشکل تأمین مواد اولیه مواجه باشد. زمانی گفت: شرکت ذوب آهن اصفهان باید سهم بیشتری در صنعت فولاد کشور داشته باشد. در همین راستا با ریسک پذیری بالا به دنبال این افزایش سهم هستیم. امید است این صنعت ملی به ویژه در امر تولید شکوفاتر از گذشته باشد.

مهندس منصور یزدی زاده مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان نیز از دستاوردهای اخیر این شرکت خبر داد و گفت: همزمان با آغاز دهه مبارک فجر تلاشگران ذوب آهن اصفهان موفقیت های خوبی را کسب کرده اند که اخبار آن به زودی منتشر خواهد شد.

وی افزود: هم اکنون پارت دوم ریل UIC60 ذوب آهن اصفهان برای تحویل به بازار آماده می باشد و قراردادهایی نیز برای تحویل ریل منعقد شده است.

مهندس یزدی زاده گفت: این شرکت امروز با توان و دانش تلاشگران خود قادر به تولید تمام انواع ریل مورد نیاز کشور است.

وی تصریح کرد: شرکت ذوب آهن اصفهان امروز تنها با ۵۵ درصد ظرفیت خود فعالیت می کند که البته این امر ناشی از مشکل تأمین مواد اولیه است؛ بنابراین برای حل این مشکل به حمایت های دولت نیاز داریم که اقدامات خوبی نیز در حال انجام است. مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان با بیان اینکه امکانات و تجهیزات خوبی در این شرکت وجود دارد، تصریح کرد: درصددیم با همت پرسنل، بهره گیری بهینه از این امکانات و افزایش تولید؛ مشکلات معیشتی همکاران را برطرف کنیم. وی تلاش و خرد جمعی را عامل تحقق اهداف مدنظر عنوان کرد و اظهار داشت: در سایه برنامه ریزی و تلاش جمعی؛ تولید مقاطع مختلف ریلی و پروژه های شرکت به ثمر رسید که دستاوردهای ارزشمندی محسوب می شوند. □

مهندس نوریان مدیرعامل شرکت چادرملو:

واحد احیاء مستقیم مگامدول چادرملو آماده افتتاح شد

با تاخیر تحویل داده شد، اما خوشبختانه در حال حاضر همه تست های اولیه با موفقیت انجام شده و این واحد آماده افتتاح رسمی است. وی با یادآوری اینکه هر دو واحد فولادسازی و احیای چادرملو در اوج تحریمها و مشکلات اقتصادی کشور ساخته شده و بخش اعظم تجهیزات آن با بهره گیری از توان متخصصان و تولیدکنندگان داخلی بومی سازی شده است، افزود: کارخانه فولاد چادرملو در سال گذشته به بهره برداری رسید و تا پایان سال جاری بیش از ۸۰۰ هزار تن شمش فولاد تولید خواهد کرد که این میزان بیش از برنامه پیش بینی شده است. وی اظهار امیدواری کرد با وارد مدار شدن واحد احیای مستقیم چادرملو در سال آینده ظرفیت تولید شمش فولاد چادرملو نیز از مرز یک میلیون تن عبور کند.

نوریان مهمترین دستاورد این اقدامات توسعه بخش را خودتکایی چادرملو در تامین مواد اولیه در هر مرحله تولید، کاهش هزینه های حمل و نقل مواد اولیه و صرفه جویی در انرژی عنوان کرد و گفت: همه این اقدامات موجب افزایش راندمان و کاهش هزینه تولید و در نتیجه افزایش سودآوری شرکت خواهد بود که اتفاق مبارکی برای سهامداران حقیقی و حقوقی این شرکت است.

دوراندیشی و حاشیه امن در چادرملو

مهندس نوریان در ادامه در خصوص تاثیرات نوسان نرخ ارز بر روند فعالیت های شرکت معدنی و صنعتی چادرملو گفت: مدیران شرکت چادرملو در حد امکان پوشش تاثیرات نوسان نرخ های ارزی را در برنامه های شرکت پیش بینی کرده اند و تمام تلاش شرکت برای استفاده از تخصیص ارز در قالب سیاست های جاری بانک مرکزی معمول شده است. اما بی تردید در بهای تمام شده محصولات تولیدی مؤثر خواهد بود. این تاثیرات قیمتی با توجه به ترکیب هزینه های شرکت به طور عمده، بر روی هزینه تامین مواد اولیه کمکی شمش فولاد و قطعات و

با بهره برداری از واحد مگامدول احیاء مستقیم چادرملو؛ تولید شمش فولاد این کارخانه برای اولین بار در کشور به روش شارژ داغ یا (هات شارژ) تولید می شود.

مهندس محمود نوریان مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو ضمن بیان مطلب فوق گفت: در طراحی و ساخت کارخانه فولاد چادرملو با ظرفیت تولید سالانه ۱ میلیون و ۳۰۰ هزار تن شمش فولاد و نیز کارخانه احیای مستقیم این مجتمع؛ برای اولین بار در کشور از آخرین فناوری روز جهان یعنی تکنولوژی (هات شارژ) استفاده شده است.

وی افزود: در این روش آهن اسفنجی پیش از سرد شدن و با دمای حداقل ۶۵۰ درجه، مستقیماً وارد کوره های ذوب در کارخانه فولاد می شود و در نتیجه موجب صرفه جویی ۳۵ درصدی مصرف برق می شود. نوریان گفت: در روش قدیمی که در بیشتر واحدهای تولید شمش فولاد مرسوم است، آهن اسفنجی به صورت کاملاً سرد وارد کوره های ذوب می شود که برای ذوب آن نیاز به مصرف برق بیشتری است، اما در روش هات شارژ، آهن اسفنجی قبل از سرد شدن و با دمای ۶۵۰ درجه وارد کوره می شود و در نتیجه مصرف برق کاهش می یابد. علاوه بر آن در مصرف سایر اقلام از جمله الکتروود که یکی از گرانترین تجهیزات ذوب فولاد است و نیز نسوزها صرفه جویی می شود.

مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو اضافه کرد: یکی از ویژگی های دیگر در طراحی این واحد تولیدی؛ پیاده سازی سیستم خنک کننده های مدار بسته است که از هدر رفتن آب جلوگیری می کند، با اجرای این روش بالغ بر ۴۵ درصد در مصرف آب نیز صرفه جویی می شود.

مهندس نوریان در ادامه افزود: واحد مگامدول احیاء مستقیم چادرملو قرار بود تا پایان شهریور ماه امسال به بهره برداری برسد اما به دلیل مشکلات ترخیص کالا در گمرکات کشور بخشی از تجهیزات این واحد

کار هستند. همچنین علاوه بر واحدهای فرآوری و معدن ما بخش‌هایی در چادرملو داریم که طرح‌های دانش بنیان را پیگیری می‌کنند. مثلاً در بخش کنترل هوشمند (دیسپچینگ) حدود ۴۰ تا ۵۰ نفر مهندس کامپیوتر فارغ التحصیل دانشگاه یزد مشغول به کار هستند که کار کنترل و نظارت بر تمامی مراحل استخراج و حمل سنگ آهن را در معدن چادرملو بر عهده دارند.

از نظر میزان اشتغالزایی چادرملو نیز باید گفت: در واحد تولید فولاد که یکسال است که فعالیت خود را شروع کرده حدود ۸۰۰ تا ۸۵۰ نفر مشغول به کار هستند. در فولاد سرمدا برکوه هم حدود ۵۰۰ نفر مشغول به کار شدند. در حال حاضر بیش از ۷ هزار نفر به طور مستقیم در شرکت معدنی و صنعتی چادرملو و واحدهای زیر مجموعه آن مشغول به کار هستند و حدود ۴۲ هزار نفر نیز به طور غیر مستقیم اشتغال دارند. ■

لوازم یدکی با منشاء تأمین کننده خارجی تأثیر خواهد گذاشت. مدیر عامل چادرملو افزود: خوشبختانه با تمهیدات پیش بینی شده، قبل از آغاز تحریم های جدید، شرکت توانسته است با تأمین به موقع قطعات و لوازم یدکی پر مصرف خارجی، تا حدی اثرات منفی تحریم ها را در کوتاه مدت کاهش دهد.

نوربان اضافه کرد: مقدار موجودی های فعلی قطعات و لوازم یدکی پر مصرف خارجی به میزان ۲ سال مصرف ماشین آلات و تجهیزات معدن، کارخانه های تولید کنسانتره، گندله، آهن اسفنجی و فولاد را تأمین و از این لحاظ، شرکت در حاشیه امنیت نسبی قرار دارد.

مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو پاسخ به اینکه تحریم ها چه تاثیری در فعالیت واحدهای اقتصادی کشور گذاشته است گفت: بخش اعظم مشکلات واحدهای معدنی و صنعتی داخلی است و انتظار داریم نهادهای دولتی و قانونگذار با درک صحیح مشکلات و شرایط فعلی بخش معدن برای حل آنها چاره اندیشی کنند. وقتی صحبت از اقتصاد مقاومتی می شود؛ یعنی باید ملزومات آن را هم فراهم کنیم. نخستین گام تحقق این امر رفع موانع تولید و فراهم کردن زمینه های انگیزشی برای سرمایه گذاری و حرکت به سمت ارزش آفرینی در فعالیت های اقتصادی است.

وی تصریح کرد: باید به این نکته توجه کرد که ایجاد ارزش افزوده در هر صنعتی مستلزم شناخت کافی از بازار کسب و کار، برنامه ریزی مبتنی بر واقعیات و به دور از شعارزدگی و فراهم کردن زیرساخت های لازم توسعه است. فعالان بخش معدن هم از این قاعده مستثناء نیستند و الان مهمترین مسأله برای فعالان حال حاضر در صنعت سنگ آهن و صنایع معدنی برای توسعه بخشیدن به کسب و کار خود و افزایش بهره وری، تأمین منابع مالی است؛ به طوریکه بسیاری از طرح ها به دلیل نبود کمبود منابع مالی معطل مانده اند.

از طرف دیگر برای ادامه فعالیت دست اندرکاران معدن و صنایع معدنی داخل کشور باید انگیزه و مشوق های لازم را ایجاد کرد. از جمله این مشوق ها می توان به ثبات قوانین و مقررات، فراهم کردن زیرساخت های توسعه صادرات، ارائه تسهیلات برای نوسازی تجهیزات و بهره گیری از فناوری های نوین، بهسازی سیستم حمل و نقل و در نهایت واقعی کردن وجوه دریافتی از معادن همچون مالیات، عوارض، بهره مالکان و حقوق دولتی است. اگر این موانع مرتفع شود، بدیهی است که سرمایه گذارها نیز برای ورود به این بخش از صنعت تمایل نشان می دهند. نباید انتظار داشت که صاحبان سرمایه با وعده و وعید جذب بخش معدن شوند؛ بلکه آنها به رفتار، عملکرد و تصمیمات مسئولان و ضوابط و مقررات محیط کسب و کار نگاه و برای آینده خود تصمیم گیری می کنند.

مدیرعامل چادرملو با اشاره به اینکه معادن در اشتغالزایی مناطق محروم نقش مهمی دارند، افزود: اگر کسی می خواهد دنبال اشتغالزایی باشد باید معادن را فعال کنند؛ چراکه نه تنها مواد معدنی مورد نیازمان را از داخل کشور تأمین می کنیم؛ بلکه در مواردی که واردات هم داریم می توانیم با توسعه صنایع مرتبط با معدن، علاوه بر تولید شغل، جلوی واردات را هم بگیریم. من فکر می کنم با توجه به پراکندگی معادن حتی معادن کوچک می توانند اشتغال پزایی داشته باشند. از طرف دیگر معادن باعث آبادانی مناطق محروم هم می شود.

وی در خصوص ظرفیت اشتغالزایی چادرملو گفت: در حال حاضر اکثر کارهای شرکت توسط پیمانکاران اجرا می شود و پرسنل چادرملو عمدتاً در قسمت های مالی، اداری، بازرگانی، مهندسی و نظارت مشغول به

ارزانی مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان اعلام کرد:

فولاد هرمزگان در آستانه دستیابی به ظرفیت کامل تولید

وی با اشاره به روند رو به رشد دستاوردهای اجرای نظام‌های مشارکتی در فولاد هرمزگان خاطرنشان کرد: در این ۱۰ ماه میزان مشارکت کارکنان در نظام مشارکتی کارت سبز به ۷۳ درصد رسیده است. ارزانی درباره اقدامات انجام شده در مهندسی صنایع شرکت گفت: پیاده‌سازی نظام مدیریت ایمنی و بهداشت ISO 45001:2018، آماده‌سازی دریافت گواهینامه، پیاده‌سازی نظام مدیریت زیست‌محیطی ISO 14001:2015، خودارزیابی تعالی سازمانی و استخراج پروژه‌های بهبود و طراحی سه ساله نقشه راه تعالی از جمله اقدامات این بخش است. وی خاطرنشان کرد: در بخش فناوری اطلاعات بیش از ۲۰ پروژه توسعه سیستم انجام شد که می‌توان به برخی از آنها از جمله استقرار سیستم قیمت‌گذاری برای اعتمادسازی بیشتر مشتریان با مشخص کردن پارامترهای تاثیرگذار در قیمت، استقرار سیستم نوین آزمایشگاه، راه‌اندازی سیستم حمل مکانیزه برای افزایش سرعت بارگیری محصول و برقراری ارتباط سیستم‌های اتوماسیون اداری شرکت‌های فولاد هرمزگان و فولاد مبارکه اشاره کرد.

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان با تاکید بر اینکه بومی‌سازی در زمینه مواد اولیه، قطعات، تجهیزات و ماشین‌آلاتی که مصرف عمومی در صنایع کشور دارند در میان مدت سبب خودکفایی کشور می‌شود، گفت: این شرکت با ایجاد یک دیپارتمان مستقل بومی‌سازی در ساختار رسمی خود؛ توجه به بومی‌سازی را بیش از پیش در برنامه‌ها قرار داده است. این بخش در قالب گروه‌های کاری با گروه بهره‌برداری و بخش خرید و تحقیق و توسعه همکاری کرده و سعی می‌کند با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان و صنایع داخلی کشور؛ نیازهای داخلی شرکت را برطرف کند.

وی با اشاره به پروژه‌های جدید فولاد هرمزگان در حوزه بومی‌سازی افزود: طراحی و ساخت آب شیرین کن دریا به روش جذبی با استفاده از انرژی خورشیدی، طراحی و ساخت ابزار لبه‌یاب هوشمند مورد استفاده در فرآیندهای فرز کاری و ماشین کاری، فعال کردن کاتالیست‌های مستعمل واحد احیای مستقیم با استفاده از دی‌اکسید کربن فوق بحرانی و ساخت کریستالیزاتور از مهم‌ترین این پروژه‌هاست. وی با اشاره به رشد ۲۵ درصدی فروش داخلی فولاد هرمزگان گفت: میزان فروش ۱۰ ماهه در بازارهای داخلی و خارجی از مرز یک میلیون تن گذشته و درآمد شرکت از محل این فروش ۲۶ درصد رشد داشته است. وی همچنین کسب عنوان صادرکننده نمونه استان برای چهارمین سال متوالی را نیز از افتخارات شرکت در حوزه فروش دانست.

ارزانی تأمین نیازهای صنعتی کشور از طریق بومی‌سازی محصولات و استفاده از ظرفیت‌های داخلی را در راستای سیاست‌های کلان کشور دانست و اظهار کرد: شرکت فولاد هرمزگان در همین راستا با تمام توان سعی خواهد کرد تا نیاز صنایع داخلی به گریدهای ویژه فولادی را برطرف کند.

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان با اشاره به ساخت ۵ گرید جدید گفت: از ۵ گرید آلیاژی ویژه تولید شده؛ یک گرید مربوط به صنعت استراتژیک مخازن تحت فشار و دو گرید استحکام بالا مربوط به صنعت لوله برای کاربردهای خاص در پروژه‌های عمرانی و دو گرید نیز برای صنایع دریایی و نیروگاهی است که پیش از این اسلب مورد نیاز این محصولات از خارج از کشور تأمین می‌شد.

ارزانی خاطرنشان کرد: با ساخت گرید CK50 در سومین جشنواره ملی نوآوری محصول برتر ایرانی؛ موفق به دریافت لوح و تندیس ساخت محصول برتر شدیم. مدیرعامل فولاد هرمزگان با اشاره به نقش این شرکت در امر اشتغال‌زایی؛ تعداد نیروی انسانی شاغل در این مجموعه را ۱۵۹۰ نفر اعلام کرد و افزود: در این شرکت بیش از ۲۱۷۰ نفر نیز در قالب شرکت‌های پیمانکاری مشغول به کار هستند. ■

با رشد تولید در شرکت فولاد هرمزگان طی ۱۰ ماه سال جاری پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال ظرفیت اسمی تولید تحقق یابد و تولید این مجموعه به یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن برسد.

فرزاد ارزانی مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان با بیان این مطلب گفت: طی ۱۰ ماه سال جاری تولید تختال در شرکت فولاد هرمزگان با ۵۳ هزار و ۷۳۷ تن افزایش نسبت به مدت مشابه سال قبل به یک میلیون و ۲۱۶ هزار و ۵۱۵ تن رسید. وی در ادامه افزود: ایمنی در فولاد هرمزگان در نتیجه به‌کارگیری روز افزون دستورالعمل‌های ایمنی و بازرسی‌های در حین کار؛ ارتقای قابل توجهی یافته است. مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان روند کاهشی مصرف انرژی در این شرکت را قابل توجه دانست و افزود: مصرف ویژه آب مجتمع از ۳/۱۲ متر مکعب بر تن تختال به ۲/۹۰ متر مکعب بر تن تختال در دی ماه ۹۷ کاهش یافته است. همچنین در مصرف ویژه انرژی حرارتی از ۱۱/۸ گیگاژول بر تن تختال به ۱۱/۵ گیگاژول بر تن تختال طی مدت مذکور کاهش داشته‌ایم و به دنبال پروژه‌های گوناگون در مصرف ویژه انرژی کل از ۱۵/۶۱ گیگاژول بر تن تختال (متوسط سال ۹۶) به ۱۵/۲۹ گیگاژول بر تن تختال طی ۱۰ ماه سال ۹۷ رسیده‌ایم.

وی با تاکید بر اینکه در این مدت تولید آهن اسفنجی با ۱۰ درصد افزایش به یک میلیون و ۴۲۴ هزار و ۶۴۲ تن رسیده است، گفت: تولید این محصول در مدت مشابه سال گذشته یک میلیون و ۲۹۷ هزار و ۴۷۴ تن بوده است.

ارزانی با تاکید بر اینکه مصارف نسوز، اکسیژن، الکتروود گرافیتی نیز در این شرکت کاهش یافته است، خاطرنشان کرد: مصرف الکتروود در کوره‌های قوس الکتریکی از ۹۸/۱ kg/ton در سال ۹۶ به ۸۵/۱ kg/ton در ۱۰ ماه سال جاری کاهش یافته که این امر موفقیت چشمگیری در واحد فولادسازی محسوب می‌شود.

وی بازدهی کوره‌های قوس الکتریکی فولاد هرمزگان را در طول این مدت ۸۱/۳ درصد و بازدهی ریخته‌گری را ۹۷ درصد اعلام کرد و افزود: در این دو بخش نیز نسبت به مدت مشابه سال قبل با افزایش مواجه بوده‌ایم.

مدیرعامل فولاد هرمزگان با اشاره به پروژه‌های در دست اقدام شرکت تصریح کرد: در مدیریت مهندسی کارخانه ۱۹۵ پروژه از بخش‌های مختلف شرکت از جمله معاونت تکنولوژی و توسعه، معاونت خرید، معاونت بهره‌برداری، معاونت منابع انسانی، حراست و روابط عمومی در دست اقدام است.

همچنین در واحد کنترل کیفی و آزمایشگاه‌ها؛ آنالیزهای لازم برای کاهش تعداد آزمون‌های انجام شده در آزمایشگاه فولادسازی و احیای مستقیم برای کاهش هزینه‌ها در حال انجام است.

کشانی مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان:

مدیریت جهادی در خدمت رسانی به مردم مهم‌ترین آرمان انقلاب اسلامی است

محمد کشانی مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان برای دومین سال متوالی به عنوان مدیر نمونه جهادی کشور انتخاب شد و لوح تقدیر خود را در پنجمین همایش ملی مدیریت جهادی در سال ۹۷ دریافت کرد.

در این همایش که با حضور مسئولان بلندپایه کشوری و لشکری در سالن همایش‌های بین‌المللی صداوسیما برگزار شد؛ سردار سپهر دبیر کل این همایش در خصوص انجمن مدیریت جهادی اظهار کرد: این انجمن بر اساس مطالبات، رهنمودها و انتظارات مقام معظم رهبری در حوزه عزم ملی و مدیریت جهادی فعالیت می‌کند. بر این باوریم که برای حل مشکلات اقتصادی، دیپلماسی دفاعی، امنیتی و سازندگی و خدمت‌رسانی نیاز به تفکر و مدیریت جهادی و انقلابی است و اعتقاد داریم همانگونه که طی ۴۰ سال گذشته هر وقت در نقاط عطف انقلاب نیاز به یک حرکت پر تلاش داشتیم؛ با نگاه و انگیزه و روحیه جهادی آن بن‌بست‌ها را دور زدیم و موانع را برچیدیم.

محمد کشانی مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان در این خصوص اظهار داشت: انقلاب اسلامی ایران در سال ۵۷ با رهبری مدبرانه حضرت امام خمینی (ره) بدر امید را در دل تمامی مسلمانان و آزادگان جهان کاشت و آغاز حرکتی شد تا با تکیه بر توانمندی‌های خود و مستقل از ابرقدرت‌ها و زورگویان جهان؛ راهی نو در تفسیر استقلال، آزادی و جمهوری اسلامی بر نقشه جهان نقش ببندد.

کشانی با اشاره به لزوم پیاده‌سازی اصول و مبانی مدیریت جهادی و انقلابی همانند مدیریت رزمندگان در زمان جبهه‌های جنگ تحمیلی گفت: کارکنان فولاد خوزستان همانند مدیریت رزمندگان در زمان جبهه‌های جنگ تحمیلی، اصول و مبانی مدیریت را بر پایه کار جهادی و انقلابی بنا نهاده و امروز در جبهه تولید مشغول به فعالیت هستند. وی تأکید کرد: مطابق هر سال با هدف احیاء فرهنگ ایثار و رشادت و بیعت دوباره با آرمان‌های امام راحل، شهدا و انقلاب اسلامی؛ سیزدهمین یادواره شهدا، تجلیل از ایثارگران و گردهمایی بزرگ بسیجیان ۱۴ بهمن ماه مقارن با دومین روز ایام الله دهه مبارک فجر و با حضور شخصیت‌های استانی و کشوری، خانواده معظم شهدا، ایثارگران، جانبازان و جمع کثیری از بسیجیان و کارکنان برگزار شد.

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان ضمن ادای احترام به مقام شامخ شهدا و با اشاره به فرمایش امام خمینی (ره) بیان کرد: برای درک کامل ارزش خون شهیدانمان باید راه طولانی را پیمود و برای آیندگان ارزش جایگاه واقعی شهیدان را جستجو کرد.

کشانی گفت: در چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران وقتی به این راه چهل ساله نگاه می‌اندازیم چیزی جز اراده، ایمان، ایثار، شهادت، تلاش، سازندگی، پیشرفت،

امید و وحدت در کارنامه ملت شریف ایران نمی‌بینیم. وی افزود: امروز شرکت فولاد خوزستان با نگاه انقلابی و جهادی سعی دارد در راستای پیشبرد اهداف نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران قدم‌های موثری بردارد. کشانی افتتاح ورزشگاه فولاد خوزستان، تولید پایدار و بدون وقفه، صادرات بیش از ۷۳ درصد از محصولات در سال ۹۶ و ارزآوری برای کشور، کلنگ‌زنی کارخانه مگامدول آهن اسفنجی و کلنگ‌زنی بزرگترین پست GIS برق کشور، خرید ۶۷ درصد از سهام شرکت صنعتی و معدنی توسعه ملی برای تأمین کنسانتره و گندله مورد نیاز و خرید ۶۵ درصد از سهام شرکت صنعت فولاد شادگان را در راستای افزایش تولید و اشتغالزایی برای جوانان منطقه برشمرد.

وی گفت: مدیریت جهادی در خدمت‌رسانی به مردم، مهم‌ترین آرمان انقلاب اسلامی است و شرکت فولاد خوزستان در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی و خدمت‌رسانی به مردم نیز کارهای بزرگی نظیر توسعه فضای سبز به مساحت بالغ بر ۵۰۰ هکتار، کمک به مناطق محروم و مدارس، ویزیت رایگان بیماران و تأمین دارو، کمک‌رسانی به مناطق سیل‌زده و توزیع سرباره و راهسازی را به سرانجام رسانده است که همگی این اقدامات با نگاه و تفکر جهادی شکل گرفته و گوشه‌ای از فعالیت‌های شرکت فولاد خوزستان به شمار می‌رود که تلاش داریم در آینده با همین رویکرد جهادی و تفکر انقلابی گام‌های بلندتری برداریم.

مدیرعامل فولاد خوزستان در پایان سخنان خود گفت: بزرگداشت یاد شهدا و ثبت خاطرات آنان، الگو قرار دادن و با حرکت در مسیر آنهاغ راهشان را ادامه خواهیم داد. امیدواریم چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی مرحله کمال، استواری و پایداری بیش از پیش نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران باشد و با تلاش و همت کارکنان گروه فولاد خوزستان روز به روز شاهد پیشرفت و شکوفایی این مجموعه بزرگ صنعتی باشیم. این گزارش حاکیست شرکت فولاد خوزستان در ایام الله دهه مبارک فجر برنامه‌های متنوعی نظیر سیزدهمین یادواره شهدا، دیدار با خانواده معظم شهدا، ایثارگران و جانبازان، ویژه برنامه چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی در مدارس امام حسین (ع) مختص تمامی مقاطع تحصیلی، ویژه برنامه ایام شهادت حضرت فاطمه زهرا (س)، اردوی راهیان نور، غبارروبی و زیارت گلزار شهدا، نشست‌های روشنگری و بصیرتی، استقرار ایستگاه صلواتی، اجرای مسابقات ورزشی، حضور پر شور کارکنان در راهپیمایی ۲۲ بهمن و جشن بزرگ چهلمین بهار پیروزی انقلاب اسلامی را در تالار طوبی دوپست دستگاه برگزار کرد. □

مدیرعامل هلدینگ سرمایه گذاری توسعه معادن و فلزات مطرح کرد:

ترسیم هدف گذاری صادراتی برای کک طبس

از ارزش صادراتی را می توانیم استفاده کنیم اما ۹۰ درصد باید به کشور بازگردد که البته با ثبت سفارش می توانیم برای تامین نیازهای خود از آن استفاده کنیم. وی با اشاره به اینکه زمان پیمان سپاری سه ماهه بسیار کم است، گفت: به دنبال افزایش این زمان به بیش از ۶ ماه هستیم.

وی در ادامه فرآیند ثبت سفارش را بسیار طولانی دانست و گفت: باید در این زمینه اصلاح صورت گیرد. عصارى در ادامه با اشاره به شایعات مربوط به تغییر مدیرعامل شرکت گل گهر گفت: مدیرعامل این شرکت نماینده «ومعادن» است و هرگونه تغییری تنها با هماهنگی ما امکان پذیر است که تاکنون در این زمینه صحبتی نشده است. مدیرعامل «ومعادن» در بخش دیگری از سخنان خود گفت: با توجه به اینکه قصد داشتیم برای توسعه حمل ترکیبی جاده، ریل و دریا از اسکله بارکو استفاده کنیم، با ایمیدرو مذاکراتی انجام دادیم که نتیجه آن تشکیل شرکت جاده، ریل، دریا در سال ۹۶ با همکاری شرکت های سرمایه گذاری امید، گل گهر، چادرملو، گهرزمین و کشتیرانی بود.

عصارى با بیان اینکه ۵ میلیارد یورو سرمایه گذاری در شرکت معادن و فلزات در دستور کار است، اعلام کرد: به دنبال کانال مالی جدید هستیم.

مدیرعامل هلدینگ سرمایه گذاری توسعه معادن و فلزات تصریح کرد: پروژه های دیگری نیز با سرمایه ۵ میلیارد یورو تعریف شدند که قرار بر این بود، تامین مالی این پروژه ها از طریق جذب فاینانس های خارجی تامین شود؛ هرچند که با اعمال تحریم های مجدد، خللی در روند تامین مالی ایجاد شد.

مدیرعامل شرکت سرمایه گذاری توسعه و معادن و فلزات عنوان کرد: هم اکنون به دلیل شرایط خاص کشور تنها به فکر حفظ شرایط تولید و وضعیت فعلی هستیم و توسعه را محدود کرده ایم تا شرایط به ثبات برسد.

عصارى تصریح کرد: دولت باید به صادرات و تامین مواد اولیه فولاد مبارکه کمک جدی کند. به وزیر و مقامات دولتی کشور توصیه کردم که به شدت به فکر فولاد مبارکه اصفهان در شرایط فعلی باشند و برای حفظ زنجیره تولید در شرکت های زیرمجموعه هلدینگ توسعه معادن و فلزات، باید از فولاد مبارکه اصفهان حمایت کند چرا که این شرکت تولیدی، حدود نیمی از فولاد کشور را در اختیار دارد و حفظ تولید این مجموعه اهمیت ویژه ای برای ما دارد. ■

مدیرعامل سرمایه گذاری معادن و فلزات از راه اندازی آزمایش کک طبس با ظرفیت ۴۵۰ هزار تن خبر داد.

عزیزاله عصارى در نشست خبری با اشاره به اینکه کک طبس ظرفیت تولید تا یک میلیون تن را دارد، افزود: هدف نهایی ما در این پروژه انجام صادرات است. وی گفت: در ابتدا یک شرکت چینی اجرای این پروژه را بر عهده داشت که به دلیل شروع تحریم ها از ادامه همکاری خودداری کرد. وی با اشاره به حجم ۲ میلیارد یورو طرح در شرکت های زیرمجموعه معادن و فلزات گفت: ۵ میلیارد یورو پروژه در دستور کار است که نیاز به تامین مالی دارد. وی از سودآوری حدود دو برابری «ومعادن» طی سال جاری نسبت به سال ۹۶ خبر داد و گفت: ۸۰ درصد این سودآوری به دلیل افزایش نرخ ارز و بقیه آن مربوط به پروژه ها بوده است.

به گزارش جهان معدن؛ عزیزاله عصارى مدیرعامل شرکت سرمایه گذاری توسعه و معادن و فلزات با بیان اینکه گندله سازی ۵۰۰ هزار تنی صبانور از سوی جهانگیری معاون اول رئیس جمهوری در همدان به بهره برداری رسمی رسید، گفت: طرح کک سازی زغال سنگ طبس به ظرفیت ۴۵۰ هزار تن آماده راه اندازی است.

وی ادامه داد: طرح کک سازی طبس در شرایط سخت تحریم به صورت آزمایشی آماده راه اندازی شده است. یک شرکت چینی، اجرای این پروژه را بر عهده داشت که با شروع تحریم ها، از ادامه همکاری با ما خودداری کرد. با این وجود، پروژه یاد شده با همت متخصصان داخلی و استفاده از متخصصان چینی که به کشور دعوت کردیم راه اندازی شد.

وی با اشاره به موقعیت مناسب و تاثیر گذاری «ومعادن» در اقتصاد کشور گفت: اگر تحریم ها ایجاد نشده بود این شرکت می توانست تاثیر گذاری بالایی در شرایط اقتصادی کشور داشته باشد. به گفته وی با توجه به شرایط فعلی حفظ عملکرد موجود هدف مدیران «ومعادن» است. عصارى در ادامه با اشاره به پیشنهاد افزایش ۴۳ درصدی حقوق دولتی معادن در بودجه سال ۹۸ گفت: این افزایش در مجلس در حال مذاکره است اما هنوز تصمیم گیری قطعی صورت نگرفته است. مدیرعامل سرمایه گذاری معادن و فلزات با اشاره به اهمیت صادرات برای این مجموعه گفت: همچنان پیمان سپاری ارزی وجود دارد و براساس آن ۱۰ درصد

به ابتکار مجتمع فولاد خراسان صورت گرفت:

رونمایی از تمبر یادبود چهلمین سالروز پیروزی انقلاب در نیشابور

در پی مشارکت «مجتمع فولاد خراسان» در ویژه برنامه‌های چهلمین سال پیروزی انقلاب اسلامی، از تمبر اختصاصی یادبود بزرگداشت این مناسبت در نیشابور رونمایی شد.

به گزارش جهان معدن به نقل از فولاد خراسان در مراسمی که به مناسبت آغاز جشن‌های چهلمین سالروز انقلاب اسلامی در سالن شهید عابد فرمانداری نیشابور برگزار شد، از تمبر اختصاصی یادبودی که به ابتکار «روابط عمومی مجتمع فولاد خراسان» به این مناسبت طراحی شده بود، رونمایی شد.

در این مراسم که با عنوان «افتخار به گذشته، امید به آینده» از سوی ستاد بزرگداشت سالروز انقلاب برگزار شد، امام جمعه نیشابور و فرماندار این شهرستان از تمبر اختصاصی یادبود رونمایی کردند. این تمبر ماندگار که منقوش به آرم مجتمع فولاد خراسان و دربردارنده عبارت «شهرستان نیشابور-۱۳۹۷» به همراه طرح گرافیکی ویژه‌ای به مناسبت چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب است، از ۱۱ بهمن ماه ۱۳۹۷ در شبکه مراسلات پستی کشور منتشر شده تا مورد استفاده عموم قرار گیرد. حجت الاسلام یعقوبی امام جمعه نیشابور، سعید شیبانی معاون استاندار و فرماندار ویژه شهرستان، حمید گرمایی و هاجر چنارانی نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی لوح ویژه نخستین روز انتشار این تمبر را با درج عبارتی در گرامیداشت یاد شهدا و بنیانگذار انقلاب امضا کردند.

بهروز اسماعیلی، معاون برنامه ریزی و فناوری فولاد خراسان، که به نمایندگی از مهندس احمدی، مدیرعامل شرکت در این آیین رونمایی شرکت کرده بود، با بیان این که «مجتمع فولاد خراسان مولود انقلاب اسلامی در شرق کشور است» اظهار امیدواری کرد: ان شاء... مردم از برکات این صنعت زیربنایی در منطقه سال‌ها برخوردار باشند.

شهرام بقراط، مدیر روابط عمومی مجتمع فولاد خراسان و عضو ستاد گرامی داشت جشن‌های انقلاب در نیشابور با تاکید بر نقش تمبر به عنوان مقولهای تاریخی و فرهنگی خاطر نشان کرد: به همین جهت امسال، که با فرارسیدن چهلمین سالروز پیروزی نهضت، شاهد مناسبت ویژه‌ای هستیم، «مجتمع فولاد خراسان» تصمیم گرفت رویدادی فرهنگی-اجتماعی را برای ثبت خاطره این ایام در نیشابور پی ریزی نماید. از این رو طراحی و انتشار این تمبر اختصاصی در دستور کار قرار گرفت و امیدواریم حضور این تمبر در فرایندهای پستی و به ویژه حفظ آن در کلکسیون‌ها و مجموعه‌ها، یادگار و نمادی فرهنگی-تاریخی از یکدلی و افتخار مردم نیشابور و مجموعه فولاد خراسان در این روزها باشد. □

با رشد ۵ درصدی؛ تولید شمش آلومینیوم در ۱۰ ماه از مرز ۲۶۷ هزار تن گذشت

بررسی عملکرد ۱۰ ماهه سه واحد بزرگ تولیدی شمش آلومینیوم کشور نشان می‌دهد، مجموع تولید آنها در این مدت به بیش از ۲۶۷ هزار تن رسیده که نسبت به مدت مشابه پارسال رشد پنج درصدی دارد.

بر پایه جداول آماری کارخانه‌های ایرالکو(اراک) و هرمزال و المهدی (بندرعباس) تولید شمش دی ماه آنها در مجموع افزون بر ۱۸ هزار تن شد که در مقایسه با دی ماه ۹۶ رشد ۳۸ درصدی دارد.

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) آمار تولید شمش آلومینیوم (خالص) را در سه واحد تولیدی ایرالکو، المهدی و هرمزال در ۹ ماهه امسال ۲۲۸ هزار و ۳۱۴ تن اعلام کرد که بیش از ۴۸ درصد آن سهم ایرالکو است.

بررسی‌ها بیانگر آن است که رشد میانگین سالیانه مصرف آلومینیوم در جهان ۶ درصد و رشد سالیانه مصرف آلومینیوم در ایران ۱۲ درصد برآورد است.

بر پایه آمار تجارت خارجی، بخش معدن و صنایع معدنی ایران در ۹ ماهه امسال، صادرات زنجیره آلومینیوم و محصولات آن به وزن ۷۵ هزار و ۴۵۵ تن و ارزش آن ۱۴۵ میلیون و ۷۰۰ هزار دلار بود که از نظر وزن و ارزش نسبت به دوره مشابه پارسال به ترتیب ۴۷ و ۴۳ درصد کاهش نشان می‌دهد. انتظار می‌رود میزان تولید آلومینیوم ایران در پایان امسال به سطح ۳۸۵ هزار تن افزایش یابد در حالی که پارسال ۳۳۷ هزار تن ثبت شد. پیشتر ایمیدرو اعلام کرده بود که میزان سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای طرح‌های توسعه زنجیره آلومینیوم ۱۱ میلیارد دلار است که ۲۱٫۵ درصد از کل سرمایه‌گذاری مورد نیاز بخش معدن و صنایع معدنی را تا افاق ۱۴۰۴ دربرمی‌گیرد.

همچنین تولید پودر آلومینا در دی ماه امسال به بیش از ۲۰ هزار و ۷۰۰ تن رسید که نسبت به ماه مشابه در سال ۹۶ یک درصد افزایش داشت؛ عملکرد ۱۰ ماهه امسال نیز در زمینه پودر آلومینا دستیابی به بیش از ۱۹۵ هزار و ۹۰۰ تن را بدنبال داشت که در مقایسه با دوره مشابه پارسال رشد سه درصدی را ثبت کرد.

روند تولید آلومینا از سال ۱۳۸۱ (آغاز تولید آلومینا در ایران) تا پارسال نشان می‌دهد تولید این محصول از ۱۰۲ هزار تن در آغاز به ۲۴۰ هزار تن در سال ۹۶ افزایش یافت که رشد بیش از ۲ برابری تولید این ماده معدنی را نشان می‌دهد. همچنین طرح تولید پودر آلومینا با ظرفیت اولیه ۸۰۰ هزار تن برای تامین حداقل نیاز راهبردی صنعت آلومینیوم کشور به این ماده معدنی تعریف شده که سرمایه‌گذاری لازم برای آن ۶۵۰ میلیون یورو برآورد و بوکسیت مورد نیاز طرح نیز از طریق واردات تامین می‌شود. پیش بینی شده که تا پایان امسال میزان تولید پودر آلومینا در واحد جاجرمد (خراسان شمالی) به ۲۴۵ هزار تن برسد که در ۱۰ ماهه امسال بیش از ۸۰ درصد برنامه مورد انتظار تحقق یافته است. □

همایش مدیران و اعضا سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی
و مدیران فولاد مبارکه اصفهان در مرکز تحقیقات مجتمع فولاد مبارکه
مورخ ۷ بهمن ۹۷ برگزار شد

نماد همدلی و پیشرفت

حمایت از زنجیره ارزش صنایع کشور راهبرد توسعه همه جانبه

اهدای لوح تقدیر هیأت مدیره سندیکا از مدیران
محترم و کارکنان زحمت کش مجتمع فولاد مبارکه
بهمن ماه ۹۷

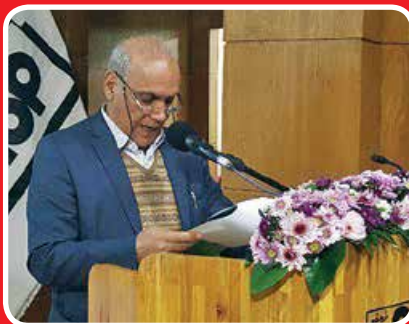

امیرحسین کاوه
دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و
پروفیل فولادی ایران

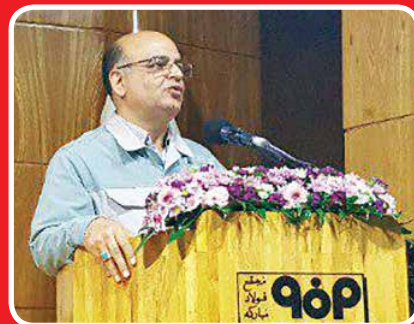
«وقتی صحبت از رشد کمی می شود مشتری مداری این گفتمان را برای ما به همراه خواهد آورد که همزمان حس رضایت در مشتریان از افزایش کمی تولیدات هم ایجاد شود.»
«افزایش تولید و توسعه یک بال و بال دیگر برای تعالی حس رضایت و خشنودی مشتریان است که باید مسیر ترقی صنعت فولاد در کل زنجیره دنبال شود.»

امیرالله زمانی علویچه
ریاست هیات مدیره سندیکا

«ضمن تشکر از مدیران فولاد مبارکه که میزبان این همایش به پیشنهاد سندیکا شدند، اعلام می دارد توافقات انجام شده با مبارکه با قدرت دنبال می شود و مشتری مداری به طور جدی ادامه داشته باشد.»
«ما با گفتمان منطقی و دو سویه می توانیم به راحتی مشکلات را احصا و با دوستی و تعامل حل کنیم.»

حمیدرضا عظیمیان
مدیر عامل مجتمع فولاد مبارکه

«افتخار می کنم که امروز میزبان سندیکای ۴۶ ساله هستیم.»
«امیدواریم با مجموعه ده میلیون تنی فولاد مبارکه بتوانیم در سالکرد ۴۰ سالگی انقلاب سربلند باشیم.»
«قول می دهیم ورق گرم ۱.۵ و ۱.۸ که مورد نیاز صادراتی صنعت لوله و پروفیل است را تامین کنیم.»

دستاوردهای ذوب آهن اصفهان

۴

اعزام داوطلبانه کارکنان
ذوب آهن اصفهان به جبهه های
جنگ حق علیه باطل

۳

افتتاح کوره بلند شماره ۲ توسط حضرت
آیت الله خامنه ای - آذر ماه ۱۳۶۲
و افزایش ظرفیت تولید از ۵۰۰ هزار تن به ۱/۹ میلیون تن

۲

دیدار جمعی از کارکنان ذوب
آهن اصفهان با حضرت امام
خمینی (ره) (فروردین ۱۳۵۸)

۱

حضور کارکنان ذوب آهن اصفهان
در اعتصابات و تظاهرات
علیه رژیم شاهنشاهی (۱۳۵۷)

۱۲

افتتاح پروژه ریل ملی
در ذوب آهن اصفهان

۱۱

اجرای طرح توازن ذوب آهن
اصفهان و افزایش ظرفیت تولید به
۳/۶ میلیون تن

۱۰

ساخت مجتمع فولاد سبا
توسط کارشناسان و مهندسان
ذوب آهن اصفهان

۹

ساخت مجتمع فولاد خراسان
توسط ذوب آهن اصفهان

از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی

افتتاح پالایشگاه فطران

بهسازی و ایجاد بزرگترین جنگل دست کاشت کشور

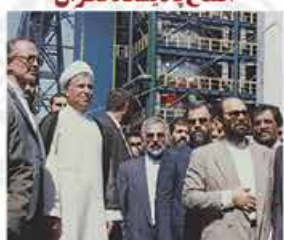
ساخت قطعات فوق سنگین مورد نیاز صنایع کشور توسط کارشناسان ذوب آهن اصفهان

خروج کارشناسان روسی از ذوب آهن اصفهان و اداره کارخانه توسط کارشناسان داخلی

ساخت قطعات و تجهیزات نظامی مورد نیاز رزمندگان اسلام در ذوب آهن اصفهان

افتتاح طرح قائم ۲ توسط حضرت آیت الله هاشمی رفسنجانی (ره)

تولید شمش ریل در بخش فولادسازی با اجرای پروژه VD

اجرای پروژه های زیست محیطی با هزینه ای بالغ بر ۴ هزار میلیارد ریال

ایجاد تنوع در محصولات (میلگرد، تیر آهن بال پهن و ناودانی)

افتتاح ریخته گری شماره ۵ و افزایش ظرفیت تولید فولاد به ۳/۶ میلیون تن

پروژه تامین گاز صنایع معدنی سنگان از طریق احداث خط انتقال
گاز ۱۶ اینچ رشتخوار - سنگان با انشعاب از خط ۳۰ اینچ رشتخوار

مجری: شرکت تامین و توسعه
زیرساختهای شرق ایران

افتتاح پروژه: ۲۵ اسفند ۱۳۹۷

ایستگاه CGS صد هزار متر مکعبی اختصاصی صنایع

عملیات اتصال گرم

عملیات لوله گذاری

ایستگاه CGS ۱۰۰ هزار متر مکعبی اختصاصی صنایع و احداث ایستگاه های لانچر و رسیور در ابتدا و انتهای خط انتقال به طور کامل صورت پذیرفته و تست های هیدرو استاتیک و کوتینگ لوله های پروژه در حال حاضر در دست اقدام می باشد. پیشرفت کلی پروژه ۹۵ درصد بوده و در صورت ادامه همین روند و عدم بروز مشکل تا پایان سال جاری تزریق گاز صورت خواهد پذیرفت. با افتتاح این پروژه ملی ظرفیت ۱۰۰ هزار متر مکعب در ساعت گاز در منطقه ایجاد شده که با توجه به نیاز ۴۸ هزار متر مکعبی صنایع معدنی سنگان، ظرفیت مازاد بالغ بر ۵۰ هزار متر مکعب در ساعت وجود خواهد داشت.

همچنین این شرکت جهت تسریع در امور پروژه و گازرسانی به صنایع ملی سنگان و با همکاری شرکت ملی گاز ایران طی توافقنامه متعهد گردید کلیه هزینه های مربوط به احداث خط انتقال گاز و ایستگاه های مربوطه توسط سرمایه گذاران محترم سنگان پرداخت گردیده و پس از تکمیل و بهره برداری از پروژه از محل گازبهای مصرفی صنایع تهاثر گردد.

در جهت نیل به این اهداف، تمامی اقدامات مربوط به تحصیل اراضی مسیر خط انتقال گاز از مالکین روستاهای مسیر پروژه توسط این شرکت و با همکاری واحد حقوقی شرکت محترم گاز استان خراسان رضوی صورت پذیرفت.

پروژه تامین گاز صنایع معدنی سنگان از طریق احداث خط انتقال گاز ۱۶ اینچ با انشعاب از خط ۳۰ اینچ جنوب خراسان به طول ۹۱ کیلومتر از محل ایستگاه شهرستان رشتخوار تا محل صنایع معدنی سنگان در بهمن ماه سال ۱۳۹۴ به کارفرمایی شرکت تامین و توسعه زیرساختهای شرق ایران آغاز گردید. این پروژه شامل احداث ۷۶ کیلومتر خط انتقال، ۱۴ کیلومتر خط تغذیه، احداث ایستگاه تقلیل فشار گاز ۱۰۰،۰۰۰ متر مکعبی CGS و ایستگاه لانچر - رسیور سنگان و نیز توسعه ایستگاه لانچر رشتخوار می باشد.

فاز اول پروژه شامل احداث خط انتقال و تغذیه به طول ۳۲ کیلومتر از محل صنایع معدنی سنگان تا ایستگاه لاج و احداث ایستگاه تقلیل فشار (CGS) جهت تامین موقت گاز صنایع، در مهرماه سال ۱۳۹۶ به اتمام رسیده و به موازات آن عملیات اتصال گرم در ایستگاه لاج با موفقیت صورت پذیرفت و واحد گندله سازی شرکت صنعتی معدنی اپال پارسین سنگان و فولاد مبارکه اصفهان در حال حاضر از مصرف کنندگان گاز موقت تامین شده، می باشند. **فاز دوم** پروژه شامل توسعه ایستگاه رشتخوار و احداث خط تغذیه و انتقال به طول ۵۹ کیلومتر در دست اقدام بوده و دارای پیشرفت ۹۳ درصدی می باشد. در حال حاضر ۱۴ کیلومتر خط تغذیه و ۷۶ کیلومتر خط انتقال ۱۶ اینچ،

بانک آینده

مین
بنگاه
اقتصادی
برتر کشور

رتبه ۴ از نظر
شاخص
ارزش افزوده

منتخب به عنوان شرکت پیشرو

در بیست و یکمین سال رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایران 100-IMI

WWW.BA24.IR

بانک آینده
AYANDEH BANK

ایرانول

روغن موتورهای ایرانول با بالاترین سطح کیفی

و پیشرفته ترین فرمولاسیون جهانی

ایرانول کیفیت برتر

www.iranol.ir

واحدفروش (خط ویژه): ۸۸۲۱۲۹۹۹

صنعت فولاد
پیشران اقتصاد غیر نفتی

www.msc.ir

تسهیلات ارزان قیمت بانک پاسارگاد محدودیت ندارد

ویژه اشخاص حقوقی، فعالان اقتصادی و صاحبان مشاغل

- تسهیلات بدون محدودیت
- تنوع در نرخ تسهیلات
- نحوه بازپرداخت براساس نیاز مشتری

مرکز مشاوره و اطلاع رسانی: ۰۲۱-۸۲۸۹۰
www.bpi.ir